

WESTERN ROMAN
LASO
cijena 800 d broj 775

VIA

YU ISSN 0353-2399
9 770353 239006

A.L. Cahill

TRINAESTI METAK

A. L. Cahill

TRINAESTI METAK

**VJESNIKOVA
PRESS
AGENCIJA**

Glavni i odgovorni urednik: Milivoj Pašiček
Izdavač: NISPRO VJESNIK (predsjednik Poslovnog
odбора Vjekoslav Koprivnjak)
– OOUR Informativno-revijalna izdanja
(direktor Božidar Radman)
Predsjedavajući Savjeta: dr Ivan Krtalić
Adresa redakcije, izdavača i tiskare: 41000 Zagreb, Ave-
nija bratstva i jedinstva 4
Telefoni: 041/526-099, 515-555, 519-555 i 333-333
Telex: 21 121 YU VSK
Kolegij redakcije: Berislav Grabušnik (graf. ur.), Marija
Jurela (urednik), Pavle Lugarić (zamjenik gl. i odg. ured-
nika), Milivoj Pašiček, Biserka Pupavac (pomoćnik gl. i
odg. urednika) Tisak: NISPRO »Vjesnik«, OOUR Novin-
ska rotacija i OOUR TM

Urednik: Ana Hrastović
Grafički urednik: Ivica Bartolić

A. L. Cahill: Trinaesti metak
Naslov originala: The 13 th Gun
Copyright: VPA

Recenzija: Tomislav Odlešić
Prijevod: Ivan Ott

Laso broj 775 izlazi 19. 8. 1988.
u nakladi od 61.000 primjeraka.

I

Oštri je sjeverac brijao s vrhova koji su okruživali prijevoj, probijajući odjeću usamljenog jahača. Bio je već upola smrznut od susnježice koja mu je s ponekom iglicom udarala o njegovo golo lice. Kroz zamrznute kapke s olakšanjem je spazio pred sobom grad, čija su svjetla prigušeno treperila u daljini, pa se polako počeo spuštati niz zavojitu, varljivu i zaleđenu stazu.

Ulica je bila pusta, iako je još bilo rano za subotu uvečer. Stanovnici su mudro ostali u kućama, pored toplih ognjišta. Jahač je ukočeno sjahao pred štalom za iznajmljivanje konja. Glava konja se objesila dok ga je jahač, otvorivši vrata, uzeo unutra, jer su konj i jahač tog dana prevalili daleki put, a posljednjih pet sati putovali su po snježnoj oluji, prešavši korito Pecosa kod prijelaza Roost, visoko u divljini planina Sangre de Cristo u Novom Meksiku.

Štala je sa svojim ostrim vonjem mokraće i izmeta djelovala čak prijatno, jer jahač već dugo nije imao krova nad glavom. Odnekud se pojavio i konjušar, pospan, s kosom pokrivenom sijenom, te prihvatio vodice od jahača.

— Dobro ga istrljaj suhom slamom. Daj mu naramak sijena i vrećicu zobi — reče jahač, dok je iz na-

vlake izvaćio ledom prekrivenu vinčesterku. — Smjesti ga na svježu slamu, s pokrivačem... danas je to zaslužio.

— To bi bilo četiri dolara, gospodine, unaprijed — reče konjušar.

Jahač mu dobaci kovanice i nakon što je s dragošću pljesnuo dorata po stražnjici, izađe na ulicu i skrene prema jedinom gradskom hotelu. Bio je to mali gradić s nekoliko zgrada koje su se poslagale duž nevelike glavne ulice. Bilo je malo stalnih stanovnika; uglavnom prolaznici, ljudi koji bi se zadržavali neko vrijeme, možda i prikrili. Šerifi baš nisu zagriženo gonili ljude s one strane zakona, pa je gradić znao biti zgodno privremeno utočište.

Stranac je koraćao dugim koricima visokog čovjeka, ali mu se u hodu osjećao umor. Ostruge su tiho zveckale, a pončo, krut od leda, u štali se malo razmekšao i ovjesio o njegova široka ramena. Približivši se salunu, čovjek je malo usporio korak, a onda slegnuo ramenima i krenuo prema vratima. Nije odmah ušao, već je stao postrance, bacivši poman pogled kroz staklena vrata na ljude unutra. Pažljivo je promotrio svako lice prije no što je polako gurnuo vrata, napeo kolt u desnoj

ruci ispod ponča, te otkočio vinčesterku. Stupio je unutra i bacio brz pogled desno i lijevo dok je zatvarao vrata. Voda je kapala s njegova ponča i močila posutu pilovinu na podu. Sombrero – raskvašen i mlohav – skrivao je sivozelenu hladnoću njegovih očiju dok je promatrao prostoriju. Nije vidio lice koje je tražio, pa ga je obuzeo osjećaj razočaranja.

Zastao je kod šanka, zatražio bocu viskija i čašu, a onda krenuo do jednog stola u kutu odakle se pružao odličan pogled na cijelu prostoriju. Bio je pažljiv čovjek i opasan, to je bilo očito. Čovjek čiji život ovisi o svakom i najmanjem detalju. Čovjek koji neće nepotrebno riskirati, niti izazivati sudbinu, već će razmisliti nad svakim korakom. Naslonio je vinčesterku o rub stola, da mu je na dohvatu, a kolt, i dalje napet, položio je u krilo ispod ponča.

Lijevom je rukom natočio dobra tri prsta u čašu i ispio oštru tekućinu uz grimasu i lagani drhtaj, a onda natočio još jednom, ovoga puta polako, da istjera hladnoću iz kostiju.

Steel je stigao, no to će gradić Roost tek otkriti.

II

Dok je točio piće, barmenu je u oči upao visoki stranac koji je zatražio viski. Širokih ramena, bio je visok preko metar devedeset. Dok je stranac kružio pogledom po prostoriji, barmen mu je mogao proučiti lice. Bilo je mršavo, gotovo suho, s izraženim jagodičnim kostima, duboko usađenim očima, izrazitim nosom i visokim čelom. Čovjekova usta bila su poput uskog, tankog proreza na čvrstoj bradi. Potamnijela koža bila je napeta i glatka, s neznatnim borama oko očiju i usta; bilo je to lice čovjeka koji je živio na zraku. Ruka koja je držala čašu

bila je velika, snažna, s dugim, košćatim prstima; bila je to ruka umjetnika, kao u klavirista ili... revolveraša. Barmen je procijenio da bi mu moglo biti tridesetak godina.

Da, taj tip odgovara Presovu opisu, tu nema nikakve sumnje.

Sasvim sigurno nitko mu ne može biti ni približno nalik od onih koji su došli u Roost. Ne, to je sigurno čovjek koga zovu Čelik, čovjek za kojega im je Derrick Presley rekao da ga se čuvaju.

Barmen je polako obrisao šank, malo-pomalo se približivši izlazu iza šanka kraj vrata, gdje je na visokoj stolici sjedio njegov pomoćnik. Ne prekidajući brisanje, barmen mu je promumljao neke upute i pomoćnik se polako digao i izašao na glavna vrata.

Steelu nije promaklo da je čovjek izašao. Vidio je, osim toga, da ga barmen pomno i stručnjački procjenjuje dok se približavao šanku, no u tome nije bilo ničeg sumnjivog. No sada se pomoćnik prenamo dignuo i napustio šank, a njegova tobožnja opuštenost nije mogla ni najmanje zavarati Steela.

Pomoćniku je bilo naloženo da ode, i to znakom koji je Steelu bio nevidljiv. Ali s kojim ciljem? Kome? Stelov nagon mu je govorio da se to tiče njega, pa je još čvršće stisnuo kolt, dok je očima zvjerao po sobi. Nije bilo nikakve osasnosti na vidiku, ali ju je mogao osjetiti, nanjušiti.

Otvorila su se ulazna vrata i čovjek u ogrtaču brzo je ušao i zatvorio vrata za sobom. Dok je skidao ogrtač u kutu, obratio se barmenu:

– Bogami, Roy, danas je vani zbilja gadno.

Barmen je pričekao da se čovjek raskomoti, tek onda je odgovorio:

– Dobra večer, Zebe. Nisam te večeras očekivao, uza sav taj snijeg. Sam si.

– Ne. Willie i Tom su dojahali sa mnom. Zastali su kod Grace. Sad će doći.

– Ne znam što bi bilo s ovim gradom kad vi momci ne biste subotom malo digli temperaturu. Hoće li doći i ostali momci?

– Mislim da hoće. Kad smo krenuli ovamo, oni se još nisu vratili iz logora »Bear Crick«.

Steel je pomno slušao taj isprazni razgovor, pokušavajući dokučiti skriveno značenje, ali je sve zvučalo prilično obično. Nepomično je motrio Zeba i kad se ovaj krenuo od šanka prema pomoćnikovoj stolici, Steel je uočio da nosi revolver. To samo po sebi nije bilo neobično, mnogi su kauboji nosili revolver kao zaštitu od malih divljih životinja, zmija, guštera i tome slično, ali Zebov je bio pričvršćen o bedro kožnom uzicom, baš kao i Steelov, a to su radili jedino revolveraši. Prema tome, Zeb nije ono što se pretvarao da jest. Sasvim sigurno nije onakav kauboj kakvim su ga on i Roy u razgovoru htjeli prikazati, zato da bi Steel povjerovao. Zebova se prisutnost vjerojatno može dovesti u vezu s odlaskom pomoćnika i njegovom porukom.

Što je ono bio rekao? Još dvojica, Tom i Willie, došli su s njim. A gdje su? Vjerojatno se šuljaju vani da zapucaju na njega kroz prozor. Steelova osjetila su se do kraja izoštrila, a zdrav razum mu je naredio da se povuče dok još može, ali možda Tom i Willie baš to i očekuju, pa su mu već postavili zasjedu. Ne, zasad će se još neko vrijeme vladati kao da se ništa nije dogodilo. Uvijek se može povući. A možda je Zeb jednostavno lagao da ga dvojica prate. Možda je vani tucet razbojnika, koji samo čekaju na Zebov znak ili na znak pravoga vode.

Ako im je voda Ben Crockett, iz proteklog je iskustva znao da taj nikada neće poslati samo dva ili tri

čovjeka da obave tako osjetljiv posao. A ne, moj gospodine! Taj će igrati na sigurno, kao nedavno na Brazosu, kad je poslao gotovo pedeset revolveraša na Jacka Thompsona i njegova sina, koji, naravno, nisu imali nikakvih izgleda da se izvuku.

Steel je bio Benu Crockettu na tragu već dvije godine. Crockett je bježao, uvijek jedan korak ispred zakona i ispred njega. Steel je imao mnogo tragova, ali svaki put kad bi stigao, Crockett se već bio spakirao i odmaglio. Ben Crockett nije ostajao dugo na jednome mjestu, jer su ga tražili i drugi ljudi, a ne samo Steel. Gradski šerif iz Cheyenna tražio ga je zbog ubojstva, a federalni šerif iz Abilanea gonio ga je, između ostalog, zbog ubojstva Jacka Thompsona.

I Steel je ganjao Crocketta zbog ubojstva – ubojstva starog Alexa Jacksona, dugogodišnjeg prijatelja Steelova oca i Steelova partnera u ispiranju zlata na rijeci San Antonio. To se dogodilo dok je Steel pomagao svom najbližem susjedu Willardu Rawlsu da ode do Austina. Kad se vratio, Alex Jackson i šestorica Steelovih jahača bili su ubijeni, a sva stoka rastjerana. Za rastanak, Crockett je podmetnuo vatru pod zgrade na ranču, pa su plamenovi, nošeni snažnim vjetrom, spržili najmanju travčicu po cijeloj dolini. Steel je ostao na spaljenoj, beskorisnoj zemlji s bankovnom hipotekom na imanje koje nije mogao isplatiti. Slomljen, ogorčen, bez doma, slijedio je ukradenu stoku sve do San Antonija. Tamo je otkrio da su goveda prežigosana znakom »Rocking 8« i da ih je neki Tim MacFarland prodao trgovcu stokom. Ubrzo se ustanovilo da Tim MacFarland nije nitko drugi nego Ben Crockett. Nakon što se malo raspitivao po gradu, Steel je sreo fotografa koji je

slikao Bena Crocketta. Mogao je dati kopiju Steelu, radi uspješnije potrage, jer se Steel zarekao da će pronaći Crocketta, bez obzira na to koliko to trajalo – i da će ga ubiti.

Potraga ga je vodila do dalekih mjesta jugozapada, u El Paso, Tucson, Matamoros, Laredo, Las Vegas, sve gore do teritorija Kolorado.

Bio je u Santa Feu kad je nabasao na ovaj posljednji trag od rudarskog inženjera u prolazu, koji ga je odmah prozreo kao Derricka Presleya koji se usidrio kod Roosta, baveći se prepadima, pljačkom i ubojstvima, koristeći Roost kao bazu.

Roost nije bio Steelu nepoznat, budući da je u mladosti ovuda jahao s nekom bandom, pa je znao da je Roost baš po mjeri za takvog nitkova kakav je bio Ben Crocket.

Steel opet usmjeri pažnju prema vratima koja su se otvarala; dva muškarca udoše u salun.

– Hej, Willie, zdravo, Tome – pozdravi ih Roy. – Je li bilo nešto dobro kod Grace večeras?

Willie se nasmijao i napravio prostačku gestu. Za šankom su se svi nasmijali.

– Hodi, Tome – dobacio je Willie. – Sjedi ovamo.

Obojica sjedoše za stol u kutu, ispred šanka.

Steel ih je pažljivo promatrao. Objesili su ogrtače na vješalicu u kutu kraj stola i Steel je vidio da su obojica naoružani. Willie je nosio dva revolvera, tako da su drške bile okrenute prema naprijed, a Tom je dan revolver, smješten na uobičajen način, ali vrlo nisko. Sigurno, sna je uzica bila skinuta.

Bilo je očito da nisu znali da je Zeb rekao da su došli u grad zajedno. Pravili su se da nemaju veze sa Zebom i sjeli su u drugi kraj sobe, pokušavajući pružiti dojam da se uopće ne poznaju, kako bi zavarali Steela. Sada je trebalo da se suoči

s trojicom Crocketovih ubojica, uz pretpostavku da se barmen neće pridružiti pucnjavi. Nekoliko dugačkih minuta Steel je procjenjivao svu trojicu, pokušavajući odrediti koji je od njih najopasniji; kad dode vrijeme za akciju, morat će znati na koga će se prvog baciti.

Odlučio je da najprije treba obračunati s Williem i Tomom, i to baš tim redom, jer ne samo da su djelovali revolveraški nego su bili izravno nasuprot njemu, dok mu je Zeb bio okrenut leđima, pa će morati najprije ustati i okrenuti se prije no što zapuca.

Steel je zažalio što nije rezervni revolver zataknuo za pojas, već mu je ostao zamotan u prostirci na sedlu. Odlučio je srediti Williea i Toma revolverom, a Zeba puškom, ali je morao vrlo brzo zgrabiti i podići pušku, a za to se valjalo pripremiti. Međutim, nije smio poduzimati nikakvih naglih kretnji, jer ga Willie i Tom nisu ispuštali iz vida. Zato je tobože nespretno krenuo rukom prema boci i nogom zahvatio kundak puške, pa je ova sa zveketom pala na pod, zbog čega su se sve glave okrenule prema njemu. Ne skidajući oči s revolveraša, pažljivo je podigao pušku i položio je na stol, uperivši je ravno u Zeba; potom je malco popustio stisak na dršci revolvera i sasvim mirnom lijevom rukom natočio još jedno piće. Bio je siguran da su Willie i Tom zapravo znali što se dogodilo, iako to nisu ničim pokazali. U međuvremenu je svoj kolt pod stolom uperio ravno u Willieve grudi, pomišljajući već kako će ga samo malo morati pomaknuti da bi drugim hicem oborio Toma. Pokušao je zamisliti kako će sve početi, ali nije išlo. Morat će jednostavno biti na oprezu da uoči onaj jedva zamjetni znak, a onda munjevito prvi zapucati. Ako uspije srediti Williea prvoga, onda će istovremenim hicima iz puške i

revolvera smaknuti Zeba i Toma.

Salun se u međuvremenu počeo puniti, ulazili su ljudi po jedan ili dvojica, ali to nije bila uobičajena subotnja gužva koju je bio spomenuo Roy. Ti su ljudi bili revolveraši, poslani da ubiju Steela. On je znao što se zbiva, ali je bio bespomoćan. U sebi je kleo što nije ranije izašao, dok je još bilo prilike. Pitao se hoće li se pojaviti i Ben Crocket. Sumnjao je u to, jer je Ben pucao s leđa i nije imao petlje da se s nekim suoči u izravnom dvoboju. Ne, sve dok može unajmiti plaćenike, Ben se neće izlagati nikakvoj opasnosti. Steel je zamijetio da se ljudi ne skupljaju za šankom, već stoje svaki za sebe ili sjede za odvojenim stolovima, kako ne bi jedan drugome smetali; tako će svaki pojedinac imati otvoren prostor prema Steelu. Ali, naravno, to je bilo i uzvratno, jer je tako i Steel imao brisani prostor prema njima. Nekoliko ljudi iz gradića, koji su sjedili za središnjim stolovima kad je Steel ušao u salun, sada su jedan po jedan izašli, pa su u prostoriji ostali samo revolveraši.

Steel je i dalje držao oružje upereno na prvobitne mete, a onda je počeo brojati ljude u prostoriji. Kad je završio brojanje, usnice su mu se napele, a mišići ukrutili, spremni za hitnu akciju, jer je u prostoriji bilo više ljudi nego metaka u njegovu oružju. Morat će se na početku okršaja domoći još jednog revolve-ra, pa je u mislima već počeo planirati da četvrtim metkom pogodi čovjeka za najbližim stolom kako bi se poslužio njegovim revolverom.

Onda se zapitao nije li ovo njegov kraj, budući da nikako nije vidio izlaza ni nade za sretan ishod u ovom okršaju. Dobro, ipak će se boriti. Šteta što među njima nema i Bena Crocketta, jer bi njega smaknuo prvim metkom. Prokleti Ben Crockett! Srce mu se stislo pri pomisli da će

se taj nitkov ipak izvući, iako mu se tako približio.

Žamor u prostoriji je malo utihnuo i Steel je spazio da se Zeb počinje okretati i stavljati jednu nogu na pod, pa je instinktivno znao da je došlo vrijeme za akciju. Steelov revolver ispod ponča je poskočio i Willie je dobio metak ravno u grudi, pa se s izrazom nevjerice zavalio u stolicu, mrtav. Steel je istovremeno povukao obarač na revolveru i pušci, jedva zamjećujući da Tom i Zeb padaju mrtvi, a već je četvrti metak pucao u pravcu čovjeka za najbližim stolom i promatrao ga kako pada i ispušta revolver koji se stropoštao kraj njega. Opet se začuo prasak puške i prvi hitac ispaljen s druge strane prostorije zazujao je kraj Steelove glave. Steelova pucnjava sve ih je iznenadila i nakon njegovog prvog metka svi su pokušali uhvatiti neki zaklon da bi se sakrili od metaka koje je Steel bjesomučno slao u svim pravcima. Udarcem noge Steel prevrne stol i zguri se iza njega. Dvojica su pokušala skočiti iza šanka, ali se Steelov kolt oglasi dvaput i pogodi ih.

Soba se ispunila dimom, a onda je netko pogodio svjetla i tako potpuno onemogućio gađanje. Steel je naciljao prema šanku i s te strane se začuo potmulikrik. Osjetio je da u bubnju više nema metaka. Odbacio je kolt i otkotrljao se prema mjestu gdje je na podu ležao odbaceni revolver. Dok mu se šaka zatvarala oko drške, osjetio je strašnu bol u desnoj nozi, jer mu je metak zaparao meso. Steel je ispraznio revolver pucajući naslijepo po prostoriji. Dvaput je repetirao pušku, a onda osjetio kako mu se metak zabija u lijevo rame; puška mu je ispala iz ruku i pala na pod. Bio je pogođen sa strane, a onda je, kao u nekom bunilu, desnom rukom ponovo dohvatio pušku, naslonio je o stolicu i počeo potezati obarač, dok

su prazne čahure padale na pod. Još je nekoliko puta bio pogoden i tijelo mu je počelo trnuti. Metak mu je okrznuo glavu, od čega mu se velika količina krvi slila niz lice, a drugi se zaustavio negdje na rubu grudi; krv iz rane natopila je cijelu košulju, a kad mu se nemoćno tijelo skljkalo na pod, pod njim se stvorila lokva krvi.

Sve je bilo gotovo. Trajalo je manje od šezdesetak sekundi.

Steel je ležao na podu, lica okrenutog prema dolje.

Vladala je mukla tišina, sve dok jedan čovjek nije procijedio:

– Dovraga, ne bih nikad u to povjerovao, da nisam vidio vlastitim očima.

Netko je upalio svjetiljku i stavio je na šank. Jim Frazer je, s revolverom iz kojeg se još uvijek dimilo, prišao mjestu na kojem je ležao Steel i nogom ga preokrenuo na leđa.

– Bogme – rekao je gledajući izrešetano tijelo na podu – nikad još nisam vidio ovako probušeno tijelo. Taj je zbilja napunjen olovom. Čini mi se da ga je ovaj metak u prsima dokrajčio.

Kad je jedan od ljudi otvorio vrata da izađe barutni dim, u prostoriću je kročio debeli čovjek u ovčjem kožuhu.

– Gdje je Steel? – zapitao je.

– Tu je – odvratio je Frazer, odlažući revolver u korice.

Pridošlica je stao kraj Frazera i pogledao čovjeka na podu.

– Je li mrtav? – zapitao je.

– Itekako mrtav – odvratio je Frazer. – Kurvin sin je dobio barem dvanaest metaka. To je tip koji te je pratio, Prese?

Crockett, odnosno Derrick Presley, nagnuo se da malo bolje promotri Steelovo tijelo. Crockett je bio debeo, srednje visine, a zbog gojaznosti je teže disao, boreći se za dah dok je govorio. Njegovo okruglo lice

s podvoljkom imalo je djevojački blijedu kožu, slabu bradu, pa je podsjećalo na neku lutku. Oči su mu bile male, a kratki je nos bio toliko prćast da su se dobro vidjele nozdre. Glas mu je bio visok, a prelazio bi u piskutavost kada bi se razljutio. Neuredna plava kosa bila je pokrivena prljavim, bijelim stetsonom; osim kožuha nosio je vrećaste hlače, vrlo kratke, tako da su jedva dopola pokrivale noge. Crockett baš nije bio ljepotan.

Spustio se na jedno koljeno pokraj Steelova tijela da bi ga malo detaljnije pogledao. Rupčićem je otro krv s lica čovjeka kojega je mrzio više od svega na svijetu.

– Da, to je on. To je kopile koje mi je nekoliko posljednjih godina stalno za leđima. Sad bih možda koju noć mogao i prespavati. Ali možda bih se ipak morao uvjeriti je li odista mrtav – rekao je, izvlačeći revolver.

– Hej, zaboga, Prese – prekinuo ga je Frazer. – Zašto bez potrebe trošiti trinaesti metak na mrtvacu? Pusti kopilana neka se ohladi.

Presley je oklijevao, napeo revolver i uperio ga Steelu između očiju. Nekoliko ga je sekundi tako držao, a onda je uzdahnuo:

– Da, mislim da imaš pravo, Jime – prostenjao je spremajući revolver. – Uštedimo taj trinaesti metak. Ne može biti mrtviji nego što jest. Bolje da pozoveš staroga Johna, neka pokopa sve te ljude prije no što ovdje počne smrdjeti.

Starog Johna Harringtona, gradskog ukopnika, nisu ni morali pozivati. Kao gotovo i svi u gradiću, znao je što se zbilo u salunu, pa čim je pucnjava prestala, odmah je upregao kola i zaustavio ih pred vratima.

Harrington je ušao u salun i bacio pogled na gomilu tjelesa. Bila su razbacana posvuda, preko stolova, šanka, ispod stolica i na hrpama po

podu. Izbrojao je trupla. Trinaest! Harrington je protrljao ruke, dok se približavao Presleyu.

Ovaj mu se prvi obratio:

– Johnne, uzmi nekoliko momaka da ti pomognu raščistiti ovaj krkljanac, pa ih sve prenesi k sebi. Gadno, ha?

– Oho, gledaj ovoga – konačno je Harrington spazio i Steela. – Za ovoga će trebati poseban sanduk. Dugačka mrcina.

– Želim da na njegov grob staviš i natpis – rekao je Presley.

– To naplaćujem još jedan dolar, dodatno – rekao je Harrington.

Presley malo duže pogleda Harringtona oštrim pogledom, a onda mu dobaci dolar.

– Znaš Johnne, uza sav novac koji ćeš svući s leševa, ne znam zašto još od mene tražiš taj jedan dolar.

Harrington se usprkos hladnoći počeo znojiti. Mučno je progutao slihu i procijedio:

– Oprostite, gospodine Presley, znate da nisam mislio ništa loše. Vama to nisam mislio naplatiti, samo sam rekao da je inače takva tarifa. Od drugih bih za to zatražio dodatni dolar, znate – govorio je vraćajući dolar Presleyu.

– Samo ti to zadrži, ali ubuduće pazi što govoriš.

– Da, gospodine, naravno, gospodine Presley – ispričavao se Harrington.

Harrington je dobro poznavao Presleya i znao je da se iza dobrodušne vanjštine krije okrutno i kao kamen, hladno srce.

– Dobro, Johnne, obavi svoj posao – rekao je Presley, rukom pokazavši prema leševima.

Harrington je gurnuo srebrni dolar u džep i pun zahvalnosti počeo poslovati oko svoga tereta, tovareći tjelesa na kolica uz pomoć nekoliko slučajnih prolaznika.

U pogrebničkoj mrtvačnici za sve njih nije bilo dovoljno mjesta, pa je

sva tjelesa poslagao u niz iza zgrade, a onda je ušao i počeo raditi kovčege, koristeći već pripremljene i odrezane daske. Radio je sistematski: najprije bi završio lijes, a zatim ga položio pokraj leša. Pošto bi s mrtvaca skinuo sve vrijedne stvari, ugurao ga je u grubo izrađeni sanduk od borovine i čvrsto zakucio poklopac. Onoga dugačkoga ostavio je za kraj, jer je za njegov sanduk morao pripremiti mnogo duže daske.

Bila je već gotovo zora i Harrington se morao malo odmoriti od naporna posla. Nije bio naviknut na toliki broj mrtvaca. U Roostu je jedan mrtvac na tjedan bio normalan prosjek, a sada čak trinaest u jednoj noći! Harrington je odmahnuo glavom i natočio piće. Izašao je malo na stražnja vrata da udahne svježeg zraka, još uvijek opijen tolikom srećom, jer je dosad iz džepova mrtvaca izvukao gotovo četiri stotina dolara, a još su mu dva preostala. Bila je subotnja noć i revolveraši su upravo bili primili plaću; nažalost, rastali su se sa životom prije no što su uspjeli išta potrošiti.

Odjednom je Harrington protručio. Na tlu je ležalo još samo jedno truplo.

Steelov leš je nestao.

III

Silas Wills je zamahnuo pijukom u žilu rudače, snagom koja nije odgovarala njegovom stasu. Bio je malen čovjek, ispod metar i šezdeset, s pedesetak kila. Na dugačkom, uskom licu isticali su se pomalo kukast nos i izbuljene oči. Koža mu je bila ispucana i činila ga je starijim od trideset devet godina, koliko mu je bilo. Uši su mu bile velike, a celava glava orošena graškama znoja koji mu se slijevao niz lice i kapkao s ispupčene Adamove jabučice na izduženom vratu. Vani je bilo hladno, ali se u rudarskom tunelu Silas obilno znojio.

Unatrag nekoliko godina Silas je iznad Verdi Mesa pronašao srebrnu žilu, pa je živio prevozeći rudaču u svoju kolibu izvan Roosta, gdje je imao talionicu i pročišćavao srebro, lijevajući ga u male poluge koje je prodavao u trgovačkim postajama u Taosu i Las Vegasu.

Kad je napokon odlučio da ima dovoljno iskopane rudače, nagomilane u grubim jutenim vrećama, spustio ih je konopom niz deset metara okomitu stijenu u kola skrivena u šikari. Pažljivo je uklonio sve tragove svoje nazočnosti na stijeni, a zatim postavio grm ispred ulaza u rudnik, pošto je spustio konopce niz stijenu, i sam je polako sišao niz nju. Popeo se na kola i potjerao dvije upregnute mazge.

Bit će to hladno trosatno putovanje do Roosta. Oluja koja se podigla odmah nakon podneva sada se pretvorila u susnježicu nošenu vjetrovom, pa je Silas, da bi se donekle zaštitio, šalom vezao šešir, pokrivši tako i uši, a zatim ostatkom šala omotao i lice, tako da su mu samo oči virile.

Bio je već napola smrznut kad je stigao do Roosta, gdje ga je sreo Fuzzy Persin i odmah mu ispričao o strancu u salunu i o Presleyevim ljudima okupljenima u trgovini.

— Bogme, uhvatit će tog jadnika i ubiti ga — Pričao je Fuzzy. — To je jasno kao dan. S tolikim ljudima za petama taj siromah neće pobjeći. Čisto ubojstvo, to ti ja kažem.

— A tko je taj momak, Fuzzy? — zapitao je Silas. — Sigurno je Derricku zadao gadnih muka kad je ovaj okupio takvu grupu revolveraša da ga sredi.

— Ne znam, zapravo — odvratio je Fuzzy. — Neki visoki tip kojega zovu Steel. Ali da sam na tvom mjestu, ne bih se sada provozao glavnom ulicom. Momci su nervozni i pucnjava može početi svaki čas.

Fuzzy nije mogao u mraku vidjeti

čudenje u Silasovim očima dok je potjerao kola niz ulicu. Steel! Pravi čelik, a ne čovjek! Prošlo je već gotovo trinaest godina otkako je posljednji put vidio Steela. Sjećao se njihova rastanka u meksičkom salunu na rubu Taosa. Pripadali su istoj bandi, jahali su zajedno i bili nerazdruživi prijatelji: zajedno su pili, tukli se, čak i dijelili žene u Mableinoj javnoj kući u Las Vegasu. To je zacijelo baš taj Steel. Ali što radi u Roostu nakon svih tih godina. Prema posljednjim obavijestima, Steel je bio postao uvaženi rančer negdje oko San Antonia.

Silas je usporio kola iza niza dućana i stao, razmišljajući što da poduzme kako bi pomogao Steelu. Naime, kad je pucnjava počela, zvučala je kao bitka jedne čete protiv druge. Nakon kratkog vremena sve je utihnulo.

Silas je sjedio kao oduzet. Onda je ispred sebe začuo neki zvuk i spazio starog Johna, pogrebnika, kako žurno skače sa svojih kola. Silas je i dalje sjedio, nepomičan, dok se John vraćao sa svojim teretom, istovarujući mrtvace i slažući ih u nizu iza mrtvačnice.

Konačno je ustao sa sjedala i prošetao glavnom ulicom. Slušao je pojedinosti o strahovitom revolveraškom obračunu. Svi su uzbuđeno pričali kako je Steel ubio dvanaest Presleyevih revolveraša, prije no što je i sam podlegao ranama. To je bio jedan od uobičajenih pokolja govorili su. Silas se vratio do svojih kola i popeo na sjedalo. Razmišljajući o svemu, zaključio je da za svog nekadašnjeg prijatelja može organizirati makar pristojan pogreb. Barem to! Tlo je bilo smrznuto, pa je znao da će stari John najvjerojatnije kovčege pokopati vrlo plitko, najpliće što može, a onda navaliti na njih još neko kamenje. A to nije dostojno uspomene na starog prijatelja. Ne, on će otići do mrtvačnice

i reći starom Johnu da mu preda Steelovo tijelo, da ga sam zakopa kako dolikuje. No onda se sjetio da to vjerojatno neće ići, jer mu John neće dati truplo, budući da od gradskih otaca za svakog mrtvaca dobiva po jedan zlatni dolar, a Silas mu toliko ne može dati. Ne, morat će ukrasti mrtvo tijelo, kad nitko ne bude pazio na njega. Svjetla iz mrtvačnice padala su na tijela i Silas je vidio nekoliko dokonjaka koji su se motali oko poginulih. Morat će pričekati dok se svi ne razidu; opet se popeo na svoja kola, malo presložio vreće, legao među njih i pokrio se sa dva pokrivača koja je uvijek nosio sa sobom.

Bilo mu je hladno kad se probudio; prvi tračak svjetla pojavio se na istočnom nebu. Skočio je s kola i požurio, držeći se sjene, do mrtvačnice, nadajući se da nije zakašnio. Proklinjao je sebe kako je mogao zaspati kad je imao tako važnog posla. Prišuljao se stražnjim vratima i ugledao starog Johna kako se odmara na drugoj strani. Pogledavši na dva preostala leša, ustanovio je da je jedan od njih Steel; zgrabio ga za ramena, pa tiho, pazeći da ga nitko ne čuje, krenuo prema kolima, a zatim sporednim putem iz grada prema svojoj kolibi, nadajući se da ga nitko nije zamijetio.

U međuvremenu se stari John — nakon prvog zaprepaštenja — počeo češkati po glavi, razmišljajući što se to moglo dogoditi sa Steelovim truplom. Dabome, nije mogao samo tako ustati i odšetati. Mrtvaci ne šetaju. Netko ga je zacijelo odnio. Ali tko? I zašto? Zašto bi netko ukrao mrtvaca? No više od svega, stari se John brinuo kako će cijelu stvar objasniti Presleyu. Neko je vrijeme razmišljao o tom problemu, a onda se odlučio. Zašto da to uopće i spominje Presleyu? Jednostavno će zakopati prazan kovčeg kao da

se ništa nije ni dogodilo. Osim toga, tako mu neće promaći ni zlatni dolar.

Stari je John ušao u mrtvačnicu i zakucao i posljednji lijes, a onda brzo ispilio i daske za onaj duži kovčeg, te ga sastavio i zakucao. Prije toga ga je napunio sa oko stotinu kilograma pijeska i kamenja. Ujutro će doći njegovi pomoćnici Homer i Jim, zajedno će sve kovčege natovariti na dvojica ili trojica kola, odvesti ih na malu uzvisinu pokraj gradića i zakopati ih pola metra u zemlju, a onda na njih navaliti kamenje.

Kad posao bude obavljen, oni će svratiti u salun na piće i obavezno prepričavanje, a stari će John obaviti najugodniji dio posla: otići će u trgovinu kod Herba Thrashera, poglavara gradskog vijeća, koji će mu isplatiti naknadu za obavljene ukopničke poslove.

Zadovoljan s noćasnjim poslom, stari je John otišao na zasluženi odmor.

IV

Prestalo je sniježiti kad je Silas stigao na svoj ranč. Uveo je kola u štalu i raspregnuo mazge. Zatim je istovario vreće s rudom i odvukao ih u stražnji dio sjenika, gdje mu se nalazila talionica. Već je sasvim svanulo.

Silas je odlučio da odmah pokopa Steela, pa je zgrabio pijuk i lopatu, popeo se na brdašce iza suše, gdje je slijedeći sat vremena proveo kopajući duboki grob. Vratio se u štalu, smaknuo pokrivač sa Steelova leša, povukao tijelo na kraj kola, a onda ga podigao da ga natovari na ramena.

U tom je trenutku čuo slabašan uzdah; smjesta je stavio tijelo u ležeći položaj na dno od kola. Bio je zapanjen otkrićem da je Steel još uvijek živ, makar i tako slabašan. U gradu su svi rekli da je mrtav, već

su ga bili spremni pokopati, ali evo, živ je! Silas se popeo u kola i iznova pokrio tijelo pokrivačima. Okrenuo je Steelovu glavu prema sebi, da bi mu mogao obrisati krv s lica. Dok je to radio, Steel je otvorio oči.

– Samo ti mirno leži, dugonjo. Ako me slučajno ne prepoznaješ, ja sam Silas Wills, tvoj stari pajdaš. Idem dovesti neku pomoć i odmah se vraćam.

Silas je odjurio u svoju kolibu i probudio ženu.

– Ustaj, Ada! Brzo se oblači! Trebam tvoju pomoć u štali.

Ada se brzo obukla i pridružila suprugu.

– Otkud ovaj? – zapitala je u čudu.

Silas joj je ispričao sva zbivanja prošle noći, zatim kako je iskopao na brežuljku grob, a onda otkrio da je mrtvac živ. Zatim se pojavio s praznim kolicima.

– Hajde, sad mi pomози da ga stavimo ovdje, ali što je moguće opreznije.

Zajedno su ga u kolicima prevezli u kuću i smjestili u krevet.

– Pomози mi da mu skinemo odjeću, Ada – rekao je Silas. – Podigni mu nogu, a ja ću mu izuti čizmu. Tako. Samo polako.

Steel je zastenjaо dok mu je Silas izvlačio čizmu. S drugom je čizmom išlo lakše. Uskoro su skinuli svu Steelovu odjeću. Ada je na peći zagrijala vodu i počela prati krv sa Steelovог tijela.

– Operi ga najbolje što možeš, Ada, a ja ću odjuriti u grad po doktora Mitchema.

Silas je odjurio u štalу, osedlao konja i odjahao prema gradu. Mitchem je upravo praznio drugu šalicu kave kad je Silas nahrupio na stražnja vrata.

– Dobro jutro, Silase. Udi, udi! Što te tako rano dovelo u grad? Popij šalicu kave!

Silas je natočio kavu i polako is-

pio cijelu šalicu. Istodobno je ispričao liječniku sve o Steelu. A onda ga je zamolio da što prije dode u njegovu kolibu.

– Ne bih htio da se o tome počne pričati, doktore – rekao je. – Zna-te kako je, ljudi počnu pričati. No najgore će biti ako za to dozna Presley, jer će poslati svoje revolveraše da nas sve pobiju.

– Ne brini, Silase – odvratio je Dok – nikome neću ništa reći, a pobrinut ću se da me nitko ne vidi kad budem došao k tebi. Vidimo se za sat vremena.

Silas je zahvalio liječniku, išuljao se na stražnja vrata i napustio grad neprimijećeno. Onda je potjerao konja u galop i pojurio ne zaustavljajući se sve do štale. Ada je izjurila iz kolibe.

– Jesi li doveo doktora? – zapitala je.

– Da, uskoro će doći. Hajde da mu mi pripremimo sve što će trebati. Mislim da je najbolje da zagrijemo mnogo vode, a trebat će i dosta čistih krpa. Razmisli što bi mu još moglo zatrebati.

Ada je pripremila vruću vodu, krpe i u vrpce iscijepala nekoliko pamučnih plahti. Brzo je očistila kolibu i pri tom je poslu začula topot konjskih kopita kako se sve više približavaju. Silas je odmaknuo zavjesnu i spazio Doka Mitchuma kako vezuje konja pokraj štale. Trenutak poslije toga Silas je otvorio vrata i Dok je ušao u sobu.

– Tako, tako – rekao je liječnik, gledajući oko sebe. – Da vidimo, da vidimo. Svi u gradu misle da ste mrtvi, momče, mrtvi i pokopani, ali meni ne djelujete ni najmanje mrtvi. Doduše, ne djelujete baš ni veoma živi. Možete li govoriti?

Steel je otvorio oči i slabašno kimnuo glavom, jedva čujno procijedivši:

– Mogu.

– Dobro – reče Dok. – E, sada

da bacimo pogled na te rane i da vidimo što treba učiniti da opet ustanete na noge. Hm, mislim da najprije treba zaustaviti ovo krvarenje na grudima. Čini se da je metak prošao ispod kože i izašao na ramenu.

– Aha – upadne Silas. – Imao je veliki srebrni privjesak obješen oko vrata. Bilo je veliko uleknuće gdje je metak udario i odbio se.

– Da, to ga je i spasilo – promrmljao je liječnik, pripremajući zavoj. – A i ova ogrebotina na glavi gadno izgleda. Zbog toga se vjerojatno i onesvijestio, pa su svi mislili da je mrtav. Da vidimo... da, da... i u ovim drugim rupama meci se nisu zadržali... ušli i izašli... Te su rane dosta krvarile, ali nisu ozbiljne. Za nekoliko dana bit ćeš zdrav kao dren, Steele, ali se tjedan dana nemoj dizati iz kreveta.

– Kako ćemo ga hraniti, doktore? – zapitao je Silas.

– Dajte mu juhe, a za nekoliko dana i kuhanog mesa, nakon toga što god zaželi. Ove zavoje nemojte skidati s rana, ali ih mijenjajte svaku večer i svako jutro. Ako dobije povišenu temperaturu, morat ćete je sniziti hladnim oblozima ili će umrijeti. Ako postane vruć, operite ga svakoga sata hladnom vodom. I neka budu ove rane čiste. Ako se inficiraju, bit će gadno. Zato ove zavoje prokuhajte u kipućoj vodi prije no što ih stavite na ranu.

– Dobro, Dok – reče Silas. – Pobrinut ćemo se o svemu. U to možete biti sigurni, je li tako, Ada?

– Da, brinut ćemo se i hvala vam što ste došli, Dok.

Dok Mitchem je prišao vratima, a onda zastao i okrenuo se.

– Nešto sam razmišljao, Silase – rekao je. – Ti si ovdje na priličnom prometnom mjestu i nikad ne znaš kad ti netko može banuti s ceste. Nemaš li neko drugo, skrovitije mjesto, da ga tamo njeguješ?

– Pa... ima tu nekoliko dubokih, suhih spilja u obližnjem kanjonu. Tu bih ga možda mogao smjestiti. Ada bi mogla krenuti s njim i njegovati ga.

– To mi zvuči kao dobar prijedlog, Silase – rekao je Dok. – Ja mu više neću biti potreban, osim ako dode do infekcije ili ako se stanje pogorša. Ako bude trebalo, samo mi gurnite ispod vrata ceduljicu sa znakom X i ja ću znati od koga je, pa ću dojuriti. A ti, Ada, održavaj te rane kako treba, čuješ? Ne bih htio izgubiti čuvenog bolesnika.

Nakon tih riječi Dok se okrenuo i izašao. Promatrali su ga kroz prozor kako uzjahuje konja i nestaje niz put prema gradu.

– Ada – rekao je Silas – mislim da bismo morali prirediti te zavoje. Treba ih preparirati lanolinom kojega imam u štali.

Kad je Silas otišao, Ada je spustila zavoje u kipuću vodu, a zatim ih iznijela i pažljivo stavila da se suše na suncu. Zatim je dobro prokuhanom krpom počela pažljivo čistiti Steelove rane od nečistoće i skorene krvi, stavivši nakon svega debeli namaz lanolina.

Zatim su Silas i Ada zajedno odjenuli Steela i opet ga u kolicima prebacili u štalu. Položili su ga na dno zaprežnih kola. Steel je pri svakoj promjeni položaja lagano zastenjao od bola. Zatim je Silas prebacio na konja široko sedlo i još na nj nabacio nekoliko pokrivača da bude što mekše.

– Budući da ne možeš hodati, staro momče, a staza je isuviše uzana za kola, morat ćemo te prebaciti preko sedla i tako prenijeti do spilje. Znam da neće biti baš udobno, ali stisni zube jer ćemo začas biti tamo.

Prebacili su Steela preko sedla. On se, očito, susprezao, ali su bolovi bili toliki da ponekad nije mogao izdržati da ne zastenje kad bi se

konj malo jače trgnuo. Ipak, odlučio je sve izdržati, a onda će dobiti syo-je Ben Crocket i njegovi ljudi kad opet bude mogao držati revolver u ruci.

Dotad je bio samo upola svjestan svega oko sebe, ali se sasvim osvijestio nakon što je konj poskočio na nekom izuzetno visokom kamenu. Plameni jezici sijevnuli su mu cijelim tijelom. Mišići su se zgrčili od bola, a sa svakom novom kretnjom nešto poput bata udaralo ga je po zatiljku. Nikada dosad nije u životu osjećao takvu bol. Padao je u neku omaglicu, u neku vrst bunila. Pokušao je podići ruku, obraniti se od te navale bola, ali ga mišići nisu slušali; kao kroz neku sumaglicu vidio je da se nešto pred njegovim očima miče – krajnjim naporom volje izoštrio je vid i utvrdio da su to konjske noge koje neravnomjerno topoču po kamenju, izazivajući svakim korakom nove svjetlace bola.

Konj se zaustavio i bol se malo smanjio. Steel je osjetio kako se iza njega netko kreće. Silas mu je prišao s leđa, poduhvatio ga ispod pazuha i polako ga spustio sa sedla. Osjećao je oštre ubode, dok su mu se noge vukle po podu, a ruke bile prebačene preko Silasovih i Adinih ramena. Tako su polako ušli u mračnu špilju koja se odjednom pojavila u glatkoj stijeni.

Prošla su dva dana.

Tek tada je Steel uspio otvoriti oči u sivom polumraku špilje i promotriti nejasne obrise granita. Pokušao je podići ruku, ali je odustao – bio je iscrpljen do krajnosti. S jedne strane je začuo neki zvuk i pokušao se okrenuti u tom pravcu, ali je jedino uspio prostenjati i opet se vratiti u prijašnji položaj.

Neki nježni prsti su mu dodirnuli lice i on je osjetio hladni oblog od mokre krpe na čelu. Usta su mu bila suha i ispućala, a koža vruća.

– Vode! – prošaptao je kroz napukle usne.

– Naravno – rekla je nježno Ada. – Sigurno umireš od žeđi. U nesvijesti si već dva dana, bez hrane i pića.

Ada mu je slobodnom rukom podigla glavu i Steel je gutnuo hladnu izvorsku vodu iz čaturice, a mnogo mu se tekućine prolilo po vratu i prsima. Osjetio je hladnoću na vrućoj koži. Žena je naslutila da je u vatri, pa je spužvom namočenom u hladnu vodu prošla njegovim nagim tijelom. Nakon pranja uslijedila je šalica tople i krepke govede juhe; Ada ga je pažljivo hranila žlicom.

Steelu je juha očito prijala, pa je još zatražio. Ada mu je ovaj put dala još veću zdjelicu. Halapljivo je zatražio još vode, pa ga je Ada ostavila na nekoliko časaka da ponovo napuni čaturicu hladnom, izvorskom vodom. Kad se vratila, Steel je utolio strahovitu žeđ, a onda je zapao u nemiran san, prekidan čestim buncanjem, trzajima i mrštenjem od bola.

Ada je slušala sve to dok je čistila rane i mijenjala zavoje. Iz njegovih isprekidanih i nepovezanih rečenica nije uspijevala sastaviti sliku njegove prošlosti, života izopćenika, prekršitelja zakona, revolveraša, samotnjaka u sedlu. Nije to bio lijep život, ni lagodan, osobito kod podizanja ranča na neplodnoj zemlji u znoju i muci, s radnim danom od dvadeset mukotrpnih sati, ali je znala da je on sve to smatrao vrijednim truda.

U predvečerje je svratio Silas.

– Kako mu je? – zapitao je.

– Rane su, čini se, dobre, ali cijeli dan ima jaku groznicu. Oprala sam ga i povila, ali ga groznica i dalje trese. Mislim da će umrijeti.

– Sreo sam danas Doka, pa me opet upozorio. Ako bude imao groznicu, rekao je, moramo je prekinuti.

Daj mi pomozi.

Silas je presavinuo nekoliko plahti i jednu uronio u kantu hladne vode.

– Ti prihvati drugi kraj, pa ćemo ovo raširiti nad njim.

Zatim su namočili i drugu plahtu i položili je preko prve. Silas je namočio još jednu krpu i bez prestanka brisao Steelove obrve i lice. Ponovo su namočili plahte i izmjenjivali se u davanju obloga.

Silas je prekinuo tišinu.

– Od svega ovoga mogao bi dobiti upalu pluća, ali bi groznica u svakom slučaju morala popustiti.

Rashlađivanje se nastavilo tokom cijele noći, a Ada je preuzela stvar u svoje ruke kad je Silasa konačno slomio umor i duboki san. U zoru se Silas probudio i zapitao Adu kako je sa Steelom.

– Spavao je, mislim. Čini se da više nije tako vruć, ali je to teško reći kad mu ove plahte stalno hlade tijelo.

– Možda bi bilo bolje da skineš te hladne plahte s njega i da ga malo obrišeš i osušiš. Ako ga dosad nismo izliječili od vrućice, onda bogme više i nećemo – rekao je Silas.

Silas je ubrzo nakon toga izašao, a Ada je sjela pokraj Steela i osušila mu tijelo mekanim, toplim ručnikom, te ga nakon toga pokrila gunjem. Sunce je već grijalo dobra dva sata kad je Steel konačno otvorio oči i progovorio:

– Gdje sam? – zapitao je.

Ada mu se približila i kleknula.

– U sigurnim rukama – odvrtila je. – Nalaziš se u Špilji, malo izvan gradića Roosta, a ja se brinem o tebi. Silas je upravo izašao, ali će se vratiti navečer da vidi kako si. Brinuli smo se o tvom stanju.

– Silas? Koji Silas? – zapitao je.

– Silas Wills. Rekao je da je s tobom prijateljevao prije mnogo godina.

– Oh, da, sjećam ga se. Kako sam

se sada spetljao s njim?

Ada mu je pipnula čelo i bilo je hladno.

– Našao te gotovo mrtvoga. Zamalo te je pokopao, ali je onda ustanovio da si živ i doveo te ova-mo u špilju, tako da te Presleyevi ljudi ne mogu pronaći.

– Presley? Tko je Presley?

– Derrick Presley. Voda razbojničke bande koja te je izrešetala.

– Misliš Ben Crockett, zar ne? – usprotivio se.

– Ne poznam ja nikakvog Bena Crocketta. Tebe su Presleyevi ljudi napali u salunu.

– Presley...Crockett... to je isti čovjek – odvratio je.

– Znači, ti poznaješ Derricka Presleya pod imenom Crockett? – zapitala je.

– Baš tako, gospodo. Njegovo je pravo ime Ben Crockett, bez obzira na to s kojim se ovdje služi.

– I kako se osjećate jutros, gospodine Steele?

– Nisam ja gospodin. Zovite me jednostavno Steel. To je jedino ime koje sam ikada imao. A kako se vi zovete?

– Ime mi je Ada – odgovorila je. Steel ju je prvi put dobro pogledao. Njena crvenkasta kosa kovrčala joj se u zlaćanim uvojcima oko lica, a zatim padala preko ramena, pokrivajući i neke zamamne obline prilično otvorenog razreza na haljini. Oči su joj bile zelene, svjetlucave čak u tami špilje. Imala je malen nosić i savršeno oblikovane usne pravilno zaobljeno lice. Bila je lijepa, skladno građena, niža od metar i šezdeset, vitkog tijela.

– Prošla je groznica – rekla je.

– Mislim da bi sad bilo bolje da vas odjenemo u nešto suho.

Ada je ustala i prišla Steelovoj odjeći koja je ležala savijena na bali sijena. Položila je odjeću pokraj njega.

– Odjenite se, ako možete, a ja ću

donijeti malo vode s izvora.

Steel je promatrao s kakvom je spretnošću dohvatila vedricu i krenula prema izlazu iz špilje, nestajući stazom prema izvoru. A tada je, iznenada, začuo njene krikove, isprva glasne, a onda prigušene, kao da joj je netko stavio ruku na usta. Steel je znao da je upala u neku nepriliku i da mora nešto učiniti da joj pomogne. Pokušao je sjesti, ali je uz potmuli krik pao nauznak u bolnom grču. Okrenuo se postrance i osovio na ruke i koljena. Na čelo su mu izbile krupne graške znoja, a oči su mu se iskolačile od navale bola. Ruke i noge su mu podrhtavale dok se prisiljavao da ustane, a onda se naslonio na stijenu da ne padne. Čuo je neke udaljene glasove, a onda i korake, koji su očito ulazili u špilju.

– Dovedi i mog konja, Jamie, i sveži ga negdje na ulazu u špilju. Pozabavit ću se malo s ovom ženicom. Poslije mene možeš se i ti nakratko osladiti.

– I hoću, Jake – rekao je onaj drugi, kojega Steel nije mogao vidjeti. – Ali nemoj veoma dugo, čuješ li? Nemoj mi je švu potrošiti!

Jake je dovukao Adu u špilju i jednom joj rukom svinuo ruke iza leđa, dok ju je drugom zgrabio za kosu i zabacio joj glavu unatrag. Grubo ju je poljubio nekoliko puta. Ada se otimala iz njegovog stiska i između poljubaca pljuvala mu u lice.

Jake nije vidio Steela koji se nagnuo na stijenu iza nekih bala sijena, što ih je Silas tu naslagao za konje. Steel je bio gol i nenaoružan, pa se pitao što bi mogao učiniti protiv te naoružane dvojice. Svako malo mu se činilo da će se srušiti ali je prikupio snagu, te se održao na nogama. Ipak, znao je da mu mišići neće biti u stanju izvršiti zapovijesti mozga. Stisnuo je zube i gotovo glasno zastenjao.

Ali Jake nije čuo nikoga, osim samoga sebe. Bacio je Adu na zemlju, pritisnuo je odozgo i upravo raskopčavao hlače, stenjući od uzbuđenja.

– Prokleta kurvo – dahtao je. – Ne znam uopće kako si to odjednom postala tako važna i ozbiljna. Pa ti si obična drolja iz javne kuće. I sada misliš da si nešto bolja otkako si uhvatila Willsa? Uvijek si mislila da si suviše dobra da bi spavala s nekim poput mene, je li tako? Čak i u kupleraju kod Grace. E, da znaš, dušo, sad ću ti to izbiti iz glave!

Jake se nagnuo i poklopio svojim tijelom njeno razgolićeno tijelo.

Steelu se odjednom razbistrilo u glavi. Ugledao je Jakeovu stražnjicu i raširene noge. Spazio je također kuku za dizanje bala sijena i s naporom je zgrabio i izvukao iz ležišta. Pokušao se smiriti, dok mu se tijelo treslo od bola. Opet je začuo Jakea i pogledao ga.

Jake je upravo pokušavao podići Adi haljinu i pokriti joj lice. No u tom trenutku Ada je podigla nogu i snažno pogodila Jakea ispod trbuha. Jake je vrisnuo i pao nauznak. Rukama se uhvatio za trbuh i vrisnuo na Adu.

– Oh-h-h, kurvo prokleta! Eh, tako mi svega, sad ću te srediti zauvijek!

Jakeov krik je naglo prekinut kad je Steel zabio željeznu kuku u njegovu glavu. Jake je bio na mjestu mrtav. No od toga napora Steel je takoder pao preko Jakea. Potom se otkotrljao do mjesta gdje je Jake ostavio svoj pojas s revolverom. Prisilio je svoje bolne ruke da izvuku Jakeov revolver iz korica, a onda se ponovo otkotrljao i položio revolver na Jakeovo mrtvo tijelo, ciljajući na ulaz špilje.

Jamie je utrčao u špilju da vidi što se dogodilo. Steel ga je pogodio

među oči i ovaj je bio mrtav još prije no što je pao na tlo.

V

Steel nije znao kako je dugo ležao, ali je odjednom postao svjestan toga da se netko miče. Okrenuo je glavu i spazio Adu kako pokušava dovesti u red poderanu odjeću.

– Je li ostao još netko? – zapitao je.

– Ne, bila su samo dvojica – odgovratila je potmulim glasom.

– Tko su ti ljudi? – zapitao je Steel, dok je s mukom navlačio hlače.

Ada mu je dodala košulju.

– Ležao si na Jakeu Cuttleru, a onaj drugi se zvao Jamie Swift. To su ljudi Derricka Presleya, odnosno Bena Crocketta, kako ga ti zoveš.

– Crockettovi ljudi? – upita Steel. – No dobro, o ovoj dvojici više neću morati brinuti. A koliko je uopće ljudi u Crockettovoj bandi?

– Nikad ih zapravo nisam brojala, ali mislim da ih je četrdeset ili pedeset.

Steel nije mogao dovoljno saviti ruku da bi obukao košulju, pa mu je Ada pomogla. Dok je zakopčavao košulju, Steel reče:

– Rekli ste prije da sam ih pobio dvanaestoricu u salunu. S ovom dvojicom to je četrnaest. Gotovo trećina njegovih ljudi.

– Čini se da je tako. Naravno, možda ih ima više nego što sam ja vidjela.

– A gdje se Crockett i njegovi ljudi zadržavaju? U Roostu?

– Kad su u gradu, onda se zadržavaju u salunu, a inače su u jednoj dolini oko dva kilometra istočno od grada, s lijeve strane puta.

Sve to što se maločas zbilo toliko je Steela iscrpilo da su mu se mišići ukrutili. Ipak ih je malo-pomalo izmasirao, pa je s Adinom pomoći bio kadar da se osovi na noge i tako ostane stajati. Zamolio je Adu da

mu doda Jakeov revolver i pojas, pa ga je opasao i namjestio tako kako mu je odgovaralo. Korice su bile malo krute, ali će mu morati poslužiti. Poslije će ih smekšati, tako da budu baš onakve kakve treba da budu.

Steel se okrene prema Adi.

– Što misliš, kako su nas ti nitkovi ovdje pronašli?

– Ne znam, valjda su nabasali. Nema razloga da jašu u ovom pravcu, osim ako nisu tražili zalutala grla.

– Može biti, ali ja ću malo očistiti ulaz, za slučaj da još neki od Crockettovih ljudi zalutaju u ovom pravcu.

Steel je pokušao zakoraknuti, ali je otkrio da ne može hodati. Mišići na nogama bili su mu suviše ukočeni, a pokušaj da ih pomakne samo je izazvao stare bolove. Uhvatio se za bale sijena i zastenjao od bola.

Ada mu je brzo prišla i uhvatila ga.

– Ja ću počistiti ulaz – rekla je.

– Vi samo ostanite ovdje i odmorite se.

Krenula je prema ulazu u špilju, pokupila revolvere i donijela ih do mjesta gdje je Steel ležao. Na trenutak je otišla i dovela konje dvojice odmetnika u špilju, te ih ostavila iza bala sijena. Zatim je izvukla Jakeov nož, odsjekla njime grmić pun lišća i pažljivo izbrisala sve tragove stopala i kopita na ulazu u špilju. Pošto je to obavila, uhvatila je Jamiea za mlohavu ruku i počela ga vući s otvora špilje prema mjestu gdje je ležao i Jake. Tada je ponovo dohvatila grmić i izbrisala ostale tragove. Oznojena, teško dišući, sjela je pokraj Steela i opustila se.

– Onda, gospodine – rekla je malo namještenim glasom i s lijepim osmijehom na licu – jesam li dobro obavila posao?

Steel je maknuo ruke s bala sijena i položio ih na njena ramena.

– Dobro si obavila posao – odvratio je s osmijehom.

Njeno je tijelo bilo toplo i mekano pod njegovim rukama, a ona se nije opirala kad ju je privukao, nagnuo se i poljubio je u usta. Usne su joj bile vruće, vlažne i mekane, a on ju je još više stisnuo uza se kad mu je ona uzvratila poljubac. Ljubila ga je dugo i strasno. Na trenutak je zastao i pogledao je. Oh, što je bila lijepa! Lice joj je bilo rumeno, usne podatne, oči malo zatvorene, a njen isprekidani dah mu je govorio da ga želi.

U tom trenutku do njih je dopro zvuk čelične potkove koja je udarala o stijenu. Samo nekoliko časaka kasnije Silas je zaobišao grm i ušao u špilju. Sjahao je, a onda ugledao Adu i Steela, te zapitao:

– Što se to ovdje zbiva? Gdje su konji? Svi su tragovi izbrisani. Što nije u redu?

Steel se pomaknuo oslonjen o balu sijena i polako se spustio u sjedeći položaj, dok je Ada objašnjavala što se sve dogodilo, prstima pokazujući na dva leša.

– Mislila sam da je najbolje da konje uvedem unutra – rekla je – i izbrišem sve tragove, tako da nas Crockettovi, to jest Presleyevi ljudi, ako ovuda i prođu, ne otkriju.

– To zvuči prilično mudro, Ada. Dobro si učinila – rekao je Silas.

Ada je sagnula glavu i malo pocrvenjela. Silas se obrati Steelu:

– Kako se osjećaš? Drago mi je da te opet vidim na nogama, momče!

– Osjećam se kao da je cijela poštanska kočija prešla preko mene – odvratio je Steel.

– Drago mi je da si i dalje živ i da se ritaš – reče Silas. – Imamo mnogo toga da popričamo. Što si radio u međuvremenu? Što te je uopće dovelo ovamo u Roost? A onda, imam i ja vijesti. O Adi i meni. I o svom poslu. Imam srebrni rud-

nik u brdima. Ali bit će za sve to vremena poslije. Sada ću ti samo reći da mi je drago što si živ. Mislio sam da ćemo te izgubiti. Liječnik je rekao da ćeš za nekoliko dana biti zdrav kao dren. I bogme, mislim da je bio u pravu, je li tako? Što misliš, da li bi mogao jahati?

Silas je zastao da zahvati zraka, a Steel je odgovorio:

– Jahati? Dovraga, ne mogu ni hodati!

– Ne možeš jahati? Ne možeš ni hodati? Pa ipak, to te nije zaustavilo da središ ovu dvojicu, je li tako? Ako se možeš tući, možeš i jahati. Ada, daj mi malo te juhe koju imaš tu u loncu, a onda izvedi njihove konje – rekao je, pokazujući prstom na dva mrtvaca.

Ada je svakome napunila zdjelu gustom juhom, a onda otišla u pozadinu špilje da uhvati konje. Mogla je čuti kako Silas i Steel razgovaraju.

– Što te je dovelo u Roost, Steele? – upitao je Silas.

– Već oko dvije godine tragam za tim Crocketom. Ubio mi je partnere u Teksasu, zapalio mi imanje i ukrao svu stoku. Čuo sam da živi ovdje pod imenom Derick Presley. Ako misli da sam mrtav, kao što si ti rekao, možda ga još mogu priklještiti.

– Znači, još ćeš se neko vrijeme skrivati, sve dok ne dodeš u staru formu. Ali ovdje više ne možeš ostati. Ako su ova dvojica nabasala na tebe, mogli bi doći za njima i neki drugi koji će ih tražiti. Sad me slušaj. Sjećaš li se kad su nas Butch Hansen i gomila njegovih ubojica ganjali po livadama i kako smo ih zavarali bježeći u krugu kad smo napustili French Crick i zašli među stijenje, pa se sakrili u kanjonu?

– Da, bilo je to davno, ali se sjećam – rekao je Steel.

– Aha – nastavio je Silas – sje-

dili smo skoro dva dana u tom kanjonu i promatrali te budale kako pokušavaju pronaći naš trag. Sjećáš li se tog kanjona, zar ne?

— Bogme se sjećam.

— E pa, da ti kažem, bio sam tamo prije šest mjeseci i odlučio saznati što je na kraju tog kanjona. Jahao sam starog Bucka i počeo se provlačiti između stijena, sve dok se kanjon nije otvorio u najljepšu malu dolinu koju sam vidio u svom životu. Nije to ništa veliko, znaš, oko sedamdeset pet jutara, ali je trava sočna i visoka i stari se Buck gotovo onesvijestio od užitka kad ju je stao pasti. Ima vode koliko hoćeš i hladovine na zapadnoj strani. Koliko ja znam, samo nas dvojica znamo za to mjesto, i to bi bilo sjajno mjesto za naše sadašnje potrebe. A sada lijepo pojedite do kraja, spremi svoje stvari, pa kad padne noć, spusti se do moje kolibe.

Steel baš nije bio od neke pomoći, ali su Silas i Ada podigli i prebacili leševe preko sedala, a zatim ih privezali. Potom je Silas otišao, ostavivši Adi i Steelu upute gdje će se točno s njima sresti kad se mjesec pojavi iza ponoći.

VI

Mjesec se tek pojavio iznad vršaka crnogorice kad su Ada i Steel zaustavili konje iza Silasove štale, vukući za sobom svoj neobičan teret.

Silas ih je čekao, mirno sjedeći u sedlu.

— Pričekajte ovdje — rekao je. — Ja ću sam odjahati na put i vidjeti je li zrak čist. Ako bude sve u redu, dat ću stari znak.

Rekavši to, iščezao je u mraku iza druge strane štale. Steelu je to dobro došlo da malo predahne, jer mu jahanje od špilje dovle nije bilo ni malo lakó. Pa ipak se malo-pomalo navikao na jednoličan ritam konjskog koraka, mišići su mu se malo

opustili. Ali su ga rane i dalje boljale, pa je valjalo stisnuti zube. Ipak je osjećao da će moći izdržati.

Prigušeni huk sove oglasio se dvaput, nošen laganim povjetarcem. Steel je smjesta krenuo pokraj štale prema putu, jedva se zaklanjajući iza drveća, jer je mjesečina osvjetljavala dolinu kao da je dan.

Silas je jahao na čelu, vodeći ih gore i dolje po pašnjacima, preko potoka, ali uvijek uzbrdo. Mjesec je prešao cijelo nebo i gotovo već zašao za obzor kad su konačno prešli područje pašnjaka; nebo na istoku počelo je polako rudjeti kad su došli do French Creka i stali se probijati po stjenovitom području do bezimenog kanjona. Sasvim je već svanulo kad su dospjeli do skrivene doline. Steel je ustanovio da je sve zaista onako kako je Silas i ispričao.

Trava je konjima dopirala do koljena dok je Steel slijedio Adu i Silasa kroz to zeleno more. Vjetar je povijao travu poput valova i Steel je osjećao njegovu toplinu na licu. Došli su do zapadne strane doline i postepeno se popeli iznad zelenog mora na malu uzvisinu iza koje se uzdizala stijena poput zida; bila je u podnožju probušena špiljom koja je izgledala kao da ju je netko žlicom izdubio. Njen vanjski rub bio je zaštićen velikim kamenim gromadama i kad se Steel zaustavio iza njih, znao je da ga ovdje nitko ne može vidjeti ako se kreće dolinom. Bila je to i izvrsna tvrđava, ako bi je valjalo braniti.

Dok je Ada kuhala kavu i pripremala ukusno jelo od graha i slanin, Steel i Silas su povelili konje s leševima, tražeći mjesto gdje bi leševe mogli pokopati. Steel je zapazio malu udubinu i nakon što su od mrtvaca uzeli novac i oružje, bacili su ih u udubinu i prekrili zemljom i kamenjem. Kad su se vratili na uz-

visinu, Ada je zgotovila doručak, pa su se sve troje bacili na jelo s izuzetnim tekom. Steel i Silas su rasedlali konje, a zatim se zavukli na odmor u zaklon špilje.

Udarac groma ih je probudio. Steel je ocijenio da bi moglo biti rano poslijepodne. Puhao je hladan vjetar i iznenada je počela padati kiša. Silas je zgrnuo žeravicu i nabacio nešto suhih drva. Vatra je oživjela, a Silas je dobio svježę vode u lonac, pa su uskoro sve troje uživali u jakoj kavi. Ništa se drugo nije moglo učiniti osim da se zbiju oko vatre, griju se i čekaju da oluja prođe. Steel i Silas su raspredali priče iz prošlosti.

Ada je pozorno slušala, jer ju je taj visoki čovjek sve više i više privlačio. Glas mu je bio dubok i ugodan. Dok ga je slušala kako pripovijeda, nije mogla da ga ne proučava. Misli su mu bile ozbiljne, ali je znao biti i duhovit, veselo se nasmiјati dobroj šali; tad bi se držao za nezacijeljene rane koje su ga očito još uvijek boljеле. Bio je oštrouman i brzo je shvaćao pojedine situacije u razgovoru, raščlanjivao ih velikom brzinom, a onda hladnokrvno i trijezno donosio zaključke. Usprkos krupnom stasu i stanovitoj grubosti, Ada je u njemu nazrela nježnost i ljubaznost koja je dolazila iz srca. Sve više je u njemu gledala pravog muškarca i bilo joj je jasno da to znači da se nezaustavljivo zaljubljuje u njega.

Kiša je prestala jednako brzo kao što je i počela. Dok su se tmasti oblaci sklanjali za vrhove brda, u maloj dolini je i vjetar jenjao. Silas i Steel konačno su došli u razgovoru na Crocketta i njegovu bandu te stali raspravljati o njihovim metodama djelovanja. Silas je izvadio zemljopisnu kartu da pokaže glavni raspored Crockettovih isturenih snaga.

— Zapravo — reče Silas — ako

želiš sa mnom pojahati preko pašnjaka, pokazat ću ti put kojim se Crockett najviše služi. Zatim ćemo se sa stražnje strane prikrasti mojoj kolibi, a Ada nam tamo može pripremiti neko jelo kad se vratimo. Što kažeš na to?

— Pa dobro, mislim da bi mi jedno takvo jahanje dobro došlo da malo razgibam mišiće. Čekaj samo da odem u ovo skladište što smo ga počeli stvarati, da uzmem pušku.

Steel je odabrao vinčesterku i uzeo priličan broj metaka, a onda je osedlao ridana Jamiea Swifta. Jahanje po pašnjacima prošlo je bez ikakve neprilike, pa su se Silas i Steel nakon izvjesnog vremena našli na vrhu jednog blagog obronka zaraslog jelama. Na vrhu grebena Silas skrene nalijevo i polako usmjeri konja na ravničicu s koje se pružao odličan pogled na dobro utabanu stazu. Obojica sjahaše. Jedan drugome obraćali su se prigušenim glasom.

Odjednom do njih dopre topot konjskih kopita. Ugledaše trojicu jahača koji su se, jedan pokraj drugog, približavali stazom.

— Crockettovi ljudi? — zapita Steel.

— Da, ali Crockett nije među njima. Jedan od njih je Lem Dawson, onaj s desne strane. Ne poznam onoga u sredini, no onaj lijevo je Squirt Henry.

— Uzmi pušku, Silase — zapovjedio je Steel. — Smjestit ćemo se tu iza kamenja i slistiti ih kad dođu na čistinu.

Steel je izvukao vinčesterku iz navlake i poveo Silasa iza stijena, gdje mu je pokazao da legne iza niže gomile kamenja.

— Moj je onaj s desne strane, Silase — rekao je Steel. — Ti skini onoga s lijeve, a onda ćemo se obojica pozabaviti s onim u sredini. Kad izbiju na čistinu, brojat ću do tri.

Činilo se da je jahačima bila potrebna cijela vječnost da prođu šumarak i izbiju na čistinu. Steel ih je pozorno promatrao dok su se dovukli na brisani postor, a onda je napokon počeo brojati. Dva su pucnja odjeknula kao jedan, a odmah nakon toga dva su jahača pala s konja. Steel je čuo kako je srednji jahač povikao na konja i udario ga ostrugama u slabine, sagnuvši se sve do konjskoga vrata. Mirno je nanišanio, opalio, a trenutak kasnije oglasila se i Silasova puška. Čovjek je tresnuo s konja, poskočivši pri padu o tlo, te se otkotrljao još nekoliko metara niz padinu.

Steel je dao znak Silasu da ostane miran, jer je možda u blizini moglo biti još Crockettovih ljudi. Pošto su neko vrijeme čekali tako skriveni, Silas je predložio da se spuste dolje i malo počiste to što su ostavili za sobom. Steel je pristao, pa su obojica povelala konje niz padinu, sve do čistine na kojoj su utvrdili da su ona trojica mrtvi. Steel je pokazao rukom prema onome što ga je Silas prepoznao kao Squirta Henrya.

— Taj je tip bio među revolverašima u salunu one večeri. Sjećam se da je pljuvao sažvakani duhan, a nešto od toga teklo mu je i po košulji. Ali jedno je sada sigurno. Više se neće morati brinuti gdje bi mogao oprati košulju.

Steel je pokupio sva tri konja i pomogao Silasu da natovari tjelesa potrbuške na sedla. Kad je sve bilo obavljeno, dogovorili su se da se ovdje rastanu, jer je Silas morao otići u svoj rudnik. Poželio je Steelu laku noć, uz dogovor gdje će se ponovo naći sutra u podne. Steel je promatrao kako mu prijatelj nestaje s vidika, a onda je skupio snagu i poveo konje vezane jedan za drugoga, natrag preko pašnjaka, prema svojoj dolini. Bio je već mrak kad je stigao. Dok je prolazio morem trave, imao je neugodan osjećaj da je

u njega uperena puška. I zaista, kad se popeo na uzvisinu, iza zaklona se pojavila Ada s puškom u ruci i mahnula mu.

— To sam i mislio da me cijelim putem držiš na nišanu — rekao je.

— Mislila sam da si to ti, ali nisam bila sigurna, pa sam odlučila da dobro pripazim. Naravno, s te daljine ne bih baš mogla pogoditi, ali bih ih možda barem preplašila.

— Dobro, samo nemoj baš biti tako gorljiva s puškom kad vidiš da netko dolazi, jer ću to najvjerojatnije ipak biti ja, a ne bih baš htio da se na meni vježbaš u gađanju. Kakva me sreća prati u posljednje vrijeme, pogoditi bi me mogla ravno među oči.

Ada se nasmijala i prišla mu. Zajedno su došli do vatre. Pogledala ga je.

— Je li sa Silasom sve u redu? — zapitala je.

— Da. Vidjeli smo ovu trojicu — rekao je Steel i kažiprstom pokazao na tri prebačena trupla preko konja. — Jahali su stazom koju mi je Silas pokazao. Odmah sam pomislio da bi najbolje bilo svrstati ih u našu već postojeću zbirku, tamo u onoj udubini.

Ada je znala da Steelu nije lako i da je istovremeno nemilosrdan, što je dokazivao i pogled na onu trojicu u sedlima, ali s njom je pokušavao biti prijazan, a ona je sve više voljela tu njegovu ozbiljnost, jasnoću u izražavanju i smisao za šalu. Pogledala ga je velikim, zadivljenim očima, te ga uhvatila pod ruku dok su se približavali vatri. Kad su došli do logora, ona je ostala pokraj vatre, a on je odveo konje iza zaklona i povezao ih zajedničkom uzičicom. Potom se vratio do ognjišta, gdje je Ada upravo stavljala u tanjure grah sa slaninom, zajedno s kukuruznim kruhom kojega je ispekla u privremenoj pećnici. Sjeli su, prekrživši noge, to jeli u tišini,

zalijevajući ukusno jelo jakom, vrućom kavom.

Nebo se raščistilo, pa su se tu i tamo već mogle vidjeti i zvijezde. Steel se ispuržio na tlu pokraj vatre promatrao Adu kako čisti i pere posude. Izvukao je smotani pokrivač i stavio ga pod glavu da se malo odmori, ali je u tom trenutku spazio da mu je košulja na prsima krvava. Pozvao je Adu. Ona je klekla pokraj njega i otkopčala mu košulju, otkrivši ružne ožiljke i kraste. Jedna se rana ponovo otvorila i počela krvariti, ali na svu sreću, to nije bilo ništa ozbiljno. Ada je isprala i ponovo zavila ranu, a onda pomilovala prstima njegovo izmučeno tijelo. U mislima se prenijela u trenutke u špilji, dok je nje govala toga čovjeka. Sjetila se također da ju je držao u svojim rukama i ljubio, a ona mu uzvraćala poljupce. Već je bila spremna potpuno mu se podati, ali se onda, baš u pravom trenutku, pojavio Silas. Jadni Silas! Udala se za njega, otada je prošlo već više od mjesec dana, ali ga nije voljela. Silas je bio prilika da se izvuče iz mrske javne kuće i ona je tu priliku prihvatila. Ali je u tom pogledu bila poštena prema Silasu. On je rekao da je razumije, ali ipak želi da mu bude žena. Možda će ga, rekao je, u međuvremenu zavoljeti. Dotada mogu lijepo živjeti zajedno. Ali ga ona nije zavoljela. Bio joj je vrlo drag, ali ga nije voljela. Prema Silasu je osjećala zahvalnost, jer je bio dobar prema njoj, ali to nije bila ljubav. Sada je znala da je Steel čovjek kojega voli. Pogledala ga je dok je prstima prelazila preko njegovih prsiju, a zatim se nagnula i poljubila ga u usta. Prstima mu je i dalje milovala vrat.

Steel je pružio ruku prema njoj i privukao je k sebi, objuvivši je rukama. Usta su mu pronašla njena, a srce mu je brže zakucalo kad mu je ona vatreno uzvratila poljubac.

Stiskao ju je i privlačio, neprekidno je ljubeći, a njihova dva tijela bila su kao jedno. Zaboravili su i na mjesec i na zvijezde u strasti koja ih je preplavila.

Tek kasnije, dok je Ada ležala pokraj njega, Steel je progovorio:

— Ada — počeo je — kad sve ovo bude gotovo, hito bih da budeš moja...

Pritisla mu je prste na usta i zaustavila ga usred rečenice.

— Nešto ti moram reći — napokon je rekla.

— Može li to pričekati? — zapitao je. — I ja imam tebi nešto reći.

— Ne, dragi moj — prošaptala je — ono što ja imam reći mora biti prvo. To se mora reći odmah. Riječ je o nama, o stvarima koje su nam se dogodile, o onome što činimo i o onome što nije dobro.

Suze su joj tekle niz obraze i mutile joj oči dok je nastavljala, s jednim prstom na Steelovim usnama:

— Volim te, Steele, a mislim da i ti voliš mene, ali sve to ne valja. Ja... mi nemamo pravo da radimo ove stvari... da ovako osjećamo... ne smijemo — zastala je na trenutak i dodala — da... ne smijemo raditi te stvari.

Steel je pokušao nešto promrmljati, ali je ona nastavila:

— Morala sam ti prije reći, ali jednostavno se nisam mogla odlučiti da ti kažem... ja ne živim samo sa Silasom... ja sam stvarno udata za Silasa.

Steel je ležao zbunjen. Udata je za Silasa? Ali zašto mu to nitko nije rekao? U Steelu je počeo ključati bijes. Zašto su ga oboje pustili da pravi budalu od sebe? Zna li Silas za njih dvoje?

Ada je govorila:

— Kad je Silas došao kod Grace i zamolio me da se udam za njega, bila je to prilika da se izvučem iz sramotnog života koji sam dotle vodila. Rekla sam Silasu da ga ne vo-

lim, ali je on odvratio da to nije važno, da ću ga možda s vremenom zavoljeti, pa se oženio sa mnom. Sada smo zajedno nešto više od mjesec dana i vrlo je dobar prema meni. Dao mi je svoje ime i svoj dom, nešto što dosad još nikad nisam imala, dao mi je i neke male poklone. Pokušava me učiniti sretnom, a ja mu se, eto, sada, odužujem tako što kršim bračne obaveze i dopuštam da drugi muškarac sa mnom vodi ljubav. Oh, osjećam se tako bijedno što sam to učinila, što sam se tako ponijela i prema tebi. Molim te, oprosti mi.

Nakon tih se riječi odmakla od njega, a grčeviti jecaji potresali su joj cijelo tijelo.

Steel je ustao i položio joj ruku na rame.

— Daj, daj, nemoj plakati. Nisi učinila ništa za što i ja ne bih mogao sebe optuživati. Da se sada ne osjećam tako loše, samome sebi opalio bi jednu dobru pljusk. Nemoj to tako teško primati k srcu.

Njeni su jecaji bivali sve tiši, a Steel ju je zagrlio i polako smirivao.

— Dodi, Ada — rekao je. — Vrijeme je da legnemo. Spremit ću ti postelju pokraj vatre. Večeras će opet biti hladna noć.

VII

Steel je sjedio na izlazu iz kanjona i promatrao nebo. Silas je kasnio. S mjesta gdje je Steel sjedio pružao se pogled na cijelu dolinu. Zbog toga su on i Silas nekoć koristili ovo mjesto kao promatračnicu i sastajalište. Na ovom je mjestu, u slučaju potrebe, jedan čovjek s puškom i dosta metaka mogao zadržati cijelu četu.

Gotovo neprimjetna kretnja u drveću s desne strane privuče Steelovu pažnju, pa on smjesta dohvati pušku i nanišani. Preko mušice je pratio lik koji se polako približavao i nije se ni na trenutak opustio sve

dok nije bio sasvim siguran da je ispod njega zaista Silas. Dok se ovaj penjao do promatračnice, Steel je i dalje promatrao krajolik da se uvjeri ne prati li možda netko Silasa.

— Kako je? — pozdravio ga je Silas.

Steel je kimnuo i Silas je osjetio njegovu hladnoću, ali iz njegova lica nije mogao izvući nikakav zaključak.

— Jutros sam imao malo neprilika da se izvučem — reče Silas. — Upravo kada sam htio krenuti, svratili su Phil Hayden i njegova žena na putu do grada, pa jednostavno nisam mogao umaknuti. Dosta mi je trebalo da smislim zašto nema Ade. Kad smo već kod toga, kako je ona?

— Mislim da je dobro — reče suho Steel.

— Oh, rekla ti je, dakle? — upitao je Silas.

— Rekla mi je. Zašto ste pustili da napravim budalu od sebe? — napao ga je Steel.

— Slušaj, to nije bilo namjerno, vjeruj. Vidiš, isprva sam bio tako uzbuđen što te vidim, a onda su se stvari počele tako brzo odvijati da jednostavno nisam sve mogao držati u rukama. Poslije, kad sam vidio kako je gledaš, kad sam vidio njene potajne poglede koje ti je upućivala kad je mislila da ja gledam na drugu stranu, znao sam da se nešto zbiva. Bojao sam se da bilo što kažem, da ne bih još više pogoršao stvar i da je sasvim ne izgubim. A nisam želio da se to dogodi.

— No dobro, to je sad gotovo, možeš biti miran — reče Steel. — Čeka te da je povedeš natrag. Nema ljutnje?

— Nema ljutnje — odvrati Silas. — Tebe se ni za što ne može okriviti. A kako se osjećaš?

— Dobro. Sada ćeš me odvesti do Frog Campa, važi?

Silas je na tlu počeo crtati kartu, dajući Steelu približnu predodžbu o smještaju i udaljenostima od kanjona, a zatim su se popeli na konje i krenuli prema zapadu.

Nisu dugo jahali, a Silas je putem ispričao da Crockettovi ljudi koriste Frog Camp da bi iznova žigosali stoku, jer je to mala dolina, poput prirodnog obora sa samo jednim izlazom. Kad jednom zatvore ulaz balvanima i granjem, stoka ne može izaći. Tu je bilo dobre vode, trava je bila visoka i zelena, pa su tjednima mogli kriti ukradenu stoku bez ikakvih neprilika.

Probili su se preko dva grebena i sat kasnije s visine su promatrali Frog Camp. Zapazili su kako se četvorica muškaraca bave zagrijavanjem žiga. Steel je čuo mukanje stoke, dok su ih muškarci pripremali za žigosanje.

– Čini se da su nedavno dognali ovo stado – primijetio je Silas.

– Crockettovi ljudi? – zapitao je Steel.

– Naravno. Vidao sam ih u gradu, sve osim jednoga.

– Previše su raštrkani da bi ih odjednom potamanili – reče Steel.

– Pogodili bismo prvu dvojicu, ali bi se druga dvojica negdje prikrili, pa bismo imali muke da ih natjeramo pred cijevi. Mislim da moramo pričekati dok ne budu svi na okupu – oko vatre ili jela. Tada im se možemo približiti i dokrajčiti ih sve zajedno. Što ti misliš?

– Mislim da si u pravu – odvrati Silas. – Pusti me da odvedem konje tamo iza onog grmlja, gdje ih neće moći vidjeti, a mi ćemo se moći prikrasti i čekati.

– Šteta što Crockett nije s njima – zarežao je Steel. – Možda će se poslije pojaviti.

Poslijepodne se polako vuklo za dvojicu ljudi sagnutih u grmlju, no kada se dnevno svjetlo počelo gasiti, Silas i Steel su se počeli polako

spuštati niz padine, dok su se ljudi ispod njih, prestavši s poslom, okupili oko vatre da večeraju. Silas i Steel približili su se sve do granice grmlja i drveća, dvadesetak metara od ljudi koji su jeli grah. Iako je već pao mrak, ljudi oko vatre dobro su se vidjeli, onako osvijetljeni plamenom. Dvojica su sjedili presavijenih nogu, naslonjeni na tovarna kola.

Steel je pokazao Silasu da preuzme na sebe dvojicu kraj vatre, dok će se on pobrinuti za one kraj kola. Steel se nečujno kretao kroz grmlje koje je okruživalo čistinu. Pošto je došao do mjesta gdje mu ništa nije zaklanjalo vidik, dao je Silasu znak neka počne. Silas je naciljao i opalo. Jedan čovjek je naglo omlitavio, presavinuo se i pao licem u prašinu. Krajičkom oka spazio je kako se jedan od onih pokraj kola pokušao podići i prići vatri, ali se u taj čas oglasio Steelov kolt sa dva hica koja su se gotovo stopila u jedan. Čovjek pokraj kola uspio je samo napola izvući revolver iz korica. Prevalio se. Steel se smjesta okrenuo da vidi što se zbiva oko vatre i ustanovio da je i Silas dobro obavio zadatak. Sva četvorica bili su mrtvi. Silas im se približio i jedan leš malo odmaknuo od vatre, a tada mu se Steel približio.

Steel je pogledao oko sebe i rekao:

– Natovarimo ove nitkove na konje, a onda počistimo logor, tako da nitko neće biti kadar ni zamisliti što se ovdje zbilo.

Pošto su natovarili tjelesa na konje, sjeli su i pojeli nešto graha, slanine i dvopeka, a ostatak bacili u vatru. Zatim su oprali posude, viljuške, žlice i tave, pa svu logorsku opremu utovarili u kola, čak željezne žigove. Steel je uklonio tragove krvi u prašini i dobro pogledao po cijelom logoru. Sve je bilo u najboljem redu, baš kao da su momci završili posao i odjahali, ostavljajući

kola. Zavezali su konje jednoga iza drugoga i povelili ih do mjesta gdje su bili skriveni njihovi konji. Tek nakon ponoći stigli su u svoju dolinu. Ada je već spavala. Steel i Silas bili su mrtvo umorni. Pošto su rasjedlali konje, naprosto su pali na prostirke i zaspali.

Miris kave probudio je Steela. Po visini sunca bilo je već podne. Prodrmao je Silasa, pa su obojica prišli vatri i pridružili se Adi. Dok su doručkovali, obojica su pretresli jučerašnje događaje i mogućnosti koje su im se sada ukazivale, ali ni jednom riječi nisu spomenuli Adu, niti se ona uplitala u njihov razgovor.

Steel je konačno rekao:

– Ada, Silas i ja smo raspravljali o svemu što se zbilo između mene i tebe, pa smo zaključili da to nije ničija pogreška i da se nikome nema što zamjeriti. Odlučili smo da sve ostane po starom, kako je i bilo. Mislio sam da bi ti morala biti s time upoznata.

– Da, Ada – progovorio je i Silas. – Mi tebe ne okrivljujemo, a ja ne okrivljujem ni Steela. To se naprosto tako dogodilo. Ne može se sada ništa promijeniti.

Ada, koja im je bila okrenuta leđima i trljala pijeskom tavu, naglo se okrenula i bacila tavu u vatru tako da su iskre i gar poletjeli na muškarce.

– Tako znači, vas dvojica sjednete, porazgovarate i odlučite da mi ništa nećete zamjeriti, je li tako? – povikala je. – E pa, da znate, nisam ja neka glupača! Kako uopće možete tako razgovarati i suditi o meni? Ostarjeli, propali rudar i revolveraški pustolov koji krši zakon, a prije toga je pljačkao banke, poštanske kočije i pravio slične stvari, hladnokrvno ubijao ljude, kockao se, kurvao, bogzna što još sve radio, takva dva tipa lijepo sjednu i onda mene ocjenjuju. Niste vi toga vri-

jedni ni koliko je crno pod noktom! A što je sa mnom? Mene nitko ništa ne pita? Imam i ja nekih osjećaja! I bogme, nećete vas dvojica odlučivati što je za mene najbolje. To ću ja učiniti za sebe, razumijete?

Nakon tih riječi okrenula se, potrčala prema konju i počela ga sedlati. Steel i Silas su nijemo sjedili. Samo su promatrali kako se Ada penje na konja i odlazi prema izlazu iz doline. Konačno je Steel zapitao:

– Što je sve ovo bilo?

– Ja zapravo i ne znam – odvratio je Silas. – Žene znaju ponekad biti dosta smiješne. Ne mogu ih baš uvijek shvatiti. Mislio sam da joj činimo uslugu, a ne da je učimo pameti, zar ne?

– Ne znam što ju je odjednom spopalo – odgovorio je Steel. – Što ćeš sada?

– Nemam pojma. Što ti misliš?

– Mislim da bi bilo najbolje da podeš za njom. Nemoj je puštati da sama jaše po ovom kraju, a svi oni nitkovi smucaju se u blizini.

Silas je prišao svom ridanu, osedlao ga i uzjahao. Na konju se približio do vatre, gdje je Steel sjedio, prekrivenih nogu.

– Uхватit ću je još prije no što izađe na pašnjake – rekao je Silas, na znajući što bi drugo rekao. – Ne znam kad ćemo se opet vidjeti. Mislim da to ovisi o Adi. Ako se više ne vidimo mogu ti reći da mi je bilo drago što smo se vidjeli, partneru. Hajde, zdravo!

– Zdravo! – odvratio je Steel, ne podigavši se. – Nadam se da ćemo se vidjeti.

Steel je promatrao Silasa kako nestaje u travnatom moru. Sada je bio sam. Nije bilo nikoga tko bi mu mogao pomoći. Prije je mogao očekivati da će mu Silas pokazati teren, pokazati koji su Crockettovi ljudi, ali sada će sve to morati činiti sam. Promatrao je Silasa sve dok

nije iščezao iz kanjona, a onda se bacio na posao. Skinuo je i zakopao leševe one četvorice koju su dopremili sa sobom prethodne noći. Oružje je pridodao već priličnom skladištu, a sedla odnio u stražnji dio špilje. Rasedlao je konje i pustio ih da slobodno pasu visoku, sočnu travu pokraj logora. Pitao se hoće li ikada više vidjeti Silasa i Adu. Nadao se. Ako bude trebalo, on će ih vidjeti, makar morao odjahati u Roost.

Steel je potakao vatru i razmislio o vlastitom položaju. Budući da uz njega neće biti Silas, morat će promijeniti način djelovanja. Morat će biti mnogo pažljiviji u pothvatima. Morat će uglavnom putovati i kretati se noću, kad je manja vjerojatnost da će naletjeti na Crockettove ljude. Porazmislio je i o Crockettu i zapitao se što on sada misli o svemu. Sigurno je već pomislio da nešto ne valja, jer mu je nestalo već devet ljudi. Zacijelo je posumnjao da netko progoni ljude iz njegove bande, a možda čak i njega, ali ni na koji način nije mogao zaključiti da je to Steelovo djelo. A Steel je htio da tako i ostane.

Sve dosad Steel se prepuštao Silasu da ga vodi, ali sada kad je ostao sam, morat će stvoriti bolju predodžbu o Crockettovom području. Znao je da to ne može učiniti noću. Morat će poduzeti vlastitu istragu, otkriti Crockettovo skrovište i mjesta za sastanke. Jedino na taj način otkrit će na jednome od tih mjesta i samoga Crocketta. Morat će se pripremiti da putuje brzo i da neprekidno mijenja smjer.

Pregledao je zalihe materijala koje su mu bile na raspolaganju i zaključio da je sve u prilično dobrom stanju. Imao je cijelo skrovište municije, oružja i dobrih konja – mnogo više no što ih je mogao iskoristiti.

Otišao je do predjela za ispašu i

izbliza dobro pogledao konje. Kad je odvagao svakom konju dobre i loše strane, odlučio je da će za jahanje upotrijebiti ridana Jamiea Swifta, zatim još jednog vranca i dorata. Već je bio jahao ridana i znao je da je vrlo brz i izdržljiv. Vranac što ga je doveo prošle noći bio je velika, pomalo zloćudna životinja, a dorat je u svakom pogledu bio masivan, osobito u sapima i prsima. Znao je da bi ga ovaj posljednji mogao nositi danima i danima, a da se ne umori, ali je isto tako bio svjestan toga da je vranac najvatreniji i možda najbrži. Jahat će ih najzmjence, i to tako da će uvijek sa sobom voditi i ona dva preostala konja. Umjesto da odmara konja ili hoda uz njega, moći će uvijek biti u sedlu i juriti najvećom mogućom brzinom. Na taj će način moći pokrivati triput veći teren nego ostali jahači. Crnoga će konja čuvati za brzi bijeg, ako do toga dođe.

No htio se uvjeriti za što je vranac sposoban. Poveo ga je do ulaza u špilju i privezao za drvo. Pazio je da mu ne dode iza stražnjih nogu, sve dok ga životinja bolje ne upozna, jer mu je snažnim kopitima mogao razbiti glavu. Dok ga je zauzdavao i osedlavao, vranac se dvaput pokušao ritnuti stražnjim nogama, ali je Steel bio spreman, pa je to izbjegao. Stvarno, kakav konj! Dlaka mu je blistala na suncu, a mišići se mreškali dok ga je tapšao po vratu i prsima. Odvezao je uzicu i prihvatio uzde, a zatim se hitro, jednim spretnim skokom, našao u sedlu. Životinja je bila iznenađena, jer se Steel našao u sedlu prije no što je to očekivala. Nitko to još nije učinio na takav način, ali vranca to nije priječilo da dobro poskочи nekoliko puta, pokušavajući zbaciti jahača. No Steel je to i očekivao, pa je naglo zategao uzde, povukao vrančevu glavu unatrag i prisilio ga da počne kružiti, a zatim ga je,

iznenada, udario ostrigama u slabinu. To je bio neponovljiv doživljaj: Steel je osjetio kako se u jednom trenutku pod njim oslobodila neizmjerena snaga i crni je konj kao izbačen pojurio niz padinu takvom brzinom da ga ni visoka trava nije mogla zaustaviti. Steel je bio na drugoj strani doline brže no što je mogao zamisliti. Tu je polako umirio konja, usporio mu hod i potapšao ga po vratu. Zatim se vratio do ulaza u špilju, rasedlao vranca i dao mu dobru količinu zobu i sijena.

Da, vranac je mnogo brži od ridana. Steel je bio sasvim zadovoljan sa svojim konjima.

Nekoliko slijedećih dana Steel je proveo jašući uglavnom po visoravnima i višim predjelima, gdje mu se pružao dobar pogled na okolni kraj. Njegovi uigrani konji ponašali su se savršeno, jer je nekoliko puta iz daljine ugledao druge jahače, pa je mogao zaključiti da su i oni spazili njega. Međutim, on se razlikovao baš po konjima, jer je uvijek imao svježeg konja i brzo bi nestao u željenom pravcu.

Ali jednoga dana nije imao prilike da iskoristi svoje konje za brzi uzmak. Jahač je ridana laganim kasom prema Sandy Creeku, kada se na jednom oštrom zavoju našao oči u oči s dvojicom bradatih ljudi na konjima. Jedan se bradonja smjesta uhvatio za revolver, no Steel – iako je bio uhvaćen na spavanju – bio je mnogo brži, pa je uspio prvi opaliti iz svog revolvera. Čovjek je pao iz sedla. Međutim, ridan se propeo i tako mu izložio gornji dio tijela. Steel nije mogao biti brži i od drugog revolvera. Onaj drugi jahač već je izvukao revolver i opalio, pogodivši Steela u lijevo rame. No i njegov je metak pogodio drugog jahača, a zatim ga s nekoliko brzih hitaca izbacio iz sedla.

Steel je iskoristio rubac da pove-

že ranjenu ruku. Odmah je krenuo prema skrivenoj dolini, odvođeci dva mrtvaca za sobom.

Kad je stigao u logor, rana je prestala krvariti i Steel ju je oprezno pregledao. Metak je prošao kroz meso, promašivši kost. Steel je odbacio povez, a onda pripremio i stavio novi zavoj. Rana nije bila ozbiljna, ali ga je prilično boljela, pa je odlučio da se nekoliko dana odmara.

Prvoga se dana izležavao, drugoga malo poslovač po logoru, čisteći i pregledavajući rezervne puške i revolvere, preslažući municiju i vršeći sitne popravke opreme. Vrancu je zamalo bila otpala potkova, pa ju je učvrstio. Cijelo vrijeme misli su mu lutale do Silasa i Ade, pa se pitao kako su i jesu li još uvijek zajedno. Isto je tako često mislio i na Bena Crocketta, pitajući se kad će se već konačno uhvatiti ukoštac s tim nitkovom.

VIII

Ben Crockett je u posljednje vrijeme također dosta razmišljao. Već nekoliko tjedana bio je zabrinut, a neke vijesti o osamljenom jahaču samo su povećale te brige. Iako Steel nije to znao, vrlo je brzo postao legenda: svi su pričali o brzom i neuhvatljivom jahaču koji se kretao neshvatljivo velikim područjem. Kao što se moralo i dogoditi, neki su Crockettovi ljudi vidjeli usamljenog jahača i proširili priče o konjaniku kojega nitko ne može uhvatiti. Tako je priča stigla i do Crocketta. Bio je zbunjen pojavom tog jahača.

Crockett je poslao ljude na sve strane, pozivajući članove svoje bande da dođu na sastanak na ranč. Ljudi su jahali u grupama, dobro motreći grebene i izbjegavajući mjesta gdje im se mogla postaviti zasjeda.

Mnogi su jahači morali proći kroz Roost na putu do ranča, pa su

ih građani u tišini promatrali kako prolaze. Grupe su se okupljale na ulici ili iza zatvorenih vrata. Bilo je mnogo različitih nagađanja zašto se banditi okupljaju, no nitko nije imao nikakvih pouzdanih obavijesti. Ipak su znali da je zacijelo posrijedi nešto veliko, jer se tako nešto još nije događalo.

Crockettov je ranč počeo nalikovati na seosko sajmište kad su pri-došlice počele podizati šatore, paliti logorske vatre. Drugoga je dana ponestalo hrane, jer su ljudi potrošili sve što su sa sobom ponijeli u bisagama. S mesom nije bilo poteškoća: nekoliko je jahača opskrbito logor jelenjim mesom. Ali su glavne namirnice morali donijeti iz grada. Crockett je poslao Sama Hanksa u Roost da dopremi hranu iz trgovine.

Glasine o jahačima koji se okupljaju na ranču doprle su i do Silasa, pa je i on dojahao u Roost da vidi što bi o tome mogao saznati. Našao se upravo u trgovini, časkajući sa starcima, kad je ušao Sam Hanks s porukom od svoga gazde.

Herb Trasher, vlasnik trgovine, slušao je zapovijed Sama Hanksa i bacio pogled na dugi popis namirnica koji mu je ovaj poslao, a onda zaključio da će uglavnom ostati bez ikakvih zaliha ako ispuni narudžbu. Kao poslovan čovjek bio je zabrinut i za isplatu, pa je zapitao Hanksa:

– A plaćanje?

– Kako to misliš, plaćanje? Pa zar kredit Derricka Presleya više ne vrijedi?

Ali Trasher se nije dao tako lako zbuniti.

– Nije ovdje riječ o komadu slanine, o vreći brašna, tu je riječ zapravo o cijelom mojem skladištu, gotovo o svemu što imam u ovoj trgovini. Ako ne budem na vrijeme isplaćen, propast ću i mogu zatvoriti dućan. Želim vidjeti novac prije

no što i jedna vreća brašna izade iz ove trgovine.

– Presu se to baš neće veoma dopasti, znaš – progundao je Hanks.

Trasher je, međutim, izračunao pojedine cijene i podnio ukupni račun.

– Možeš se vratiti gospodinu Presleyu i reći mu da sve to stoji 325 dolara. I ne mora se zbog toga uzrujavati, to je normalan poslovni odnos. Neka pošalje novac i roba je njegova.

– Reći ću mu, ali mu se to baš neće dopasti – odvratio je Hanks i izjurio iz dućana.

Silas se približio blagajni za kojom je stajao još uvijek uzbuđeni Trasher.

– Stavio te između čekića i nakovnja – protumačio je to Silas. – No nadam se da neće doći s revolverima i jednostavno uzeti što je naručio.

– I ja se nadam – odvratio je Trasher. – Ne znam što bih u tom slučaju mogao učiniti.

– Pa sada – rekao je Silas i počeo se po bradi – baš sam malo razmišljao i došao do jedne zgodne zamisli. Imam vani kola, Pinneaes Tolar također ima kola, a i stari Angus ima kola. Mogli bismo na nekoliko takvih kola utovariti svu narudžbu i ostatak robe iz skladišta, pa s cijelom količinom izaći iz grada i negdje se sakriti. Ako Crockett pošalje novce, ti možeš poslati nekog jahača da nas obavijesti i da mu isporučimo robu, a ostatak vratimo u tvoj dućan.

– Čekaj malo, Silase – upao je Herb Trasher – o kojem ti to Crockettu pričaš? Derrick Presley je naručio robu o kojoj je sada riječ.

– On se ne zove Presley. To je Crockett. Ben Crockett! I nalazi se na gotovo svim potjernicama diljem zemlje. Traže ga uglavnom zbog ubojstva.

– Crockett, Presley, sve je to isto!

– izustio je Trasher. – Ako dođe u grad sa svojim momcima i ako mu ne budem mogao predati narudžbu, pobit će nas sve zajedno.

– No dobro, ja ne mislim biti ovdje kad se on vrati – rekao je stari kovač Buck Todd.

– Ni ja – nadometnuo je John Harrington. – Odmaglit ću što dalje budem mogao, a krećem odmah sada.

Trasher je pokušao smiriti ljude, jer ih je većina stala uza Bucka i starog Johna.

– Slušajte, ljudi! – pokušao ih je nadglasati. – Nema nikakve koristi od bijega. Uхватit će vas i jednostavno ubiti. U tome se slažem sa Silasom. Hajdemo najprije sakriti hranu, a onda ćemo se naoružati i čekati ih. Ako budu tražili obračun, onda ćemo im ga i dati.

Ali Buck Todd se nije dao nago-
voriti.

– Lako ti to možeš pričati, jer je tvoja roba u pitanju. Ali ja se tu ne želim miješati. Mi nismo nikakvi revolveraši, mi smo obični građani. Kakvi bi bili naši izgledi u sukobu s bandom plaćenih ubojica Derricka Presleya?

– Nemaš pravo, Buck – povikao je Trasher, nadglasavajući brojne uzbuđene glasove ljudi koji su davali pravo Toddu. – I ti si umiješan u tu stvar jednako kao i ja. Što misliš, što će se dogoditi ako se Presley bude tako ponašao? Ti ćeš biti slijedeći na redu. A tako i svi vi, zajedno s vašim obiteljima. Svi ćete doći na red. Dopustite li mu da zavlada cijelim gradom, ubrzo će ući i u vaše kuće. Mislim da nam je jedino rješenje da se držimo zajedno. Da se stisnemo rame uz rame i potisnemo Presleya. Naravno, mi nismo revolveraši, ali to i ne moramo biti. Svi znamo držati revolver u ruci, a znamo i pucati iz puške. Nemojmo se izlagati i praviti od sebe metu. Držimo se zaklona, iza zido-

va, kuća, drveća. Ja ću ostati ovdje u dućanu da razgovaram s njima, a vi se sakrijte negdje iza zaklona i podržavajte me. Postoji mogućnost da uopće i ne dođe do pucnjave. Što kažete, momci?

Prije no što je bilo tko mogao odgovoriti Silas je podigao ruku.

– Mir! Tišina! Imam vam nešto reći!

Svi su se umirili i okrenuli prema Silasu.

– Herb je u pravu, tako da znate – počeo je on. – To nije samo Herbova borba, već i svih nas. Ako u ovoj situaciji ne zbijemo vlastite redove, Crockett će nas potamaniti kao muhe, jednog po jednog, a nitko mu se neće moći pojedinačno suprotstaviti. Ako ti i tvoja obitelj, Buck, sada napustite grad, što će vam se dogoditi? Što će se dogoditi s tobom, kovaču? Reći ću vam što će se dogoditi. Presley će vam spaliti imanje, eto, to će se dogoditi. I tvoje imanje, John. A pošto vam spali imanje, uništi ljetinu, oduzme konje i mazge, što ćete nakon toga? Bit ćete bez sredstava i bez doma, a odviše prestari da počnete ispočetka negdje drugdje. Stoga prekinimo taj glupi razgovor o bježanju i suprotstavimo se toj bandi ubojica. Obranimo grad ako se Presley pojavi sa svojim ljudima.

Ljudi su stajali u tišini, premještajući se s noge na nogu, pokušavajući nešto smisliti, čekajući nekoga tko će ih povesti i pokazati im što da rade. Konačno je progovorio i Buck Todd:

– Da, mislim da si u pravu, Silase. Oprosti mi, Herbe, što sam onako govorio.

Silas je odlučio kovati željezo dok je bilo još vruće.

– Dobro, ljudi, koji od vas ima kod kuće pušku?

Svi, osim trojice, dizanjem ruku su potvrdili da kod kuće imaju oružje – puške i metke.

– Treba li još nekome municije?
– zapitao je Silas.

Svi su odgovorili negativno, pa je Silas rekao:

– Dobro, nekolicina neka pomogne Herbu pripremiti cijelu narudžbu, a ja ću dovesti ovamo svoja kola. Ti, Fallone, i ti, Steve, dodite također ovamo s kolima.

Kad je Silas došao s kolima pred trgovinu, unutra su se namirnice već gomilale, pa su ih marljive ruke začas utovarile na kola. Druga dvaja kola već su bila natovarena, pa je trgovina ostala doslovce prazna. Silas je tada poveo malu karavanu iz grada i nakon izvjesnog vremena zaustavio se u gustoj i neprohodnoj šumi. Spretno su izbrisali tragove kotača i brzo se vratili u Roost.

Dok su bili odsutni, Herb Trasher je organizirao branitelje i posakrivao ih na istaknutim mjestima, odakle se pružao dobar pogled na trgovinu. Silas se tek vratio kad se na putu pojavila grupa konjanika. Bio je to Ben Crockett sa svojim ljudima.

Banditi su jahali kasom po četvorica u redu i trebalo im je nekoliko minuta da ujašu u grad. Bilo ih je oko dvadesetak, a Crockett ih je vodio sve do trgovine. Podigao je ruku kad su tamo došli. Njegovi su ljudi stvorili polukrug, s rukama na revolverima.

– Trasheru! – pozvao je Crockett. – Herbe Trasheru! Izadi, da te mogu vidjeti.

Vrata dućana polako su se otvorila i Herb Trasher je, nenaoružan, izašao na trijem.

– Mene tražiš, Presleyu? – zapitao je.

– Prokleta si u pravu! Da, tebe tražim! – Odvratio je Presley pi-skavim glasom. – Kako se, dovraga, usuduješ poslati Sama natrag s nalogom da ti se plati u gotovini? Meni je ovdje uvijek bio otvoren kredit! Zar nisam plaćao svoje račune?

– Jesi, ali još nikada nisi naručio cijelo moje skladište.

Ako budeš trebao koju ploču slanine ili vreću brašna, dat ću ti odmah na kredit. Ali ti ne mogu dati cijeli dućan.

– Same, ulazi i izvrši narudžbu – zapovjedio je Crockett.

Sam Hanks je smjesta sjahao s konja i ušao u trgovinu, ali se vrlo brzo vratio.

– Dućan je prazan, Prese! Ničega nema! – povikao je.

Crockett je izvadio revolver i uperio ga u Trasheru.

– Što se to ovdje zbiva? – zapitao je ljutito. – Gdje je hrana koju si još do maloprije imao?

– Otišla je. Prodao sam je. Ljudi su navalili u gomilama u grad i sve pokupovali.

– Nemoj se ti igrati sa mnom, Trasheru! Smjesta mi reci gdje si spremio hranu, inače ću ti prosvirati glavu. Hajde, pričaj!

– Same! – zapovijedio je dalje Crockett – Zapali baklju i potpali ovu jazbinu koju ovaj naziva dućanom.

Hanks je odjahao do najbližeg bora i odlomio suhu granu punu iglica. Vratio se potom do trgovine, sjahao i zapalio granu. No prije nego što ju je uspio baciti, odnekud sa strane začuo se glas:

– Ne bih to uradio da sam na tvom mjestu, Same. Bit ćeš mrtav prije no što pomakneš ruku. A isto tako i svi drugi. U svakoga od vas uperena je barem po jedna puška. Zato je bolje da budete mirni i ništa ne poduzimate.

Sve su se glave okrenule prema mjestu odakle je dopirao glas, ali se jedino mogao vidjeti par očiju iznad puške položene između dvije velike kamene gromade.

Silas je odabrao dobro mjesto. Kada je ugledao kako Crockett na čelu svojih ljudi ulazi u grad, spazio je oko desetak metara pokraj trgo-

vine jednu kamenu ogradu i smješta se sakrio iza nje. Stijena je na sredini bila napukla i otvorila se sasvim dovoljno da se u pukotinu stavi puška. Dok je čekao i promatrao razvoj događaja, nadao sa da će i ostali građani tako učiniti ako slučajno počne pucnjava.

– Baci revolver, Presleyu! – mirno je naredio.

Derrick Presley je poslušao, netremice zureći u spodobu koja se jedva nazirala kroz pukotinu iza puške.

– Jesi li to ti, Silase? Izadi i pokaži se, da malo porazgovaramo.

– Možemo porazgovarati i ovako – stigao je odgovor. – A sada lijepo reci svojim ljudima neka se okrenu i odjašu iz grada, na čelu s tobom.

– Čekaj malo Silase, odnosno tko jesi da jesi! A što ću sa zalihama? Voljan sam platiti za njih. Donio sam sa sobom gotovinu, vidiš? – rekao je izvukavši kožnu vrećicu iz pojasa. – To je zlato. Plaćam u zlatu. Rekli ste 325 dolara. E pa, evo, donio sam 350 dolara, i to u zlatu. Što sad kažeš?

– Stvari su poskupjele otkako je Sam otišao – bio je uporan Silas. – Sad bi sve ono što si naručio teško mogao dobiti ispod tisuću dolara.

Kako to misliš: tisuću dolara? Pa to je najobičnija pljačka! Cijena je bila 325 dolara, a ja nudim 350. To je više nego pošteno.

– Ja odlučujem što je pošteno. Koliko imaš zlata u toj vrećici?

– Oko 1800 dolara.

– E, pa da znaš, točno toliko će i trebati. Baci tu vrećicu na zemlju.

Crockett je učinio kako mu je bilo rečeno.

Silas je nastavio:

– A sada ovako. Tisuću dolara Herbu za namirnice i za uzrujavanje, petsto za troja kola, dvjesto za mazge, a sto za opremu. I to bi bilo

baš koliko i treba. Možeš sada kupiti troja kola do vrha natovarena namirnicama u onoj gustoj šumici istočno od grada. A sada, bježite i nemojte se vraćati, jer ćete se inače loše provesti.

Ben Crockett je pokazao svojim ljudima da ga slijede, pa su se gotovo istovremeno svi okrenuli i odjahali prema istoku, u pravcu njihova ranča.

Silas ih je promatrao kako nestaju niz cestu, a onda je prišao vrećici sa zlatom. Uzeo je svoj dio, a onda pružio vrećicu Trasheru.

– Isplati onu dvojicu vlasnika kola i mazgi i zadrži ostatak – rekao je Silas. – Danas smo, Herbe, imali uspješan dan, rekao bih – dodao je suho.

Buck Todd se pojavio i progovorio:

– Što ćete učiniti ako oni malo razmisle o svemu, pa se vrate i navale?

– Mislim da se neće vratiti – odvratio je Silas. – Ali ja bih na vašem mjestu postavio nekoliko stražara oko grada. Mislim da će krenuti na mene, prema tome, ja ću morati otići. Može li Ada ostati neko vrijeme s tobom i Sarom, Herbe?

– Oh, bit će nam drago, Silase, a kamo ćeš ti, što misliš?

– Ne brini, otići ću jednom prijatelju. Bit će sa mnom sve dobro.

Silas je posudio konja i brzo odjahao do svoje kolibe po Adu. Osedlao je sva tri svoja jahaća konja, spremio svu suhu hranu i veliki komad slanine u bisage, a onda odjahao zajedno s Adom u grad. Nakon toga rastanka otputio se prema pašnjacima.

U međuvremenu su, na ranču odmetnika, Crocketta proganjale teške misli. Bio je zbunjen događajima u Roostu, a brinuli su ga i neobjašnjeni nestanci njegovih ljudi. Također nikako nije mogao presta-

ti razmišljati o osamljenom ranču o kojem su svi pričali. Na izvjestan način je osjećao da je sve to nekako povezano, ali nije bio u stanju složiti komadiće u jednu cjelinu. Kad su se njegovi ljudi vratili s kolima punim hrane, odmetnici su pripremili večeru i pojeli je. Nakon toga je Crockett sakupio svoje ljude u krugu oko vatre.

— Ljudi — počeo je — ovdje se nešto čudno počelo događati, a meni se baš ne sviđa. Prvo, izgubili smo oko tucet jahača. Dapače, nitko ne zna što se s njima dogodilo. Drugo, tu je neki čudan jahač, koga su svi vidjeli, ali ga nitko nije mogao uhvatiti. A danas ovaj događaj u gradu. Imam osjećaj da je sve to nekako povezano, ali ne znam kako. Moramo otkriti što se to zbiva, a početi ćemo s onim čudnovatim jahačem. On bi možda mogao biti ključ cijele zagonetke. Time, želim da ti i Dusty odete do Silasove kolibe i da ga ubijete. Dovedite mi onu njegovu ženu. Spavao sam s njom nekoliko puta u javnoj kući prije no što se udala za Silasa. Može me grijati kad padnu snjegovi, a kad me ne bude ovdje, možete je dijeliti među sobom. Od svih vas zahtijevam da se klonite Roosta. Onim je ljudima nešto ušlo u glavu i nema smisla da zasad tražimo bilo kakvu gužvu tamo. Dok jašete, držite pristojnu udaljenost jedan od drugoga. Kad postavite logor, svakako ne zaboravite na straže. Želim da najmanje dvojica uvijek prate ostale iz daljine, s kakvog grebena. Prije ili poslije, naići će na onog čudnog jahača i mogu mu postaviti lijepu zasljedu. Samo, jedno zapamtite: želim ga živoga. Morat ću mu postaviti nekoliko pitanja. Također ne želim da jašete u grupama manjim od četiri čovjeka. Tako je sigurnije i svakako se raspršite, a vas dvojica, Time i Dusty, krenite, što čekate!

Ostali pamet u glavu i oprez iznad svega. Jasno?

IX

Trećeg dana Stelova je ruka već bila mnogo bolje. Osedlao je svoje konje, popeo se na ridana, poveo druga dva konja, te prešao pašnjake i uzverao se na greben koji se uzdizao desno od predjela zvanog Badger Cut. Pažljivo je izbjegavao da se ne izloži pogledu iz doline. Vidio je jahače koji su krenuli prema Roostu. Tiho je poveo svoje konje, a onda je spazio da se još neki jahači kreću u istom smjeru.

Steel je shvatio da se nešto događa, iako mu nije bilo jasno o čemu je riječ. Umjesto da krene prema Badger Cutu, kružio je po grebenima iznad njemu poznatih staza i neprekidno zamjećivao nove jahače. Nije se htio pojaviti u gradu, pa ih nije slijedio. Ali je neprekidno razmišljao o njima dok se vraćao u svoju dolinu i brinulo ga je što ne zna što se to zbiva u odmetničkom logoru.

I slijedećeg jutra već je rano bio na visoravni, pa je vidio još nekoliko novih jahača. Odlučio je da mora saznati što se zbiva. Pojahao je glavnom stazom i zaputio se prema Crockettovu ranču. Pričekao je dok više nije bilo jahača, a onda je krenuo, slijedeći ispod samog grebena zamišljenu liniju, usporednu sa stazom. Bilo je teško tako jašati, ali je bilo mnogo sigurnije nego da jaše stazom. Stigao je na promatračnicu iznad samog Crockettova ranča upravo kad su pristigli još neki jahači. Pomno je promotrio ranč dalekozorom što ga je pronašao u bisagama jednog od ubijenih bandita. Promotrio je svakog jahača, nadajući se da će ugledati i samoga Crocketta, ali ga nije opazio u gomili ljudi. Budući da se ispod njega naoko ništa nije događalo, sakrio je svoje konje u gustu borovinu, a on-

da se vratio na promatračnicu i pokušao malo odspavati.

Već se polako spuštao sumrak kad ga je probudio tutanj mnogih kopita. Spazio je dva tuceta jahača kako žustro kreću prema Roostu. Isprva je pomislio da ih slijedi, a onda je odlučio da se ne miče. Napokon, čovjek kojega traži je negdje ispod njega, zato nije htio napustiti ovo područje i dopustiti da mu pobjegne. Nije morao dugo čekati. Nakon pola sata jahači su se vratili, a Steelu je srce poskočilo kad je među njima prepoznao Bena Crocketta, i to na samom čelu. Podigao se gusti oblak prašine kad su se jahači zaustavili kod obora, no kad se prašina slegla, Steel opet nije mogao vidjeti gdje je Crockett. Pretpostavio je da je ušao u kuću. Tri su jahača krenula prema Roostu. Nedugo poslije toga vratili su se s kolima punima namirnica. Steel je promatrao kako ljudi međusobno dijele hranu i slažu je u bisage. Neki su hranu zamatali u velike platnene cerade i vezali ih iza sedla. Uskoro je ispod njega zaplamsalo dvadesetak vatri i bilo je očigledno da ljudi spremaju večeru. Steel je odjednom shvatio da je prošlo više od dvanaest sati otkako je posljednji put jeo. Zaputio se uzbrdo do mjesta gdje su mu bili privezani konji i izvadio nešto hrane iz samara.

Mrak je pao vrlo brzo. Steel je odlučio približiti se logoru, ali je prije toga uzeo još dva revolvera i municiju iz samara i zatakao ih za pojas. Dobro je zapamtio poruku iz saluna kad je ostao bez revolvera i htio se osigurati da se tako nešto ne ponovi. Dodao je još i jednu vinčesterku, a onda se tiho zaputio prema dolini, zaustavivši se nedaleko od obora. Crockett je upravo izašao iz kuće i pridružio se ljudima u dvorištu. Steel je smjesta izvukao desnom rukom revolver, ali prije no

što je mogao zapucati, Crockett je već zašao iza svojih ljudi. Steel je zažalio što se zadržao na području obora, jer su se sada svi banditi našli između njega i Crocketta. Slušao je Crockettove riječi. Uočio je njegovu zabrinutost zbog iščezlih jahača i neobičnog konjanika. Nacerio se kad je shvatio da je on zapravo glavni problem jedne od najvećih odmetničkih bandi. Zapravo, tek kad je čuo što misle poduzeti da bi ga uhvatili, shvatio je kako ga smatraju ozbiljnom opasnošću. Crockett je prekinuo sastanak, ali je neprekidno bio okružen ljudima, sve dok nije ušao u kuću. Steel je bespomoćno promatrao Tima i Dustya koji su odjahali, ali nije htio mijenjati Tima i Dustya za Crocketta. Znao je, osim toga, da se Silas zna brinuti o samome sebi. A on će u međuvremenu možda moći uhvatiti Crocketta.

Razbojnički se logor spremio za počinak i svjetla su se u kući ugasila, ali je Steel znao da tu više nema što činiti. Možda bi još jedino mogao nešto učiniti za Adu i Silasa, ako već i za to nije bilo prekasno.

Stoga se brzo vratio na mjesto gdje je ostavio konje i nakon jednosatnog brzog ali opreznog jahanja približio se dovoljno blizu Silasovoj kolibi. Ostavio je konja oko dva kilometra daleko i počeo se poput mačke šuljati prema kolibi. Znao je da ovoga puta neće moći upotrijebiti vatreno oružje, jer bi hici u tišini noći mogli doprijeti do Roosta, možda čak do razbojničkog logora. Ovoga će puta morati odabrati drukčiji način.

Kretao se poput sjene i kad se približio oko stotinjak metara, spazio je razbojнике. Silas i Ada očito nisu bili kod kuće, pa su ih Tim i Dusty čekali malo podalje od kuće, zaklonjeni drvećem iza štaglja.

Steelu je došla pod ruku slomlje-

na drška za sjekiru, koju je Silas odbacio, a desnom je rukom izvadio nož iz korica. U nekoliko brzih, nečujnih koraka približio se onoj dvojici s leđa, zabio jednome nož u leđa i okrenuo ga, a gotovo istovremeno lijevom je rukom snažno udario drugoga po glavi onom slomljenom drškom, tako da mu je smjesta slomio vrat.

Sada je trebalo upozoriti Silasa. U prošlosti su koristili znak kruga kao simbol za opasnost. Steel se nadao da Silas to nije zaboravio. Ušao je u kolibu, prišao kaminu, uzeo komad ugljena, vratio se do kuhinjskog stola i nasred stolnjaka nacrtao golem krug. Potom je brzo uhvatio konje i natovarao mrtve razbojnike, te poznatim putom preko pašnjaka krenuo kući. Znao je da nema opasnosti da će na putu kući naići na neke Crockettove revolveraše, jer su svi bili na njegovu ranču. Umjesto da se mukotrpno probija kroz drveće, Steel je potjerao konje glavnom stazom, vukući za sobom cijelu karavanu.

Odlično je napredovao koristeći stazu, pa je prešao pašnjake kad je mjesec bio tek na polovici neba. Zastao je i na trenutak pogledao nebo, jer je noć bila vedra, a po položaju Velikog medvjeda mogao je zaključiti da je polovica listopada. Znao je da će uskoro snijeg prekriti zemlju i da će se na prijevojima stvoriti visoki zapusi, pa će putovanje biti teško, a praćenje lako. Ali možda ni Crockettu neće biti do putovanja u ove predjele kad dođe loše vrijeme. Steel je znao da je vrijeme najbitnije ako se želi domoći čovjeka kojega traži. Morat će brzo pristupiti ostvarenju svoga plana.

Još uvijek je bio udubljen u te misli dok je prolazio svojom dolinom. Bio je na pola puta po moru trave, kad li je začuo tri sovina huka i naglo se zaustavio. Sastavio je ruke pred ustima i odvratio jednim hu-

kom, zatim izvukao kolt iz korica i napeo ga. Oprezno je napravio još nekoliko koraka i popeo se na uzvisinu, do špilje. Tiho je zavezao konja za motku. Onda se pojavio Silas na ulazu u špilju.

– Znao sam da si to ti, Steele – rekao je – ali sam se ipak htio uvjeriti. Nakon večerašnjih događaja u gradu mislim da ću morati biti itekako oprezan.

Steel je poveo konje do mjesta za vezanje.

– Što se to dogodilo večeras u gradu? Gdje je Ada?

– Ostavio sam je u gradu s Herbom Trasherom i njegovom ženom Sarom – odvratio je Silas. – A što se dogodilo u gradu, e, to je prilično duga priča. Sjedi ovdje i uzmi šalicu kave, mislim da je još topla.

Steel je nalio dobru količinu kave i Silas mu je ispričao sve što se dogodilo u gradu. Bio je zbunjen malim smiješkom u kutovima Steelovih usta i načinom kako je lagano kimao glavom, te činjenicom da nije postavljao nikakva pitanja. To nije nalik na Steela, ali je Silas nastavio pričati.

Kad je napokon završio, Steel je još neko vrijeme sjedio bez riječi.

– Znaš, Silase – rekao je napokon – zbilja smo zabrinuli te lopove. Zaista se vrte u krugu. Dok si ti u gradu izvodio svoju malu igru, ja sam im se prišuljao na samom ranču.

Zatim je Steel ispričao Silasu sve što je čuo od samoga Crocketta na razbojničkom sastanku.

– I baš zbog toga, vidiš, nema potrebe da se brineš za Adu, ona je zasada na sigurnom – nastavio je Steel. – Oni su krenuli na tebe. Na tebe i na mene, osamljenog jahača. I bogme, da znaš, morat će se dobro pomučiti s nama. A sada mi reci kako je ispalo s tobom i Adom? Jeste li izgladili stvar?

– Pa i ne baš. Ostali smo zajedno

u kolibi, ali to nije isto što je dosad bilo. Sve se nekako poremetilo. Ali o tome ću ti sutra pričati. Hajdmo da malo prilegnemo.

X

Dok su sutradan ujutro sjedili oko vatre i doručkovali, Steel je slušao Silasovu jadikovku u pogledu Ade.

– Ja naprosto ne mogu shvatiti tu ženu – žalio se Silas. – Pokušao sam razgovarati s njom dok se vraćala u Roost, ali je šutjela kao zali-vena. Nije rekla ni riječi. Kad smo se približili gradu, rekla je da ide u Roost i da će naći nekoga s kime će živjeti. Rekoh, dovraga ženska glavo, pa ti si moja žena! Vratit ćeš se sa mnom kući, i gotovo! Ona se nekako neodlučno složila, ali kao i da nije. Nije sa mnom uopće govorila, osim kad je baš morala. Nije htjela spavati sa mnom. Ja sam spavao na podu, kičma me i sada boli.

– Ne znam što da ti kažem, Silase. Naljutila se na tebe. Naljutila se i na mene. Nerado to kažem, ortače, ali možda je našla nekog drugoga s kime bi radije htjela biti.

– Ne, ne, ona to ne bi uradila.

Steel je bacio posljednje kapljice kave u vatru.

– No, dobro, imamo mi i drugih briga – rekao je. – Prije svega moramo skinuti one nitkove s vrata. Ako se nastavimo boriti protiv Crocketta i njegovih ljudi, morat ćemo se otarasiti stražara koje je postavio na svim stazama. U posljednjih nekoliko dana obišao sam gotovo sav teren i sada imam dobar pregled. Mislim da ne moramo ukloniti baš sve stražare, nego samo one koji su na važnim stazama. Što ti misliš?

– Da, to ima smisla, Steele – odgovratio je Silas. – Mislim da uvijek moramo držati čistu onu stazu koja se spušta niz istočni greben. Na taj

ćemo način uvijek imati najbrži put do ranča otvoren, a to je i najkraći put do grada.

– Slažem se – primijetio je Steel. – Moramo stalno paziti na starog Bena Crocketta. Sada ga više ne mogu pustiti samo tako, kad sam ga već ovdje pritisnuo. Sinoć sam na ranču na trenutak pomislio da ga već imam u šakama. I bogme bih ga imao, samo da se jedan lopov nije našao između mene i nje-ga.

Steel je na tlu nacrtao grubu kartu okolice.

– Meni se čini – pokazao je – da bismo morali ove tri staze stalno čistiti od razbojnika. Ja ću očistiti stazu na istočnom grebenu, tako da se mogu brzo spustiti do ranča.

Možda vidim Crocketta i uspijem mu poslati metak. Ti ćeš preuzeti stazu Possum Creek i onda ćemo se u podne sresti na grebenu iznad doline Harkins. Koristio sam ovaj karavan od tri konja da brzo obidem veliki teritorij, a i tebi bi bilo pametno da odabereš par dobrih konja uz svoga ridana, da možeš sa mnom držati korak. Također u svakom sedlo stavi po jednu vinčesterku s dosta municije.

Pošto je Silas učinio kako mu je Steel savjetovao, obojica su žurno izjahali iz doline. Na početku pašnjaka su se rastali.

Steel je nastavio ispod grebena, držeći se drveća i zaklona; jahao je oko pola sata kad mu pogled privuče neki odbljesak metala, vjerojatno puške. Ostao je nekoliko minuta nepomičan i uspio spaziti jednoga razbojnika, no budući da je Crockett naredio da na svakoj stazi budu dvojica, nije htio krenuti dok ne otkrije i drugoga. Polako je sjahao i krenuo iz drugoga pravca, a onda je spazio i drugog razbojnika, pedesetak metara dalje od prvoga. Nije mogao pucati jer ih nije mogao napasti iz istog mjesta, a bojao se da

bi i drugi Crockettovi ljudi mogli čuti pucnjavu.

Provjerio je oba revolvera, a onda namjestio drugi nož na ledima između lopatica, u koricama svezanim oko vrata. Onaj prvi nož bio mu je, kao i obično, zadjenut za čizmu. Skinuo je ostruge i objesio ih o sedlo. Počeo se pažljivo spuštati niz padinu, prema bližem razbojniku. Morao je prijeći oko dvjesto metara, ali tako da ga razbojnik s druge strane staze ne zamijeti. Prešao je prvih stotinjak metara dosta lako: bio je zaklonjen stijenama i grmljem. Na kraju mu je ostalo desetak metara brisanog prostora. Polako je izvukao nož i stao razmišljati. Još nikada nije bacao nož na takvu daljinu, pa nije znao što da radi. Ako promaši i bude primoran prihvatiti obračun revolverima, i to s obojicom razbojnika, neće biti dobro, a bit će suočen i s opasnošću dolaska Crockettova pojačanja. Znao je da će morati prijeći taj brisani prostor pod budnim okom nasuprotnog stražara, pa se jedino mogao nadati da će mu to poći za rukom kad ovaj bude gledao na drugu stranu. Uto je razbojnik što je bio bliži Steelu odložio pušku i iz džepa na košulji izvadio duhan i papir. Steel je, poput Indijanca, stavio nož među zube i počeo se tiho šuljati i puziti prema čovjeku ispred sebe, koji je pomno pokušavao saviti cigaretu. Sa svakom novom kretnjom očekivao je da će ga drugi razbojnik pogoditi metkom. Ali je imao sreću. Kad je stražar konačno pripalio smotanu cigaretu, Steel se bacio na njega s nožem u desnoj ruci, dok mu je lijevom pritisnuo usta, da priguši njegov krik. Uskoro je osjetio da razbojnik malaksava, pa ga je pustio da padne na zemlju.

Jedan je čuvar bio mrtav. Preostao je još jedan.

Sada je bio donekle skriven s jed-

ne strane staze, ali se nagnuo i provirio da bolje promotri položaj drugog razbojnika. Taj se bio smjestio u jednoj udubini u stijeni, oko dva metra iznad staze i bilo mu je nemoguće prići i s lijeve i s desne strane. Steel je brzo pretrčao stazu i počeo se pažljivo penjati po stijenama, sve dok nije uspio nečujno doći točno iznad udubine u koju se stražar bio zavukao. Odabrao je kamen i bacio ga na put. To je bilo dovoljno: razbojnik je isturio glavu da provjeri što se zbiva na stazi i Steel je odozgo skočio na njega i u padu mu zabio nož u prsa. Još prije no što su obojica pali na stazu, razbojnik je bio mrtav.

Steel je smjesta pokupio konje i oružje razbojnika, natovarivši ih, privezao i sakrio iza stijene pokraj mjesta gdje je ubio prvog razbojnika, nadajući se da do njegova povratka neće naići medvjed ili neka druga zvijer i napasti tako dobre konje. Kako se već približilo podne, odmah je pojahao prema mjestu na grebenu, gdje je sa Silasom dogovorio sastanak. Zaustavio se na onoj istoj promatračnici gdje je prethodne noći dalekozorom promatrao zbivanja na ranču. Sada se ondje ništa nije događalo, a obor je bio prazan. Stoga je nastavio dalje do vrha koji je vladao nad dolinom Harkins, ali Silasa još nije bilo. Sakrio je konje, sjeo i stao strpljivo čekati. Ubrzo je čuo konje koji su se približavali, pa je iz opreza napeo pušku i naciljao u tom pravcu. No bio je to Silas. Vukao je za sobom još dva konja sa dva prebačena trupla.

— Odvedi konje pokraj mojih — pokazao mu je Steel.

Silas je uskoro objasnio Steelu da je imao izvjesnih poteškoća zbog kojih je zakasnio. Morao je ostati skriven, jer se grupa Crockettovih ljudi zaustavila baš kod njegova skrovišta, zapalila vatru, pa je mo-

rao čekati sve dok ne popiju kavu i popuše nekoliko cigareta.

– Ništa strašno – odvratio je Steel. – Međutim, sad bi trebali otići do vrha i vidjeti kako je s ovom dolinom.

Silas je uzeo pušku, pa su se obojica počela penjati sve dok se na vrhu nisu zaklonili iza velike kamene gromade. Steel je izvadio dalekozor i počeo pažljivo pregledavati dolinu ispod njih.

– Ne vidim ništa sumnjivo – primijetio je i dodao dalekozor Silasu. – Možda na ovoj stazi nisu postavili čuvare.

– Sigurno su tu negdje. Samo traba malo bolje pogledati – rekao je Silas polako prelazeći pogledom po obroncima. – Baš mi se učinilo da sam kroz drveće opazio odbljesak nečega, ali sada se to izgubilo. Aha, gle, baci pogled tamo gdje staza naglo zavija nalijevo.

Steel je uzeo dalekozor i pažljivo pregledao rečeno područje, a onda je polako prešao pogledom po užanoj dolini.

– Tamo ne vidim ništa – rekao je – ali si vjerojatno u pravu, jer sam spazio nešto na drugoj strani, oko trideset metara desno, na samom zavoju staze, točno ispod onog suhog bora.

Silas je uzeo dalekozor.

– Aha, sad ga vidim. Dakle, to znači da je drugi momak skriven negdje ispod nas, među stijanjem.

– Ti preuzmi stražara ispod suhog bora, Silase. Ja ću se polako spustiti među stijene, da vidim gdje se skriva onaj drugi.

Nakon toga su se odvojili. Silas je krenuo naokolo da zaobide stazu, jer bi na njoj mogao biti zamijećen, a Steel se u međuvremenu počeo polako i oprezno spuštati niz stijenju ispod njih. Morao se kretati vrlo sporo jer nije mogao znati gdje se razbojnik skriva, pa je morao dobro promotriti svakih desetak me-

tara kamenjara koji se prostirao pred njim. Negdje otprilike na pola puta spazio je privezanog konja, s čije je opreme Silas maločas vidio odbljesak. Pažljivo je promatrao prostor između sebe i konja, ali je onda zaključio da se razbojnik vjerojatno krije među velikim kamenim gromadama koje su se sterale odmah ispod privezanog konja.

Steel je napredovao polako, bez žurbe. Došao je napokon i do konja. Tiho se kretao oko njega da ga ne preplaši i uznemiri, a onda je provirio iza stijene. I naravno, čovjek koga je tražio bio je udaljen samo desetak metara; oči su mu bile uprte na stazu ispod njega. Steel se sagnuo i dohvatio čvrstu i debelu borovu granu, dugačku gotovo dva metara, tiho se prišuljao još nekoliko metara, a zatim svom snagom zamahnuo i pogodio čovjeka posred tjemena. Razbojnik je najprije sjeo, a zatim se prevalio, dok mu je iz glave potekla krv.

Steel je skupio ruke pred ustima i oglasio se oštrim jastrebovim kliktajem, a onda je s druge strane začuo isti takav odgovor: bio je to znak da je sve obavljeno.

Steel je natovario mrtvaca u sedlo. Nekoliko trenutaka kasnije pridružio se Silasu, koji je također vukao slični teret, pa su se zajedno popeli na greben gdje su bili ostavili svoje konje. Steel je poveo dugački karavan do mjesta gdje je na konjima ostavio svoje prve žrtve, pa je s olakšanjem utvrdio da se konjima nije ništa dogodilo. I ta dva konja je privezao na začelju, a onda su krenuli prema pašnjacima i svom skloništu. Steel je jahao naprijed, a Silas na začelju.

Malo-pomalo kroz drveće su se počeli nazirati pašnjaci. No prije nego što su napustili zaklon drveća, Steel se zaustavio da vidi ne prijetili odnekle kakva opsnost. Doista, približavali su se neki jahači. Steel

je potpuno umirio svoga konja dok je promatrao jahače kako prolaze ogromnim prostranstvom pašnjaka.

Čuo je kako mu Silas prilazi na konju.

– Nadam se da samo prolaze – primijetio je.

Jahači su došli do mjesta gdje je i Steel obično presijecao pašnjake, pa im je obojici srce zastalo kad je voda jahača podigao ruku i zaustavio cijelu grupu. Steel ih je prebrojao. U grupi je bilo deset jahača, a razmiljeli su se u potrazi za novim tragovima. Voda je pokazao prema drveću gdje su Steel i Silas bili skriveni, a onda krenuo u suprotnom pravcu, slijedeći Steelove tragove prema Franch Creeku. Usmjerio je konja preko do koljena duboke vode, na drugu stranu potoka, pojačao gore i dolje, u potrazi za tragovima, krenuo uzvodno, zatim nizvodno, nastojeći otkriti kamo vode tragovi i na kojem mjestu izlaze iz potoka. Napokon su mu se pridružili i ostali, pa su svi stali tragati. Nakon petnaestak minuta bezuspješne potrage napustili su potok i krenuli dalje.

Steel i Silas još su neko vrijeme ostali u zaklonu od guste borovine, za slučaj da se ne pojave neki novi jahači ili ako se oni prijašnji ne vrate. Napokon je Steel lagano udario ostrugama konja, a Silas se smjestio na začelju, pa su brzo prešli pašnjake i projurili preko potoka, hitro nestajući u skrivenom kanjonu.

XI

Slijedećeg jutra su Steel i Silas mirno sjedili oko vatre pijuckajući vruću kavu.

– Silase, mislim da je vrijeme da otvoreno napadamo Crocketovo uporište na ranču. Dovoljno je samo projahati starim, poznatim putem i odabrati dva moguća načina:

ili banuti na ranč i vidjeti ima li koga ili se smjestiti na brežuljak iznad njega i skidati jednog po jednog razbojnika precizno odmjerenim pušćanim mecima. Što misliš, ha?

– Zvuči mi kao sjajno odabran način samoubojstva – duhovito se obrecnuo Silas.

– Oh, pa nije baš tako. Ako ih nema baš previše, mislim da bismo mogli uspjeti. Ako tamo bude ljudi, možemo biti sigurni da će i Crockett biti s njima, pa ga mogu ustrijeliti kao psa, što i jest.

– Misliš, ako nas dotada ne posmicaju.

– Taj rizik moramo prihvatiti. Nećemo dotući Crocketta ako budemo ovdje sjedili i čekali da on dođe po nas. On i ne zna gdje smo, je li tako?

– Kako to sad misliš?

– Pomalo sam zabrinut zbog onih jahača koje smo sinoć vidjeli na pašnjacima. Ne samo zato što su prolazili pašnjacima već i zbog toga što su se zaustavili i provjeravali naše tragove. Kao da su tražili baš nas, a izvukli smo se samo zato što je tamo kamena obala na kojoj ne ostaju tragovi i što je onaj ulaz u kanjon tako dobro skriven.

– Da, da, znam što misliš, partneru, i slažem se s tobom da oni lopovi nisu slučajno bili na pašnjacima. Ako danas napustimo dolinu, možda će biti najbolje da malo pronjuškamo okolo i saznamo što se zbiva.

– Mogli bismo pokriti mnogo više terena ako se razdvojimo – pripomenuo je Steel. – Međutim, četiri revolvera su uvijek bolja nego dva. Držimo se zajedno, pa ako otkrijemo nekoga da se vrze po pašnjacima, taj će bogme obogatiti ovo groblje, a onda ćemo krenuti na Crocketta.

Steel je bio na čelu dok su se spuštali niz kanjon. Približavali su se

posljednjoj okuci prije izlaska na pašnjake, kad je Steel podigao ruku i oba su jahača stala kao ukopana. U tišini koja je nastala moglo se čuti da su na pašnjaku jahači i da ih ima mnogo.

Steel se okrenuo i pojahao na trag u kanjon, iza okuke, a Silas ga je slijedio. Tu su privezali konje u jednoj stjenovitoj udubini. Steel je tada poveo Silasa do malog grebena, odakle se pružao dobar pogled na ulaz u kanjon, kao i na dio pašnjaka. Jahači su hodali uzvodno i nizvodno, vodeći konje za uzicu, pokušavajući naći mjesto gdje tragovi napuštaju French Creek. Na drugoj strani pašnjaka neki su jahači slijedili Steelove stare tragove koji su vodili prema šumi. Jedan od jahača, koji je pratio korito potoka, zaustavio se kod stijene i zavirio u ulaz u kanjon gdje su se skrivali Steel i Silas. Jahač je sišao s konja u potrazi za tragovima, ali Steel nije bio zabrinut, jer je znao da ništa neće naći. Međutim, čudnovato, jahač nije bio zadovoljan, pa se popeo u sedlo i potjerao konja kroz uzani otvor, te uskoro ušao u sam kanjon. Steel je užasnut promatrao kako se jahač penje strmim kanjonom. Morali su ga nekako zaustaviti, ali pucati nisu smjeli, jer bi gomila jahača nagrnula u kanjon.

Silas se okrenuo prema Steelu.

– Što ćemo učiniti? – zapitao je.

– Zbilja ne znam. Žao mi je što ne znam bacati nož – promrmljao je. – Kako ti bacaš noževe?

– Nisam se nikad bavio tim indijskim trikovima – priznao je Silas.

– Mislim da nam sada preostaje samo jedno. Moramo ga nečim izbaciti iz sedla. Nećemo mu se moći približiti, prema tome, moramo ga pogoditi nekom kamenčinom. Kako ti gadaš?

– Bolji sam u bacanju noža –

odvratio je Silas – ali to ništa ne znači. A kamenom ne bih kuću pogodio.

– Nemamo nikakvog izbora. Otiđi na onu stranu, približi se i zgrabi nekoliko pozamašnih kamena – zapovjedio je Steel. – Pričekaj dok ti sasvim pride i počni bacati. Ali, za svaki slučaj, drži i nož spreman, ako obojica promašimo. Ako baš budemo morali, onda ćemo zapucati. A sad zauzmi položaj!

Steel se pritajio iza velikog borovog debla što je palo preko stijene i promatrao jahača kako se polako približava. U desnoj je ruci stezao kamen, ali je u lijevoj, za svaki slučaj, držao izvučeni nož, spreman da ga brzo prebaci u desnu ruku i baci. Možda će imati sreću, ukoliko bude morao baciti nož. Jahač je uskoro bio prilično blizu, polako je vodio konja i pomno ispitivao kamenom tlo kanjona. Steel je naslutio da čovjek osjeća kako tu nešto nije u redu, pa je na oko četiri metra od Steela izvukao revolver i napeo ga.

No prije nego što je dospio ispaliti hitac upozorenja, Steel i Silas su iskoračili i zavitlali kamenje prema njemu. Jedan ga je kamen pogodio u prsa, a drugi u glavu iznad uha. Steel je brzo poput munje zavitlao i bacio nož i opazio kako se zariva do drške u čovjekova prsa. Jahač je ispustio revolver iz ruke i polako se nagnuo, a zatim pao iz sedla. Bio je mrtav prije no što je dodirnuo tlo.

– Bogme, dobro – promrmljao je Silas. – Za momka koji ne zna bacati nož ovo je bilo sasvim dobro.

Još uvijek ne vjerujući svojim očima, zapanjen s posljedicom koje je izazvao bačeni nož, Steel je promrmljao:

– Mislim da bih uz malo vježbe mogao mnogo postići tim priborom.

Natovarili su truplo u sedlo i čvrsto ga privezali. Silas je poveo konja do stjenovite udubine gdje su

bili privezani i njihovi konji, dok se Steel istovremeno popeo na greben da ustanovi nije li netko pratio jahača. S olakšanjem je ispustio duboki uzdah, vidjevši da je kanjon prazan, bez ijednog jahača. Njihovo je skrovište zasad još uvijek bilo sigurno. Neki su se jahači zaustavljali i promatrali stijene, ali ni jedan nije krenuo do ulaza u kanjon. Uskoro se i Silas pridružio Steelu na grebenu.

— E, sad znam kako stoje stvari — rekao je Steel. — Vrag je došao po svoje. Sada oni love nas.

— A prije ili poslije još će neki jahač otkriti ulaz u kanjon — ustvrdio je Silas.

Steel je pomaknuo šešir i počeo se po glavi.

— Mislim da se moramo povući u našu dolinu — rekao je — Tamo se možemo boriti protiv cijele čete. Hajde da pokupimo stvari i da odmaglimo odavde.

Čim su se vratili u svoju dolinu, obojica su provela dva vrlo užurbana sata pripremajući tvrđavu za obranu. Puške i revolvere podijelili su na dvije gomile, s time da jedna hrpa ostane u špilji, a drugu su namjeravali odnijeti do ulaza gdje se dolina sužavala u kanjon. Steel je donio sjekiru i zapovjedio Silasu da sruši nekoliko borova preko uskog ulaza, kako bi spriječio bilo kakav masovni juriš i istovremeno osigurao zaklon za Silasa. Steel se popeo na zapadnu stijenu s koje je mogao odlično gadati. Potom se odmah vratio dolje, u dno kanjona, gdje je Silas obarao već drugi bor koji je zaglavio ulaz u kanjon.

— Uzet ću još samo dva revolvera — rekao je Steel. — Tebi će ovdje dolje revolveri biti korisniji nego meni, a ja ću gore naslagati barem pet ili šest različitih napunjenih pušaka. Moram imati najveću moguću vatrenu moć. Nalazim se malo ispred tvoje barikade, tako da te

mogu štititi od svakoga tko se približi. Ako ti dolje postane prevruće, povuci se do špilje i tamo me čekaj. Poslužit ću se uobičajenim znakom. Ja ću prvi preuzeti stražu. Zašto malo ne odspavaš?

Steel je pobrao revolvere, puške i municiju te se počeo penjati na svoju promatračnicu i puškarnicu, visoko na stijeni. Odabrao je mjesto gdje se prevalilo veliko borovo deblo. Tu se nalazila mala udubina iz koje je mogao vidjeti gotovo petsto metara kanjona. Napunio je puške, provjerio revolvere, zavrteo bubnjeve da se uvjeri jesu li svi otkočeni. Položio je na tlo još dva dodatna kolta, a onda još jednom dobro promotrio kanjon pod sobom. Dobro je pregledao svako drvo i svaki kamen, zadovoljan što razbojnici još uvijek nisu otkrili njihovo skrovište.

Steel je izvukao nož i proveo nekoliko minuta rezbareći u deblu podlogu za pušku, što će mu omogućiti da precizno gađa i iz daljine. Pošto je to obavio bacio je kamenčić prema Silasovu skrovištu; lagani zvižduk odozdo značio je da se i on sada može malo odmoriti.

Hladan je vjetar zapuhao među drvećem i krošnje borova su zaplesale pod njegovim naletima. Poslije podne je polako prolazilo i promjena vjetra, te hujanje u krošnjama, probudili su Steela. Postalo je hladnije, pa je obukao ovčji kožuh što ga je skinuo s jednog od ubijenih razbojnika. Podigao je ovratnik da se zaštiti od hladnoće. Pojavile su se rijetke pahuljice koje su počele padati i kovitlati se u krošnjama. Steel je promotrio kanjon, a onda bacio još jedan kamenčić prema Silasu, da mu dade na znanje da je opet budan.

Malo je pogledao oko sebe i pronašao nekoliko niskih borovih grana koje je odrezao nožem. Odnio ih je do svoje promatračnice i napra-

vio krović da se malo zaštititi od naleta vjetra i snježnih pahuljica dok je tu na straži. Zatim se zavukao ispod tih grana, iznenađen ugodnom promjenom. Znao je da se i Silas udobno smjestio među svojim obojenim borovima.

Steel je malo podigao jednu granu i pogledao niz kanjon. Snijeg je već obilnije padao, a sumrak je otežavao dobar vidik. Na tlu je već ležao tanak pokrov snijega, a stijenje i kamenje dobilo je neobičan izgled. Steelu se učinilo da je spazio neku kretnju, ali nije mogao biti siguran nije li to samo obična sjena. Nije se usudio pucati dok ne bude sasvim siguran, jer bi tako goniteljima otkrio skrovište. A onda je vidio da se sjena opet pomaknula, ovoga puta nekoliko metara, pa je znao da ga oči nisu prevarile. Smjestio je vinčesterku u puškarnicu i pažljivo nanišanio u sjenku. Povukao je obarač i crvenkasta je munja bjelsnula iz cijevi, dok se gromovita jeka razlegla kanjonom od jedne do druge strane. Začuo je i Silasovu pušku koja se žestoko oglasila odozdo. Nastala je gromoglasna paljba: kiša metaka zasula je Steelovu promatračnicu. Steel je kroz mali otvor, dovoljan za oko i pušku, slao hitac za hicem prema vatrenim jezicima koji su paljcali iz kanjona. Vjetar-bi mu povremeno donosio krikove ranjenih, kao dokaz njegove preciznosti.

Steelova vinčesterka je odjednom škljocnula naprazno. Zgrabio je drugu pušku i ispraznio je tako brzo da je cijev postala vruća usprkos hladnoći. Vatreni jezici odozdo su prestali, pa je i Steel obustavio vatra. Začuo je zvuk kopita kako tutnji niz kanjon, pa se zapitao nije li to neka varka. Oglasio se dvaput da Silasu dade na znanje kako je s njim sve u redu, a uskoro je uslijedio i Silasov odgovor. Steel je pažljivo napunio tri ispražnjene puške i

naslonio ih na puškarnicu, spremne za slijedeći napad. Ali do novog napada nije došlo.

Bio je zabrinut mogućnošću da su se razbojnici povukli samo zato da otupe njihovu pažnju. Pričekao je neko vrijeme, dok je vjetar zavijao u zlokobnoj tišini, a onda zgrabio pušku i izvukao se iz skrovišta. Promotrio je šumu s bijelim krošnjama i ništa sumnjivo nije zamijetio. Popeo se na vrh grebena i pogledao preko njega. U tom je trenutku spazio sjenu čovjeka koji se penjao uza stijenu i bio već blizu vrha. Malo se povukao s grebena i promatrao kako razbojnik šalje smrtonosnu kišu metaka ravno u njegovu promatračnicu koja se nalazila odmah ispod grebena. Provirio je samo malo iza stijene i ispucao nekoliko brzih metaka prema mračnoj sjeni na grebenu. Začuo je krik u tami. Ispucao je još nekoliko metaka u čovjeka koji je pratio prvu sjenu. I taj je napad bio odbijen.

Vratio se do promatračnice i detaljno razgledao suprotnu stranu kanjona, stijenu po stijenu. Činilo se da tamo nema razbojnika, pa se uvukao u svoje udobno sklonište, povremeno podižući grane da bi promotrio stanje u kanjonu ispod sebe.

Noć je polako prolazila obojici jer su morali biti oprezni i prisebni. Na prvi znak svitanja Steel se izvukao iz promatračnice. Najprije je dobro pregledao dno kanjona i kada se uvjerio da nema nikoga, ustao je i protegnuo se, protrljavši napete i ukočene mišice. Jutro je bilo svježije. Snijeg je noću prestao padati, ali je na tlu ostavio bijeli pokrivač. U dnu kanjona ležalo je nekoliko čudnih snježnih hrpa, pa je Steel pretpostavio da su to zacijelo leševi ubijenih razbojnika.

Steel se zapitao kako je Silas progurao noć.

– Hej, Silase – povikao je – jesi li dobro?

– Sve u redu, Steele – stigao je odgovor. – Malo sam ukočen od hladnoće, ali ću to srediti. Jesi li za malo hrane?

– Može. Donesi gore sve što imaš. Ja ću zapaliti vatru – odgovorio je Steel.

Vrlo brzo je miris pečene šlanine ispunio čisti jutarnji zrak i pomiješao se s izazovnim mirisom kipuće kave. Silas je stražario dok je Steel jeo, a onda je i on navalio na toliko željeni doručak.

– Mislim da bismo sada morali smisliti nešto novo – oglasio se Steel pri drugoj šalici kave. – Budući da znaju gdje smo, morali bismo povući neki potez. Ne možemo samo tako ostati ovdje i pustiti ih da dođu po nas.

– Aha – odvratio je Silas. – A možeš se, bogme, kladiti da će se vratiti, i to čim skupe pojačanje. Prije no što ovaj dan mine, svaki Crockettov čovjek u cijelom okrugu znat će da mora doći ovamo na konačan okršaj.

– Reci, Silase, jesi li ikada išao uzvodno, gore do kraja doline?

– Pa baš i nisam. Malo sam jahao po rubovima, ali nikada nisam išao sasvim gore. Misliš li da idemo do vrha?

– Mogli bismo – razmišljao je Steel. – Znamo i sami da moramo pronaći nekakav izlaz. Najlakše bi bilo kad bi gore na vrhu postojao neki izlaz. Ako ne, moramo smisliti nešto drugo. Ti ostani ovdje i ne miči se, a ja idem malo pogledati okolicu. I dobro pazi na onaj greben, jer bi se tu mogli prišuljati, kao što su pokušali sinoć.

Steel se spustio niz strmu stijenu, preko Silasove barikade, do mjesta gdje su bili zavezani konji. Bili su osedlani cijelu noć, za svaki slučaj, pa je Steel pojahao vranca i krenuo okolo po dolini, u smjeru kazaljke

na satu. Beznadno je promatrao okomite stijene koje su okruživale dolinu. Kad je došao do vrha, ugledao je vodopad. Padao je s velike visine. Tu nije moglo biti prolaza, jer su stijene završavale u malom, ali dubokom jezeru. Steel se, obeshrabren, vratio na mjesto gdje su uredili logor, još jednom pomno pretražio špilju i pogledao sve stijene. Nije bilo nikakvih skrivenih staza. Svaki čas sišao bi s konja, tražio, naginjao se, a onda ponovo uzjahao, krenuo dalje. Napokon se opet vratio na ulaz u kanjon, zavezao konja i popeo se na posmatračnicu.

– Jesi li nešto pronašao? – zapitao je Silas.

– Ništa. Baš ništa – odvratio je Steel.

– Nisam baš mnogo ni očekivao, da budem iskren – priklopio je Silas.

– Kao što rekoh, jahao sam po rubovima – reče Steel. – Doduše, nisam baš veoma pažljivo promatrao, ali ipak nije bilo nikakvog nagovještaja mogućeg izlaza.

Steel je bacio pogled na okolne vrhove i dodao:

– Ako baš i dode do najgoreg, uvijek se možemo pješice uzverati na ove vrhove.

– Ja bih radije jahao – reče Silas. – Što misliš, zar ih ne bismo mogli nekako uhvatiti na spavanju i probiti se do pašnjaka?

– Postoji samo jedan način da to utvrdimo – odvratio je Steel. – Malo ću prošetati po ovom grebenu da vidim gdje su postavili logor. Naoštri uši i oči i nemoj, molim te, zapucati na mene, kad se budem vraćao.

Steel je ugurao još nekoliko dodatnih revolvera za pojas, dohvatio pušku i krenuo prema grebenu. Malo se verao i došao do mjesta gdje je greben prestajao i oštro se rušio u kanjon. No Steel nije ni morao ići dalje, jer je na nekoliko sto-

tina metara nizvodno opazio razbojnički logor. Dok ih je promatrao, ustanovio je kako im svako malo stižu pojačanja. Procijenio je da je već sada u logoru oko šezdeset jačaca, smještenih točno na ulazu u kanjon. Izvukao je dalekozor i počeo među ljudima u logoru tražiti Bena Crocketta. Pitao se hoće li Crockett imati dovoljno hrabrosti da se pridruži svojim ljudima u skorašnjem okršaju. Od svega je srca to priželjkivao. Ako ništa drugo, za njega će sukob biti uspješan ako ugrabi priliku da uhvati Crocketta na nišan. No pretražujući logor, nije uspio ugledati njegov lik, iako je osjećao da bi morao biti tu negdje. Bilo je mnogo ljudi koji su sjedili ili ležali, bili okrenuti leđima, pa je među takvima mogao biti i Ben Crockett.

Steel je pažljivo i strpljivo promatrao logor. Čini se, danas mu sudba neće otkriti Bena Crocketta. Već se okrenuo, spreman da se spusti do svoje promatračnice, ali je odjednom stao, jer mu je nešto palo na pamet.

Ogledao se oko sebe i pronašao zgodno položeno borovo stablo koje je mogao iskoristiti kao oslonac. Sakrio se iza debla i položio pušku, a zatim bez žurbe naciljao na glavnu grupu razbojnika koja se okupila oko vatre. Učinilo mu se da je prepoznao neka lica koja su ga opkolila u salunu, ali to sada nije bilo važno. Povukao je obarač i pucanj je zagrmio. Nekoliko desetinki sekunde kasnije jedan se razbojnik iz grupe presamitio i pao ravno u vatra.

S ovim je hicem zaista imao sreću. Brzo je u cijev ubacio novi metak. Pucanj za pucnjem je odjekivao dok je Steel slao olovne pozdrave logoru. Nakon prvog hica svi su skočili i potrčali da nađu neki zaklon. Većina se zatekla bez pušaka, pa je uzvratna vatra iz revolvera

bila krajnje neprecizna i uzaludna. Nekoliko se metaka zabilo u stijenu iznad koje je Steel stajao, ali sve je to bilo sasvim slučajno. Konačno je ispraznio cijeli šaržer. Sa zadovoljstvom je znao da je gotovo svaki njegov metak pronašao cilj.

Stoga nije ni htio gubiti vrijeme na pucanje iz revolvera s te daljine. Povukao se preko grebena, skutrio i sišao niz stijenu prema svojoj promatračnici. Otprilike na pola puta doviknuo je Silasu da ne puca. Uskoro se našao iznad samog Silasa, koji je stajao s puškom u rukama.

– Što se to, zaboga, tamo zbivalo? – zapitao je uzbuđeno Silas.

– Oh, samo sam usput htio malo poboljšati odnos snaga u našu korist – odvratio je Steel. – Cijela me stvar podsjetila na dobra stara vremena kad je jedno zabavište došlo u San Antonio.

Steel je zastao, pa je Silas zapitao:

– I što se tamo dogodilo?

– Kako misliš, što se dogodilo?

– S tim zabavištem o kojem si počeo pričati.

– Ah, da! Pod jednim šatorom bila je smještena takozvana streljačka galerija s igračkama i cvijećem koje se kretalo ispred tebe, a ti si za deset centi imao pravo na tri hica. Trebalo je da nešto pogodiš ako si želio osvojiti nagradu.

– I onda, jesi li probao?

– Jesam.

– I jesi li pobijedio?

Steel se počeošao po bradi i polako razmislio što će odgovoriti.

– Pa, da i ne – napokon je odgovorio.

– Kako to misliš, da i ne? Ili si pobijedio, ili si izgubio. Jesi li pobijedio?

– Znaš što, Steele? – promrm-ljao je Silas nakon kraćeg razmišljanja. – Smješteni smo na najvišem terenu, pa mislim da nam je najbolje da ostanemo zajedno. Ti iz svoga skrovišta možeš pokrivati

kanjon i suprotni greben, a ja ovdje ispod ovoga bora mogu skidati jednoga po jednoga, kako se pojavljuju na otvoru, a mogu nadzirati i drugu stranu kanjona. Što misliš?

— Pa, mislim da si u pravu, partneru! — odvratio je Steel — U svakom slučaju, možemo barem jedan drugome pomoći ako bude trebalo, jer ćemo biti u stalnoj vezi.

Negdje ispod njih je odjeknuo hitac, a tane je prozujalo iznad njihovih glava i nestalo u borovim granama. Slijedeće je pogodilo deblo iznad Silasove glave, zasuvši ih tankim iverjem. Silas je pogledao kroz mali otvor u barikadi i povikao:

— Evo ih, dolaze!

Objekti su puške istovremeno zapucale i Steel je potpuno zanemario i izgubio iz vida dok se usredotočio na pomične mete u dnu kanjona. Sinoćnji snijeg počeo se topiti, pa je sa svih strana kapalo i teklo, tako da je teren bio klizav, pa su se razbojnici zanosili i klizali. Nekoliko ih se okliznulo pokušavajući naći zakon iza najbližeg drveta, a Steel se pobrinuo da im to bude posljednji skok u životu. Procijenio je da je barem tucet njegovih metaka našlo svoj cilj. Meci su udarali u deblo iznad njegova zaklona, a poneki su se zabili i u blato kojim je obložio puškarnicu, pa ga je poprskalo po licu.

Steel je bacio pogled na drugu stranu kanjona i spazio neke spodobe kako trče među drvećem.

— Silase! — pozvao je. — Možeš li doći malo ovamo? Čini se da ću trebati pomoć.

Nije bilo odgovora, ali se malo kasnije Silas uzverao i svalio u zaklon pokraj Steela.

— Dolje je sve u redu — prostenjao je Silas. — Posljednje što sam vidio bila su njihova leđa u bijegu niz kanjon.

— Drži na nišanu onaj greben s vanjske strane — zapovjedio je Če-

lik. — Ja ću se pobrinuti za ove u kanjonu.

Silas nije imao napravljenu puškarnicu, pa je pronašao tanki procijep između dviju grana.

Dvije su puške sada udruženo, u brznoj paljbi, odjekivale kroz mirni jesenji zrak, a paljba bi se prekinula samo kad bi strijelci promijenili puške. Spodobe na drugom kraju grebena počele su se povlačiti, pa je Silas okrenuo cijev prema onima koji se još nisu uspjeli izvući iz kanjona. Uskoro je sve utihnulo, osim povremenog stenjanja i krikova ranjenika u kanjonu.

Steel je dopuzao do ruba stijene i provjerio drugi kraj grebena. Sve je bilo čisto.

— Hej, vi tamo gore! — začuo se glas iz kanjona. — Šaljem nekoliko ljudi da pokupe ranjenike. Nemojte pucati!

Iza drveća na zavoju istupilo je osam ljudi, prešlo kanjonom i došlo do mjesta gdje se vodila bitka. Tu su stali da pomognu ranjenim drugovima.

Steel se spustio niz stijenu i zgrabio napunjenu pušku.

— Ubij te propalice, Silase! Ubij ih!

— Ali nisu izvukli revolver, Stelle — usprotivio se Silas.

— Izvući će ga slijedeći put, ako ih ne središ sad kad možeš. Želiš li biti pošten ili mrtav?

Steel je oslonio laktove na rub stijene i otvorio vatru. Čuo je kako je i Silasova puška počela pucati. Promatrao je kako sva ona osmorica padaju u blato, mrtvi.

— Hej, vi tamo! — začuo se glas iz dna kanjona. — Zašto pucate na ove momke? Pa zar ne znate što znači bijela zastava? I pomoć ranjenicima?

Steel se hitro okrenuo prema Silasu.

— Nemoj odgovarati — opomenuo ga je.

– Jesi li to ti, Silase? – odjeknuo je drugi glas.

Steel ga je smjesta prepoznao: Crockett! Dao je Silasu znak neka šuti.

– Pusti ih da vidimo što smjeraju – rekao je. – Sve dok ne znaju tko smo i koliko nas je, bit će prilično nesigurni.

– Ako si to ti, Silase, izadi da te mogu vidjeti, pa da porazgovaramo. Nema smisla da se dalje ubijamo.

Grobna tišina je dočekala Crockettov prijedlog.

– Dobro! – povikao je Crockett. – Ako tako hoćeš, tako će i biti. Doći ćemo po tebe i otpremiti te s truhom na sedlu!

– Kako je s municijom? – zapitao je Steel.

– Polako nam ponestaje metaka za puške – izvijestio ga je Silas. – Mislím da ću morati skoknuti do špilje i donijeti novu zalihu. Uzet ću i malo hrane. Dodaj mi i čaturice da ih napunim svježom vodom.

Silas je otišao po zalihe, a Steel se pozabavio čišćenjem i punjenjem oružja. Silasa nije bilo prilično dugo. Kad se napokon vratio, puhao je i stenjao.

– Zbilja mi je drago da to ne moram raditi češće – uzdisao je. – Uspon je zaista strm.

Pričekao je nekoliko minuta da dođe do daha, a onda je rekao:

– Slušaj, nije mi baš drago, ali te moram obavijestiti da je loše s puščanom municijom. Ostavio sam nešto malo metaka u špilji, za svaki slučaj ako se budemo morali povući. Ovo je sve što imamo, osim ako nešto nisam previdio.

Steel je na trenutak bio zamišljen, a onda je rekao:

– No dobro, sve su puške napunjene, a još je malo municije i preostalo. Čini se da će nam to biti dovoljno za još jedan juriš Crockettove bande. Kad slijedeći put navale, možda bi bilo dobro pustiti ih malo

bliže, tako da možemo upotrijebiti i revolvere, a ne samo puške.

Steel je zapalio vatru i pripremio ukusni grah sa slaninom, zajedno s loncem vruće, jake kave. Kad su se najeli, obojica su se smjestili iza barikada da pričekaju naredni juriš razbojnika.

XII

Crockettov logor nije ni izdaleka bio tako spokojan. Ben Crockett je bio bijesan i vikao je na sve oko sebe tko mu se god našao na putu.

Javio se Jed Morgan:

– Ali, Prese, kako smo mogli znati da će zapucati na ljude koji su pošli po ranjenike? To je zbilja neljudski!

– Pa, boga ti tvoga, Jede, daj malo mućni glavom! – povikao je Crockett. – Tamo gore ih je samo nekoliko, a nas je cijela gomila. Kad god ugrabe priliku da smaknu nekoga od nas, oni će to i učiniti, bez obzira na to hoćemo li biti naoružani ili ne. To je jedini način da nas pobijede.

Crockett se okrenuo prema Wesu Goldu:

– A ti... ti si već bio sasvim zauzeo onaj drugi greben, a onda si se povukao i podvio rep. Zašto?

– Ti tipovi zbilja znaju pucati, Prese. Skidali su moje ljude kao muhe. Da smo još nekoliko minuta ostali na ovom grebenu, nitko ne bi živ sišao. Osim toga, nisam te vidio da si poveo juriš.

Crockett je planuo na tu optužbu.

– Bogamu, zaista si u pravu – povikao je. – Tako sam prokleta zauzet organiziranjem i prikupljanjem ljudi da zbilja nemam vremena ni za što drugo.

– No dobro, ali to nije naša greška, Prese. Napravili smo sve što smo mogli, ali oni su se tipovi poput lisica držali svojih jazbina i nismo ih mogli istjerati. Bili su tako dobro zaštićeni da im nisi mogao ništa.

Ali Crocketta to nije moglo umiriti. Okrenuo se prema Redu Lucasu.

– Podi sa mnom, načas!

Lucas je slijedio Crocketta malo dalje do mjesta gdje ih nitko nije mogao čuti.

– Lucase – rekao je Crockett – čujem da si prilično vješt u pucanju iz puške. Je li to istina?

– Tako kažu, Prese.

– A što ti kažeš?

– Pa jesam, Prese – odvratio je Lucas.

Crockett je na tlu nacrtao grubi plan terena.

– Mi smo ovdje – rekao je – a oni su zabarikadirani ovdje. Ovaj greben iza njih dobro ih štiti, jer se nama teško popeti po njemu i prišuljati im se, a da nas ne poskidaju kao kruške. Kao što znaš, pokušali smo već dvaput i nije uspjelo.

– Aha, znam – odvratio je Lucas, pljunuvši sažvakani duhan.

– E, ja sam malo razmišljao – nastavio je Crockett. – Umjesto da se penjete na taj greben, mogli biste se ti i još nekoliko momaka popeti na onaj greben desno, pa ćete ih tako nadvisiti i moći pogoditi odozgo. Kako ti to zvuči?

– Pa možda bi moglo upaliti, Prese, osim što ne bih htio da neki momci idu sa mnom. Ja takve stvari volim obaviti sam, a onda mogu to posebno i naplatiti.

– Kako to misliš, Lucase? Nikad nisam propustio da vas isplatim otako radite za mene, a osim toga imate sasvim pristojne nadnice.

– Da, ali ja sam bio unajmljen da hvatam stoku i ubijem nekoliko Meksikanaca. Ovi tipovi nisu Meksikanci i već su ti pobili polovicu ljudi. Ako želiš da stavim na kocku svoj život tamo gore, to ćeš morati posebno i platiti.

– Dobro – zarežao je Crockett – dat ću ti na dan isplate dodatnih dvadesetak.

– Stotku – odvratio je Lucas, a onda je nešto tvrdim glasom dodao:

– I to odmah sada, u gotovini.

Crockett je nevoljko odbrojao nekoliko novčanica.

– Upamtit ću ovo, Lucase – obećao je. – To je čista pljačka, ali će se isplatiti ako zaista uspiješ ušutkati one tipove.

Lucas se vratio u logor i pokupio pušku i nož. Potrpao je u džepove nekoliko sitnica i nestao u šumarku.

Crockett je okupio preostale ljude.

– Večeras ćemo – rekao je – ponovo zauzeti onaj greben što ga je Wes izgubio, ali ovoga puta to ćemo učiniti drukčije. Lenny, odaberi tucet ljudi i odjurite do najbližih rančeva. Trebat će nam onoliko sjekira koliko možete skupiti. Hajde, kreći!

Lenny je odjurio u potragu za sjekirama, a Crockett je nastavio:

– Pazite, kad donesu sjekire, uradit ćemo slijedeće: popet ćemo se po desnom grebenu, i to tako da do kraja ostanemo zaklonjeni, oboriti borove koje zateknemo na licu mjesta i od njih napraviti grudobrane, da se zaštitimo od njihovih metaka. To treba napraviti tako da bude prenosivo, a onda ćemo se svi sakrivati iza zaklona i pomalo napredovati do njih. A kad im dodemo sasvim blizu, onda ih neće ni vrag spasiti!

– Zvuči kao odličan plan, Prese – priklopio je Wes. – Tako nešto mogli smo smisliti i prošli put.

– Eto zato sam ja gazda, a vi radite za mene – nacerio se Crockett. – Treba mozak i dobre zamisli da bi se održala ovakva organizacija.

– A kamo je otišao Lucas, Prese?

– zapitao je Wes.

– To se tebe ne tiče, Wese. Lucas je otišao da obavi jedan mali poslić, to je sve.

– Dobro, dobro, bez zamjerke, Prese, samo sam pitao.

– Bez brige, ja ću ti već reći ono što ti moraš znati – zagundao je Crockett. – A sada, pripremite se za večerašnju akciju. Smračit će se za nekoliko sati.

XIII

Steel i Silas su se smjenjivali na straži i u dremuckanju tokom cijelog poslijepodneva. Kad je pao mrak, Steel se popeo u svoju promatračnicu i pažljivo dalekozorom pregledao suprotni greben. Nije bilo ni traga od razbojnika, pa je postao malo nervozan, pitajući se kada će i odakle doći novi napad.

Upravo u tom trenutku Crockett i njegovi ljudi su se okupljali na drugoj strani suprotnog grebena i počeli obarati borove.

Silas se u nekoliko koraka stvorio kod Steela i zapitao ga što se to događa.

– Nemam pojma – odvratio je Steel. – Sasvim sigurno na toj strani grebena ne grade brvnaru. To im baš ne bi bilo od neke koristi. Ali zašto sijeku borove, to zbilja ne znam.

– U svakom slučaju – upadne Silas – od tih udaraca sjekirom podilaze me žmarci. Ali to sigurno rade da bi nas izbacili odavde. Možda će navaliti iz drugog pravca, pa je bolje da se vratim na svoje mjesto.

Steel je sjedio i razmišljao. Što li je to Crockett smislio? To mu se ni malo nije dopadalo i osjećao se nelagodno. Napokon je donio odluku.

– Silase, dodi ovamo! – pozvao je.

Uskoro se Silas stvorio pokraj njega.

– Znaš – počeo je Steel – malo sam razmišljao i zaključio, bez obzira na to što oni tamo rade, mi moramo zbrisati odavde. Što god oni

radili, to za nas neće biti dobro, a kad jednom učine ono što su naučili, pribit će nas ovdje uz stijenu i onda će nas savladati. Mislim da bismo, kad se potpuno smrači, morali sići niz stijenu, pograbiti konje i povući se do špilje, kraj vodopada. Tamo nas barem ne mogu odvojiti od vode i hrane. Što misliš?

– Pa dosad nisi pogriješio! – odvratio je Silas. – Ne vidim zašto se i sada ne bih s tobom složio.

– Dobro, za nekoliko minuta past će mrak i onda ćemo se maknuti odavde – zaključio je Steel.

Kad se smračilo, a mjesec se još nije pojavio, Steel i Silas su napustili svoje utvrde i spuznuli niz brdo. Bešumno su se probili kroz drveće i došli do mjesta gdje je Silas smjestio konje i opremu. I tako su, neprimijećeni od razbojnika, povelili konje sve dok nisu došli do uzvisine ispred špilje i tamo ih privezali iza stijena. Pojeli su hladno sušeno meso i popili vode, te sjeli i počeli čekati.

U međuvremenu su Crockettovi ljudi završili izradu grudobrana, pa su ga mnoge snažne ruke podigle, spremne da s njime krenu u nastupanje.

Wes se smjestio iza jednog drveta i pomno motrio suprotni greben. Spazio je neku sjenku kako se oprezno kreće u mraku, pa je pažljivo nanišanio i čekao da se sjena opet pomakne i dođe na nišan. Kad ju je ponovo zamijetio, povukao je obarač i opalio. Sjenka se presamitila, a onda skotrljala niz stijenu, nestajući u kanjonu.

– Pogodio sam jednoga – objavio je, dok je jeka od hica polako zamirala.

– Odlično gadaš – pohvalio ga je Crockett, potapšavši ga po rameu. – Zašto ne uzvraćaju paljbom?

– Nemam ništa protiv toga – nacerio se Wes. – Ovih nekoliko

dana ionako se, po meni, previše pucalo.

Crockett se okrenuo prema svojim ljudima. Oni su sada bili spremni.

— Dobro, momci, počnite s paljbom — pozvao ih je. — Zapaprite im dobro i pokažite im da smo bolji od njih!

Glas mu je zamro u zaglušnoj pucnjavi. Meci su silovito udarali po bivšem Steelovom skloništu, trgajući zaklon na male iverke. Uskoro se i pokrov zarušio, a jedna se strana prevalila.

Crockett je dao ljudima znak da prestanu pucati. Povikao je preko usjeka:

— Slušaj, Silase! Izadi s podignutim rukama ili ćemo te sasjeći na komade.

Šutnja je dočekala njegovu zapovijed.

Crockett se okrenuo prema Stanu Gormanu.

— Stane — rekao je. — Spusti se dolje i popni na drugu stranu, zavi-ri u onu jazbinu i pogledaj što se tamo zbiva.

Stan je iščezao u mraku, a Crockett se opet okrenuo prema Steelovoj puškarnici.

— Hej, vi tamo! — pozvao je. — Dajte da malo porazgovaramo! Nećemo vam ništa! Pojavite se da malo porazgovaramo!

I dalje je vladala grobna tišina, od koje se Benu Crockettu naježila kičma. Sve to nije mu se ni najmanje svidalo.

— Zašto ne odgovarate? — z zvao je.

Tišina.

A onda se s druge strane začuo glas Stana Gormana:

— Ovdje nema nikoga osim Luca-
ca, a on je mrtav! Što hoćete od me-
ne?

— Ostani tamo, Stane. Dolazim da se sam uvjerim — odvratio je Crockett.

Većina Crockettovih ljudi stuštila se niz stijenu, a onda se uzverala na drugi kraj kanjona.

— Zaboga! — zavapio je Wes. — Nije čudo što ih nismo pogodili. Iza ovakvog zaklona nije bilo ni mogućnosti da ih pogodimo. A pogledaj ovo! Čak su napravili i krov, da se zaštite od lošeg vremena. Ležali su tu u udobnom skloništu dok smo se mi smrzavali i mučili po stijenama.

— Dobro, dobro — prekinuo ga je Crockett. — Nema sada smisla plakati nad nečim što je prošlo. Što je, tu je. Istjerali smo ih iz njihove jazbine i to je najvažnije. Sada ih imamo. Sad samo treba otkriti gdje su se sakrili. Da vidimo jesu li ostavili kakve tragove. Podijelimo se: neka dio ljudi krene grebenom, a mi ćemo se spustiti u kanjon, da vidimo kamo vodi.

Razbojnici su se spustili u dno kanjona i tamo pronašli Silasovu barikadu od prevrnutih stabala.

— Hajdemo ljudi — povikao je Crockett — natrag u logor po konje, da pomaknemo ova debla.

Razbojnici su se uskoro vratili i konopcima brzo povukli drveće iz mokroga korita. Crockett se pobrinuo da ne prođe prvi pokraj bari-
kade, već je napredovao zaklonjen iza Wesa i još pola tuceta drugih jahača. Međutim, ubrzo im se pridružio kad se Wes zaustavio na izlazu iz kanjona, a pred morem gu-
ste trave na ulasku u dolinu.

— Prokletstvo, Prese! — povikao je osupnut. — Jesi li ikada vidio ovakvo idealno sklonište! Pogledaj ti ovo mjesto! Puno vode i trave za konje. Kao da je negdje na drugom kraju veliki vodopad, a u ovom potoku sigurno ima ribe koliko hoćeš. A jeleni! Kladim se da ih je puna dolina. Ovdje ti za život treba samo puška i udica.

Crockett je zastao pokraj Wesa.

— Kladim se da je naše društvam-

ce skriveno ovdje negdje.

U tom trenutku s drugog kraja doline zapucaše puške i Wes pade s konja, mrtav. Crockett je osjetio kako mu je metak prozujao pokraj glave, pa je brzo sjahao i potrčao do najbliže stijene da se zakloni iza nje.

Opsada je počela.

XIV

Doista je u Steelu i Silasu iščezlo dobro raspoloženje i zamijenila ga je neka turobnost. Nije bilo lako priznati da su suočeni sa smrću i da nema načina da joj pobjegnu.

Steel je konačno ustao, okrenuo se prema spaljenoj dolini i počeo govoriti:

– Znaš, Silase, malo sam razmišljao o Adi. O onome kad se onako ovdje naljutila i o tome kako se ponašala prema tebi kod kuće. Kladi se da je i ona htjela nešto reći o svemu tome, jer je valjda i ona nešto osjećala. Možda je htjela sama odabrati, zar nije tako?

– Valjda, iako na to nisam ni pomišljao. Napokon, ja sam njen muž i govorim u njeno ime, je li tako?

– Tako i ja mislim. Muška je riječ zakon.

– Dobro, ako se izvučemo odavde, pitat ću je što je zapravo htjela.

– Ne mijenjam predmet razgovora, ali se pitam što će razbojnici poduzeti? – upitao je Steel.

– Nemam pojma. Konačno je vrijeme da shvate da ovako neće doći nikamo.

Steel je promotrio rub doline, posebno pregledavši rub stijene iznad njihovih glava.

– Morat će promijeniti taktiku, to je sigurno. Već sam se pitao kako to da nisu probali ništa odozgo. Ne znam što bi mogli učiniti, ali znam da nešto smjeraju.

Nisu morali dugo čekati.

Veliki komadi stijena počeli su se odjednom kotrljati i padati odoz-

go, ali ih je većina pala ispred njihovog položaja i otkoturala se u travu. Samo je nekoliko manjih upalo unutra, ali nisu prčinili nikakvu štetu.

Steel je zabrinuto promatrao stijenju. Gore su se čuli znaci da se nešto radi, ali stijenje i kamenje više nije padalo. Razbojnici su očito pripremali neko novo iznenađenje.

Odjednom su odozgo počele padati zapaljene grane. Pale su na isto mjesto: međutim, zapalile su ono malo trave što su je Steel i Silas htjeli sačuvati za konje koji su bili skriveni u špilji.

Crockett im je oduzeo posljednju nadu za bijeg – njihove konje. Naime, bez trave, životinje će morati otići. A sve dok su imali konje, postojala je i prilika za bijeg. Ali je Crockett sada i tu tanašnu priliku uklonio.

– No dobro, mislim da nam konji ionako nisu bili potrebni – počeo je Steel. – Ionako se kanjonom ne bismo uspjeli probiti pokraj njih, a s konjima nije bilo drugoga izlaza.

– Možda, kad bi im se prišuljali na izlazu iz kanjona, možda bismo mogli ukrasti par njihovih konja – predložio je Silas.

– Sumnjam. Možeš se kladiti u što god hoćeš da je Crockett dobro zatvorio kanjon, da se ni lisica ne može provući. Nadam se jedino da će mi poći za rukom da ustrijelim Bena Crocketta prije no što se sve ovo završi.

– Baš kao što rekoh – pripomene Silas – mi smo živi mrtvac.

– Pa sad, nije to baš sasvim tako – mumljao je Steel. – Možda si u pravu, ali imam osjećaj da bi se noću barem jedan od nas dvojice mogao probiti do ulaska u kanjon, popeti se preko grebena i spustiti se s druge strane. Crockettovi momci već pomalo gube ono prvotno oduševljenje, pa mislim da nas ne bi veoma dugo slijedili, osobito kad bi-

smo dobro zavarali trag.

– Sad se opet nešto izvlačiš – napao ga je Silas. – Najprije si spominjao lisicu koja se ne bi mogla provući, a sada bismo se obojica, navodno, mogli lijepo odšetati odavde.

Vjetar je opet počeo puhati i Steel je, pregledavši nebo, mogao nanjušiti nadolazak oluje. Uskoro je počela padati hladna kiša, uporna i dosadna. Oni su, međutim, bili zaštićeni stijenom iznad sebe, ali je vjetar nanosio ponekad kapljice kiše u špilju. Steel je potakao vatru, dodao još drva, pa je uskoro njena toplina nadvladala vlagu i hladnoću.

– Ako se izvučemo iz ove gužve – reče Silas – što misliš da bismo mogli raditi? Ostati u Roostu?

– Nisam o tome razmišljao. Imaš li nešto na umu?

– Mislio sam da bismo mogli zajedno imati ranč, dolje niz Sweetwater – nastavio je Steel – ali je iskrsla ona neprilika s Adom. Ne znam što bi ona sada učinila u tom slučaju. Što ti misliš?

– Oh, složila bi se ona. A kakav si to ranč imao na umu?

– Pa, mogli bismo imati za početak oko četiri do pet tisuća grla. Ako se otarasimo Crocketta i njegove bande, mogli bismo prikupiti oko dvije tisuće raštrkanih grla samo ovdje po planinama.

U Taosu bismo mogli unajmiti nekoliko jeftinih kauboja da nam pomognu tjerati stoku u Forth Worth. To bi nam za početak bilo dovoljno.

Poslijepodne se sporo vuklo bez ikakvih sukoba, a kad je pao mrak, Silas je ustao i stavio na vatru grah i slaninu, pridodavši im novi lonac s kavom.

– Jesi li za ove specijalitete koje sam upravo pripremio? – zapitao je Silas, cereći se.

– Aha, Mogao bih podnijeti ne-

koliko žlica. Što imaš osim graha i slanine?

– Grah i slaninu – odvratio je Silas i dalje se cereći. – Ali, slušaj me dobro. Našao sam u nekim starim bisagama, unutra u špilji, malo brašna i kvasca, pa bih mogao ispeći i neku vrst kruha. Ako zatvoriš oči, mogao bi zamisliti da je riječ o zbilja dobrom jelu.

– No dobro, ispeci to kako znaš. Već sam se prilično umorio od graha i slanine – prostenjao je Steel.

– A bi li ti donio malo svježeg vode u čaturicama? – zapitao je Silas.

Steel nije odgovorio, već je uzeo čaturice i krenuo prema malom jezeru. Noć se još nije sasvim spustila kad je čučnuo kraj jedne stijene i počeo puniti čaturice. Odjednom je odjeknuo puščani hitac i Steel je osjetio vrući udar metka u stijenu. Bio je izložen i nigdje se nije mogao zakloniti od slijedećeg metka, osim u jezercu, pa je bez razmišljanja naglavačke skočio u vodu. Neko je vrijeme ronio, a zatim je, s bolom u plućima, izašao na površinu da zahvati zraka. Opet je zaronio, jer je znao da se, ako ostane na površini, može oprostiti od života. Rukama i nogama batrgao se prema mjestu gdje je slap padao u jezerce, a zatim se uspio dokopati malog prostora iza vodopada. Voda slapa udarala ga je po glavi i ramenima, a struja ga je neprekidno vukla na dno jezera, no on se svom snagom upirao da se održi u udubini. Odjednom mu se učinilo da se kraj udubine otvara neki otvor u stijeni koji nije bio vidljiv ni iz jezera, ni iz doline. Boreći se za zrak, podigao se svom snagom i ušao kroz taj otvor. Bila je to zapravo neka vrst špilje. Sjeo je i pogledao oko sebe. Unutra je bilo vrlo mračno, pa je teško razabirao obrise čak kad su mu se oči privikle na tamu. Polako se podigao na noge i počeo se oprezno

kretati, ispruživši ruke ispred sebe poput slijepca. Neprekidno je hodao duž zida, kojega je dodirivao, no onda odjednom oko njega više nije bilo zida, nego se našao na slobodnom prostoru. Učinio je još pet koraka, te opet dotakao zid. Očito, bio je to otvor u stijeni, ali kamo je vodio? Pažljivo je krenuo u prazninu, malim i opreznim koracima. Nakon nekoliko koraka osjetio je da se tlo pretvara u pijesak i zemlju, da se teren penje. Uspon je postao vrlo strm, ali prohodan, pa se penjao sve dok ga mišići nisu zaboljeli, klizeći pola koraka unatrag za svaki korak naprijed. Zastao je da zahvati daha i pogledao je ispred sebe. Spazio je nebo i oblake koji su se kovitlali, tjerani vjetrom. Još uvijek je kišilo i osjetio je kako mu je nekoliko kapi palo na lice. I dalje se nastavio naporno penjati i konačno došao do otvora na vrhu. Zatekao se na vrhu grebena pokraj kanjona, pa je mirno stajao neko vrijeme, očekujući da će vidjeti nekoga od Crockettovih ljudi. Ali nije bi-

XV

Steel i Silas dobrano su se nasmi-
jali svim potezima koje su Crockett
i njegovi ljudi poduzimali, a sve ni-
zašto. Čuli su kako se ruše veliki
borovi, a kada su razbojnici otvorili
vatrau na njihovo bivše sklonište,
Steel je rekao:

– Slušaj, bogamu, ovo! Pa to je
kao pravi pravcati rat. Ne sjećam
se da sam nekad čuo toliko pucnje-
ve u isto vrijeme.

– Ali mi je, bogme, drago da sa-
da nismo tamo – suho je priklonio
Silas.

– I meni – reče Steel. – Napra-
vili bi od nas kosano meso.

Pucnjava je s razbojničke strane
odjednom prestala, pa su obojica
mogla samo sjediti i strpljivo očeki-
vati daljnji razvoj događaja.

– Sada je pak dolje užasna tišina

– napokon progovori Steel. – Pi-
tam se što se sada zbiva?

Nisu morali dugo čekati. Začuli
su kako razbojnici odmiču stabla
koja je Silas oborio preko ulaza u
kanjon.

– Čini se da je došao kraj naših
mirnih trenutaka – nakašljao se
Steel. – Najbolje da se pripremimo
ako krenu na juriš iz kanjona.

Obojica su naslonila puške na
stijenje u visini prsa i čekali, trbu-
sima oslonjeni o kamen. Noćni se
zrak ohladio, ali je iz kamena još
izbijala toplina koje je tjerala hlad-
noću iz njihovih kostiju.

– Evo ih, dolaze – prošaptao je
Steel. – Pričekaj časak da vidimo
što namjeravaju. Možda naprosto
odu, misleći da smo već daleko.

Bilo je isuviše mračno da bi se
mogle razaznati pojedine spodobe.
Samo su se njihovi obirisi ocrtavali
naspram tamne pozadine. Među-
tim, uskoro je bilo sasvim jasno da
razbojnici ne namjeravaju otići
prije nego što dobro pretraže cijelu
dolinu. Sve više i više jahača izlazi-
lo je iz kanjona, pa je Steel vidio
veliku grupu ljudi na okupu.

– Mislim da je vrijeme da ih ma-
lo obeshrabrimo – promrmljao je.

Steel je požalio što ne može raz-
likovati Bena Crocketta u mračnoj
gomili ljudi, ali je ipak naciľjao i
opalio tamo gdje je grupa bila naj-
gušća. Odmah potom začuo je i
prasak Silasove puške, a s druge
strane doline su umjesto odgovora
doprli krici i jaukanje. Tamna gru-
pa je nestala, pa su Steel i Silas pre-
stali pucati. Nisu htjeli trošiti met-
ke.

Steel je pogledao oko sebe. Bilo
mu je jasno da ih Crockett i njegovi
ljudi neće samo tako šćepati. Okre-
nuo se prema Silasu.

– Da znaš, Silase, mislim da ima-
mo neosvojiv položaj. Nema načina
da nam ovi lopovi pridu, osim da
prijeđu ovu otvorenu dolinu. Uvu-

čeni smo u špilju, pa nam ništa ne mogu ako se i popnu gore, a ne mogu nam pucati ni iznad glava, jer su stijene previše kose. Bogme, ovo je sjajan položaj. Oni ne mogu ući, a mi ne možemo izaći. Moramo jedino čuvati metke, a u svim onim bisagama imamo dovoljno hrane za pristojno dugu opsadu.

Silas je na trenutak razmišljao, ogledavajući se naokolo.

– Da, mislim da si opet u pravu, Steele. Nikad nisam poznavao čovjeka koji je tako često u pravu kao ti. Ponekad me je toga malo strah, ali je, bogme, zbilja utješno znati da ti je partner uvijek u pravu.

– Prestani me zadirkivati, jer ću prebiti boga u tebi – nasmejao se Steel. – A sada ozbiljno, u našem položaju brine me jedino trava. To-liko je visoka i gusta da bi se razbojnici mogli kroz nju prišuljati jedan po jedan, a da ih uopće ne zamijetimo. Mogli bismo je spaliti, ali nam treba za konje.

– A zašto ne bismo spalili samo ovaj dio prema kanjonu?

– Da, to je dobra ideja, partneru – pohvali ga Steel – ali kako bi to izveo?

Obojica su se podigli i ustanovili da nema razbojnika u blizini. Gledali su u mračno travnato more ispred sebe.

– Zamijetio sam da dim naše logorske vatre uvijek ide niz dolinu – nastavio je Steel. – Trava s druge strane potoka nije nam potrebna, prema tome, ako podmetnemo požar odmah tamo kod vodopada, vatra će krenuti prema istoku, baš do mjesta gdje je sada Crockett uvukao vrat. Nama je važno da nešto trave ostane ovdje, postrance uza stijene, a to je pravac iz kojega banditi ne mogu doći. A kad jednom ovaj brisani prostor ispred nas bude spaljen, neće nam se moći približiti ni na puškomet.

– Bogme, Steele, veoma mi je

drago da sam na tvojoj strani – priklopio je Silas.

– Sve je u redu, partneru! – potapšao ga je Steel. – Ti drži oči otvorene, dok ja ovdje odrežem nekoliko grana i napravim luk i strijele.

Steel se na časak izgubio i vratio sa savitljivom granom koju je dobro napeo konopcem, a zatim je izradio tanke, ali tvrde i čvrste strelice.

– Zbilja bi mi dobro došlo nešto toplo u želucu – rekao je obrađujući drvo. – Daj da ja preuzmem stražu dok ti pripremiš jednu pravu kavu. Napokon, mislim da su Crockett i njegovi lopovi imali dosta vremena da smisle neki plan. Vjerojatno će se najprije pokušati prišuljati kroz travu.

Silas je naložio vatru i pristavio kavu.

Steel je kroz pukotinu između dviju stijena promatrao valoviti rub trave, povremeno bacajući pogled i prema najdaljem kraju uzvisine, da im se nitko ne prišulja s toga kraja.

Upravo kad je Silas najavio da je kava gotova, Steel je spazio sjenu u travi na rubu čistine, a zatim još jednu, pa još jednu.

– Hej, evo ih, dolaze! – prošaptao je. – Povuci se i štiti nam krilo.

Steel je promatrao kako Silas nestaje u mraku s puškom u ruci, a onda je svrnuo pogled na spodobe u travi, pitajući se kad će krenuti u napad. Nikoga nije zamijetio na rubu uzvisine, prema tome, sigurno su svi bili grupirani ispred njega.

Začuo je hice s lijeve strane i bilo mu je jasno da je Silas naišao nekoga, a onda su sjene ispred njega odjednom postale jasnije kad su ljudi iskočili iz trave i počeli se šuljati ili puzati prema njemu.

Dohvatio je dva napunjena revolvra i otvorio vatru iz njih. Ciljao je čas jednoga, čas drugog razbojnika,

kao na streljani i vidio da uzmiču pred njegovom vatrom. Nekoliko metaka prozujalo mu je pokraj glave, ali ni za trenutak nije prestao pucati, osim kad je morao prazan revolver zamijeniti punim. To nije dugo trajalo. Odmetnici su se pokolebali, a zatim nagnali u bijeg pred Steelovim nemilosrdnim revolverima. Uronili su u travu, kao da nestaju u nekom bazenu.

Ali Steel nije ništa prepuštao slučaju. Pažljivo je nišanio na one koji su nestajali u travi, osiguravajući se da poslije ne uskrsnu opet iz trave i počnu pucati po njemu.

Pucnjava je napokon prestala, sve je bilo tiho, osim vjetra koji je šumio u drveću i vodopada malo dalje.

Huk sove objavi Steelu da stiže Silas i uskoro se pojavio sjenovit lik iz tame.

– Sa mnom je sve u redu – reče tiho Steel. – A kako si ti?

– Dobro, partneru – čuo se odgovor. – Trebalo mi je dosta vremena da raščistim gužvu, ali mi se čini da je meni ipak bilo nešto lakše nego tebi.

Steel se okrenuo prema travnatom moru.

– Hej, vi tamo, u travi! – glasno je povikao. – Vratite se i pokupite svoje mrtve i odnesite ih odavde. Nećemo pucati na one koji dođu po tom poslu. Obećajemo.

Nisu dugo čekali. Pojavilo se nekoliko razbojnika na čistini i pobrali mrtve drugove, noseći ih na ramenima u crnu, neprozirnu noć.

Za dvojicu branitelja te noći nije bilo sna, jer su obojica za svaki slučaj bila budna. Kad se polako počelo daniti, i Steel i Silas bili su iscrpljeni; noćno je bdjenje na njima itekako ostavilo traga.

– Reci, partneru – počeo je Steel – što misliš bi li mogao još koji sat ostati budan, da ja malo sklopim oči?

– Pretpostavljam. Već sam toliko otupio da mi sat ili dva neće značiti neku posebnu razliku.

Kad se Steel probudio, Silas je upravo završavao ručak, uobičajeni grah i vruću kavu. Steel je pogledao nebo i prigovorio:

– Rekao sam ti samo sat ili dva, a već je prošlo podne.

– Tako si tvrdo spavao da te nisam htio buditi. Osim toga, meni se nije spavalo, pa sam mislio da je bolje da se dobro odmoriš. Ali, čim svršim s ovim grahom, ja ću, bogme, također malo sklopiti oči.

Kad je Silas zaspao, Steel se nakon ručka uhvatio luka i strelica. Najprije je dovršio luk; nije bio osobito jak, ali je znao da će dobaciti strelice i do pedeset metara, a više nije ni trebalo. Više se pozabavio strelicama. Oko njih je omotao masne krpe.

Kasno poslije podne Silas se probudio.

– Što misliš, da odapnem ove plamteće strelice? – odmah ga je zapitao Steel.

– Daj, pusti me da najprije otvorim oči – zavapio je Silas. – Imali još koji gutljaj kave?

– Naći će se. Ali ja bih sada morao poslati strelice u travu, jer je vjetar vrlo povoljan.

Nije čekao na Silasov odgovor. Jedna za drugom, zapaljene su strelice zaparale zrak, ostavljajući dimne tragove, te nestale u dubokoj travi. Steel ih je poslao u različitim pravcima, sve dok nije iscrpio svu zalihu. Tek tada je malko provirio iza stijene. Srce mu je poskočilo od veselja kad je tu i tamo ugledao male plamčičke u travi. Vjetar je uskoro preuzeo presudnu ulogu. Veliki oblaci crnoga dima ubrzo su se počeli dizati iz mora trave, a za nekoliko minuta sve je bilo u plamenu.

Silas je prišao logorskoj vatri i obojica su sjela. Steel je pogledao

Silasa s osmijehom na usnama.

– Osjećam se malo bolje pošto smo se riješili te opasne trave.

– Da, ali ipak ne znam zašto si toliko sretan – odvratio je Silas. – I sam znaš da smo osuđeni na smrt.

– Aha! Znao sam to istoga časa kad je prvi jahač ušao u dolinu. Pritisnuli su nas ovdje kao mustanga u oboru. Samo je pitanje vremena kad će nas napokon i srediti.

– Što buljiš? – prasnuo je Steel.

– Steele! Ti si živ! – progutao je Silas slinu. – Mislio sam da si mrtav kad sam pronašao čaturice pokraj jezera, a tebe nije bilo nigdje. Potrošio sam dva puna šaržera pucajući u noć. Što se dogodilo?

– Nisam bio oprezan, pa su me zaskočili bez zaklona, tako da sam morao skočiti u jezero da ostanem živ. Zaronio sam ispod vodopada da se sklonim od pušćane vatre. Vjerovao ili ne, pronašao sam izlaz iz ove mišolovke u koju su nas strpali.

– Ti se šališ, Steele? – zurio je u njega Silas. – Odavde nema izlaza, osim kroz kanjon, gdje nas Crockett čeka.

– Ne znam možemo li sa sobom povesti i konje, ali znam da mi možemo izaći. Ja sam već bio na izlazu. Strmo je, ali mislim da bismo i s konji ima mogli proći. Osedlaj staroga Bucka, pa odmah krenimo. U zoru možemo biti kilometrima daleko.

Steel je osedlao ridana, a zatim ostale pustio da odu. Bilo mu je žao što ostavlja vranca, tu divnu, veličanstvenu životinju, koja ga je nosila tako brzo i žestoko, ali sada će morati ići po lošem terenu, a ridan je za to ipak bolji. Konjima je zavezao kopita i poveo ih u mračnu dolinu. Načas su zastali, toliko da se konji napoje, a onda su krenuli ispod vodopada, da bi napokon, uz muku, stenjanje i puhanje, došli do ulaza u špilju.

Uskoro je uslijedio mukotrpan

uspon. Trebalo im je punih petnaest minuta da se, vukući konje za uzde, popnu na rub grebena, gledajući u mračnu dolinu ispod sebe.

Kiša je padala sve jače. Kad su se popeli na konje, vidjeli su da je potok počeo rasti, stvarajući bujicu koja je sa sobom valjala blato i kamenje. Prije no što su krenuli, Steel sa oprezno uvjerio da razbojnici nisu postavili straže, a zatim je lagano udario ostrugu konja i počeo se polako spuštati niz padinu.

– Da smo došli samo nekoliko minuta kasnije, ne bismo se mogli probiti zbog ovog nabujalog potoka – primijetio je Steel, dok su zastali i promatrali kako bujica nosi sve pred sobom, slijevajući se niz planinu.

– Ali u svemu tome ima i nešto dobro – ukazao je Silas. – Ova će kiša izbrisati sve naše tragove. Nema načina da nas prate po ovoj oluji.

– Volio bih dati dobru paru da vidim izraz na Crockettovu licu kad otkrije da nas nema – reče Steel.

Steel i Silas su jahali cijelu noć: po hridima, niz obronke, slabo vidljive stijene. Bilo je to teško, opasno jahanje, a pred samu zoru, kad su izbili na glavni put prema Cundy, konji su im bili mrtvo umorni.

– Ne znam da li bi bilo pametno da se prikrijemo u ovim planinama? – upitao je Steel. – Znaš li ti neko bolje mjesto?

– Ne znam ništa bliže – priznao je Silas. – Najbliže sklonište za koje znam jest ona špilja pokraj moje kuće u kojoj si se oporavljao od rana.

– Mislim da to i ne bi bilo tako glupo – odvrati okrenuvši konja prema Roostu. – Zapravo, kad malo bolje razmislim, mislim da nismo ni mogli odabrati lukavije mjesto. Nikad neće ni pomisliti da im se

nalazimo pred samim nosom, u Roostu.

Stigli su u špilju uoči svitanja. Napojili su konje i dali im dodatni obrok zobi, a onda se ispružili na svježoj postelji od sijena.

Obojica su, mrtvo umorni, zaspali istoga časa.

XVI

Steel je spavao skoro dvanaest sati, a kad se probudio, bio je već mrak. Silas je već bio ustao i poslo-
vao po špilji, skupljajući suha drva za vatru.

— Kako je, partneru? — pozdravio je. — Pitao sam se hoćeš li se ikada probuditi.

— Pa, malo me je zamorilo ono kanjonsko iskustvo iz posljednjih nekoliko dana. Ima li nekih znakova da su nas pratili?

— Koješta... to bi bilo nemoguće. Kiša nam je napravila veliku uslugu.

— Još uvijek pada?

— Prestala je prije sat vremena.

Silas se užurbao oko vatre i sku-
hao velike količine graha, slanine i hljepčića. Obojica su se halapljivo bacili na jelo, zalijevajući ga velikim gutljajima jake kave. A onda su ostatak večeri proveli odmarajući se pokraj vatre.

— Pitam se kako je prošla Ada?

— promrmljao je za sebe Silas.

— Mislim da razbojnici nisu napadali grad, Silase. Mi smo ih zaposlili preko glave. Možda su još u dolini i misle da nas imaju u rukama.

— Valjda su već dosad otkrili da nas nema — odvrati Steel.

Odšetao je do izlaza iz špilje i pogledao na noćno nebo.

— Po njuhu bih rekao da s ovom olujom još nismo gotovi, Silase, a sve je hladnije. Zbilja im ne bih htio biti u koži ako su još među onim stijenama. Ako se ovako nastavi, moglo bi zasnežiti prije jutra.

Steel je zadrhtao od hladnoće i

pljesnuo se rukama po ramenima da pokrene cirkulaciju krvi. Vratio se do vatre i nabacio nekoliko grana.

— Jučer i sinoć ne bih ništa dao za naše izgledе — prisjetio se. — Imali smo nevjerojatnu sreću što smo se izvukli živi. Jesi li ti mislio da ćemo uspjeti?

— Jesam u početku. Ali kako su se stvari pogoršavale, počeo sam sumnjati. Pred kraj mi se činilo da nam životi ne vrijede ni pišljiva bob.

— E, vidiš, možda si baš onda nešto naučio. Nikad se ne isplati predavati. Dokle god dišeš, uvijek postoji mogućnost za spas.

— Mislim da si opet u pravu, Steele.

Obojica su nastavili razgovarati do dugo u noć. Silas je rasprostro još jednu balu sijena po podu da postelju učini što mekšom, a onda su se pokrili suhim pokrivačima i napokon mirno zaspali.

Zora je svanula iznenada, sa zavi-
janjem hladnog i upornog vjetrova koji je, ponekad u naletima, ulazio u špilju. Steel je bio budan i hodao između vatre i ulaza u špilju.

Silas se probudio i Steel mu je rekao:

— Odjahat ću do Crockettova ranča da vidim jesu li se vratili. Možda bih negdje mogao dignuti puščanu municiju, a možda i koju rezervnu pušku.

— Jedino mjesto gdje možeš sve to dobiti jest trgovina u gradu — reče Silas. — To jest, ako je Herb ona kola puna robe vratio u trgovinu. A možda su kola još tamo u šumi, gdje smo ih ostavili.

Steel se spremio i uzjahao.

— Ideš li sa mnom ili ostaješ? — zapitao je.

— Mislim da ću ostati — odvratio je Silas. — Morao bih donijeti nekoliko stvari iz kolibe. A onda bih se

možda mogao odšuljati u grad do Ade.

— Budi oprezan, partneru! Nema potrebe da sada nastradamo, kad smo se već ovako sretno izvukli — opomenuo ga je Steel, okrenuvši konja prema kanjonu.

Došavši do Silasove kolibe, zastao je da se uvjeri kako ga nitko ne prati, a onda je hitro krenuo u drugom pravcu i nestao u visokoj šumi. Penjao se po obronku, zaštićen stablima, sve dok se pred njim nije pokazao Roost. Nema tome dugo kako je s istoga ovoga mjesta promatrao razbojnički ranč, pa je sjahao i sklonio konja u guštik. Prišuljao se do mjesta s kojega se pružao dobar pogled i promotrio ranč. Dolje je bilo mnogo ljudi, a obori su bili puni konja.

Razbojnici su se vratili!

Izvukao je ogrtač, podmetnuo ga ispod sebe i stao mirno dalekozorom promatrati razbojničku utvrdu. Bilo mu je teško uočavati detalje i crte lica pojedinih ljudi, jer je sipila kišica. Pomno je dalekozorom pretražio obor; među konjima je otkrio svoga vranca i dorata. Pitao se hoće li ih ikada uspjeti vratiti. Patio je za njima, jer su mu dobro služili.

Oblaci su se spustili još niže, pa mu se ponekad činilo kao da ga obavijaju. Vidljivost se pogoršavala, pa je odlučio da je bolje da zasad odustane od napada. Spremio se, pojahao konja i zatim obišao ranč sa sjeverne i istočne strane, držeći se izvan vidokruga razbojnika. Zatim je, pod zaštitom drveća, krenuo prema gradu. Kad je došao na čistinu ispred Roosta, zastao je i dobro promotrio okolicu prije no što je napustio okrilje stabala. Sve je izgledalo mirno, bez ljudi, samo se pred zgradom na kojoj je pisalo TRGOVINA okupila grupa ljudi.

Sjahao je i privezao konja, a onda je gotovo sasvim pognut potrčao do stražnjeg ulaza u dućan i kroz ma-

leni prozor stražnjih vrata pogledao što se zbiva. Stražnje je skladište bilo prazno, pa je ušao i nečujno zatvorio vrata za sobom. Čuo je neku ženu kako plače i jadikuje ispred trgovine. Hitro je pogledao iza ugla i spazio desetak ljudi kako stoje oko dva leša na podu. Žustro im je prišao i zapanjio se kada je u mrtvacima prepoznao Silasa i trgovca Trasheru. Jedva je promućao:

— Što se to dogodilo? Kako su ubijeni?

Među ljudima je bio i John Harrington, ukopnik. Kad se Steel pojavio, podigao je pogled s leševa i premro od straha.

— Vi ste Steel! — zateturao je.

— Da, ja sam Steel.

— Svi smo mislili da ste mrtvi — podrhtavao je Harringtonu glas — sve dok Silas nije ovdje rekao Presleyu da ćete ga srediti. Da, gospodine moj, Silas je ležao baš ovdje i krv mu je tekla iz rana od metaka. I tada je rekao Presleyu da će ga Steel osvetiti. A onda ga je Presley opet pogodio, ravno među oči. Dvojica Presleyevih ljudi su zgrabili Adu i odveli je sa sobom. Ona se borila i otimala cijelo vrijeme, ali joj to ništa nije pomoglo. Odjahali su prema Presovu ranču prije nekoliko minuta. Zamalo da se niste mimoišli.

— Tko je od vas gospoda Sara? — Okrenuo se Steel prema ženama.

Istupila je mala ženica koja je dosad plakala i naricala.

— Ja sam — rekla je.

— Gospodo — rekao je Steel. — Trebala bi mi puška i dosta municije. Sa sobom imam novac. Gdje je vaš suprug sakrio te stvari?

Sara je obrisala oči, podigla tajni poklopac u podu i pokazala prstom:

— Tu je spremište.

Steel je odabrao novu vinčesterku i šest kutija municije. Dok je punio pojas mecima, bacio je pogled na Harringtona. Stari John se, osje-

tivši Steelov pogled na sebi, okrenuo; soreman da nestane.

— Harringtone — oglasio se Steel ledenim glasom — želim da ovu dvojicu pokopaš kako dolikuje, jesi li čuo? Bez ikakvih smicalica, nego pravi ukop, s dubokom rakom i obilježjem. A sada ćeš tu, pred svima, pretražiti njihove džepove, tako da ti se slučajno ne bi njihov novac zalijepio za prste. Sav novac i dragocjenosti predaj gospodi Sari. Jesi li razumio? Ako čujem da nisi tako postupio, obećajem ti da ću se vratiti i ubiti te.

Harrington se tresao, a lice mu je bilo pepeljastosivo.

— Da... da... gospodine... gospodine Steel. Napraviti ću baš kao što ste rekli. Možete biti sigurni u to.

I odmah se bacio na posao: ispraznjivao je džepove, skidao sato ve i prstenje s mrtvaca. Za nekoliko trenutaka na pultu su bile dvije hrpe.

— Izvolite, gospodo Trasher — rekao je.

Steel je potom izvukao revolver i gurnuo ga Harringtonu pod bradu, pritiskajući mu Adamovu jabučicu.

— A sada da čujemo koliko ćeš naplatiti gospodi Trasher i Adi za pokop njihovih muževa?

— Ni-ššš-ta! — mucao je Harrington. — Apsolutno ni-ššš-ta!

— Cijenim takvu odluku — reče Steel. — I nemoj da čujem da si pogazio riječ. To bi me zbilja moglo veoma razljutiti. Razumiješ?

— Da... da, gospodine! Ja sam čovjek od riječi. Možete računati s time, gospodine Steel!

— Zovem se Steel, a ne gospodin Steel. I to zapamti!

Steel je spremio revolver u korice, uzeo vinčesterku i municiju, a onda izašao na stražnji ulaz i potrčao do svoga konja. Spremio je municiju u bisage, a pušku stavio u navlaku na sedlu. Uzjahao je i potjerao konja u galop, budno motreći da ne nabasa na nekog razbojnika.

U njemu se sve uzburkalo. Njegova mržnja na Crocketta dosegla je vrhunac nakon podmuklog ubojstva u trgovini i otmice Ade. Pojahao je prema razbojničkom ranču da se osveti. Ništa ga u tome više nije moglo zaustaviti.

Ništa!

Kad se približio ranču, usporio je i krenuo desnom stazom, ispod drveća. Prošao je pokraj ranča, a onda ga zaobišao, prišavši mu odozgo i straga. Privezao je ridana u gustom šumarku. Za pojas je zataknuo još dva revolvera, a iz sedla izvukao dvije vinčesterke i municiju, pa se niz obronak stao približavati glavnoj kući na ranču. Na pola puta zaklonio se iza prevaljena debla, napunio obje puške, a preostalu municiju stavio na zemlju kraj sebe.

Desetak razbojnika je sjedilo na stražnjem trijemu i stubištu. Steel je nanišanio u onoga što je bio najbliže vratima i povukao obarač. Pobio ih je četvoricu prije no što su se ostali mogli domoći sigurnog zaklona. Na prozorima kuće počele su izvirivati glave i Steel ih je kosio mecima. Dvojica su izjurila na bočna vrata. Steel ih je sraunio sa zemljom. Zamijenio je puške i počeo pucati u prozore u prizemlju, a po krikovima i jaucima je znao da su njegovi meci pogadali ciljeve. Ponovo je napunio obje puške, a onda počeo pucati kroz zidove kuća, znajući da su tanki i da neće moći zaustaviti metke. Nekoliko je razbojnika pokušalo uzvratiti pucnjavom, ali su tu nepromišljenost platili životom.

Zatim je pojurio u kuću s izvučenim revolverima. Jednim se skokom dokopao stražnjeg stubišta, a ramenom izbio vrata iz dovratka. Uletio je u prvu sobu, pao na koljena i zatekao dvojicu kako izviruju kroz prozor, tražeći tko to vani puca. Ustrijelio ih je iz blizine, tako da ih je snaga udarca podigla s poda

i bacila o zid.

Okrenuo se i pojurio u hodnik, upravo na vrijeme da spriječi razbojnika koji je s puškom u ruci pojurio na njega. Pogodio ga je u trbuh, pa se ovaj presamitio i pao na pod. U ogledalu je opazio kako se netko miče i naglo se okrenuo. Tako je dočekao još dvojicu razbojnika koji su se pojavili na vratima. Bili su iznenađeni jer nisu znali da je napadač već u kući.

Steel je odbacio prazne revolvare i izvukao druga dva iz korica. Novi su revolveraši krenuli prema mjestu gdje se bio prikrrio, pa je u jednom trenutku izjurio u hodnik, pucajući iz oba pištolja. Meci su se zabijali u dovratnik pokraj njegove glave, ali su i razbojnici padali od preciznih hitaca. Krikovi i jauci ispunjavali su kuću. Steel je ispraznio i druga dva revolvare, a zatim se bacio na pod i zgrabio one koji su ispali razbojnicima. Njima se na časak poslužio, a onda u jednom kratkom predahu uspio iznova napuniti svoje. Začuo je kako i revolveraši pune svoje oružje, zaklonjeni zidom, pa je naglo pojurio i zatekao ih nespremne, dok su punili revolvare. Trojicu je pogodio iz udaljenosti od jednog metra.

Bitka je bila gotova. Nekoliko preostalih Crockettovih ljudi, obuzeti panikom, izjurili su na drugi izlaz i pobjegli glavom bez obzira.

Steel je opet napunio revolvare i krenuo prema glavnom ulazu. Krajičkom oko spazio je par nogu kako silaze niz stubište i munjevito zapucao iz oba revolvare. Čovjek se skotrljao niz stube, pokušao ustati, ali ga je Steel dokrajčio novim hicem.

Išao je iz sobe u sobu, preskačući mrtva tijela, u potrazi za Crockettom. U hodniku na prvom katu, oslonjen o zid, sjedio je jedan revolveraš, a pokraj njega na podu ležala je puška. Bio je još živ, ali nespo-

soban da se primakne. Još jedan razbojnik sjedio je na podu spavaće sobe, no pokušavao se domoći revolvera, pa ga je Steel pogodio posred prsa. Bio je to obračun bez milosti. Steel je pažljivo pogledao svakog mrtvaca, ali među njima nije bilo Crocketta. No jedno je bilo sigurno: uništio je sve njegove revolvare. Crockett je ostao bez svojih revolveraša.

Upravo se htio okrenuti i otići, kad je začuo jedva čujne šumove iz ormara. Stao je ispred njega i pozvao onoga u ormaru neka izađe s podignutim rukama. Vrata su se polako otvorila i Ada je provirila iz ormara. Bježeći pred Steelovim mecima, razbojnici su na nju potpuno zaboravili.

Steel je odložio revolver i Ada mu se bacila u zagrljaj. Dugo ju je držao, sve dok se nije prestala tresti, a onda ju je malo odmaknuo da je pogleda. Kosa joj je bila slijepljena, lice krvavo i izgrebano, prednji dio haljine iscijepan, pa je uzalud pokušavala prikriti golotinju. Steel je skinuo kaput i prekrio joj drhtavo tijelo.

– Jesi li dobro – zapitao je.

– Da... mislim da jesam... Tako sam preplašena... ti strašni ljudi...

– Ne boj se više, s njima je sada gotovo i bit će sve dobro. Odvest ću te natrag u grad. Sara će se pobrinuti za tebe.

Steel ju je uhvatio za ruku i poveo niz stube do trijema. Zatim je otišao po svoga konja, a jednoga je izveo iz obora za Adu.

– Je li Ben Crockett bio s tobom u kući? – zapitao ju je pošto se vratio.

– Da, mislim da jest. U svakom slučaju, došao je do kuće s ljudima koji su me oteli. Kad si ti počeo puhati, strpali su me u ormar i zatvorili vrata sobe. Ništa nisam mogla vidjeti, ali sam bila sigurna da mu čujem glas.

Steel je znao što mora činiti, pa je otišao do cbora i osedlao vranca i dorata. Napunio je još dvije vinčestereke i gurnuo ih u navlake na sedlima.

Onda su on i Ada odjahali u Roost, gdje je Adu ostavio na brizi Sare Trasher.

Steel je znao da bi bilo potpuno uzalud tražiti Crockettov trag među mnogim tragovima na ranču, osim ako njegov ne bi po nečemu bio poseban. Zapitao se može li mu nekako pomoći kovač Buck Todd. Kad je navratio u kovačnicu, Buck je baš namještao jedan kotač na kolima.

— Buck, jesi li ikada potkivao velikog sivca Derricka Presleya? — zapitao je.

— Naravno. Mnogo puta. Zašto?

— On i njegovi ljudi razbježali su se s ranča u svim mogućim pravcima. Da bih ga mogao slijediti, mogao bih znati njegove tragove. Je li na potkovama njegovog konja bilo nešto posebno?

— Bogme i jest! — odvratio je Todd. — Stavio sam Derrickovom Dandyu nove potkove, specijalne, s utorima, kakve nema nitko u ovom kraju. Moći ćeš mu pratiti trag makar se krio u krdu bizona.

— Hvala ti, Buck. Osvježio si mi dan — viknuo je Steel od veselja i ponovo odjurio na ranč.

Trebalo mu je samo desetak minuta da među mnogim tragovima na ranču otkrije Crockettov. Zaista, bio je poseban i tako dobro vidljiv da ga je mogao pratiti brzim kasom.

Njegov posljednji lov mogao je početi.

Trag je vodio prema planinama Cundiyo, no Steel se uzdao u svoja tri konja. Crockettov će se Dandy kad-tad umoriti, a on ga mora stići prije no što dođe do prvih naselja, gdje će zacijelo zamijeniti konja.

Međutim, Steel je morao dobro

paziti i na put ispred sebe, jer nije nimalo sumnjao u to da bi ga Crockett itekako sa zadovoljstvom ubio iz zasjede. Stoga je usporavao hod svugdje gdje je teren prikladan za iznenadan prepad.

Nakon nekoliko sati bio mu je jasan Crockettov naum. Kretao se prema Rio Frijolesu, najbližem mjestu na zapadu. Ako mu konj bude izdržao, bit će tamo za dan i pol jahanja. A ako jednom tamo stigne, bit će za njega opet izgubljen kao i toliko puta dosad. Opet će zamesti trag, promijeniti ime i nastaniti se tko zna gdje i razviti svoje mutne poslove. A njemu će opet trebati cijela vječnost da otkrije Crockettovo novo prebivalište.

Stoga je Steel odlučio poslužiti se prečicom, prepriječiti mu put i ovoga puta dokrajčiti ga zauvijek. Možda bi ga već predvečer uspio zaobići i postaviti mu zasjedu. Jedina nevolja bila je u tome što je teren izvan puta bio teško prohodan, ali se uzdao u svoje izdržljive i snažne konje.

Nakon četiri sata iscrpljujućeg jahanja opet se našao na putu, ali ovoga puta na njemu nije bilo tragova Crockettovog konja. Dakle, prestigao ga je! Sada je još samo trebalo pronaći prikladno mjesto gdje će ga dočekati.

Uskoro je našao gusti šumarak sa stijenama s obje strane. Staza se sužavala i nije bilo mogućnosti da se šumarak zaobide. Tu je sjahao, svezao konje i pritajio se iza nekoliko srušenih stabala. Trebalo je biti samo strpljiv i čekati.

Sati su prolazili. Steelove su se misli često vraćale k Adi. Još nikada nije upoznao ženu poput nje. Zastvorio bi oči i zamišljao njenu ridu kosu kako vijori na vjetru i gotovo osjećao njene meke prste, vidio njen prijatan osmijeh. Da, kad izvrši svoju osvetu, kad ubije Crocketta, vratit će se po nju. Odjahat će u

Roost da vidi osjeća li nešto prema njemu. A onda će se možda s njom vratiti u Teksas.

Osjećao se bolje pošto je konačno donio taj zaključak.

Ništa se nije zbivalo, samo bi ponekad stazom protrčao zec.

Odjednom vjetar donese iz daljine neke zvukove. Spazio je kroz drveće kako se netko kreće na stazi. Izvukao je dalekozor i promotrio čistinu na stazi.

— Prokletstvo! — glasno je promrmljao. — Pokupio je usput nekoliko svojih revolveraša.

Steel je promatrao četiri jahača kako izlaze na čistinu. Iz te daljine nije mogao biti siguran da li se među njima nalazi Crockett. Ako nije među njima, cijeli mu plan pada u vodu. Ali čak ako i jest Crockett među njima, morat će mijenjati svoj prvobitni plan, to jest presreti ga i natjerati na poštenu dvoboj oči u oči. U tom planu nije bilo mjesta za četiri jahača.

Jahači su se približavali. Steel je napokon otkrio Bena Crocketta. Jahači su u parovima, a Crockett je bio straga. Steel je opsovao u sebi. Ako se bude držao prvobitnog plana, Crockett će mu možda pobjeći dok on bude tamaniu onu trojicu. Ipak se odlučio. Napast će ih iz zasjede, bez upozorenja, pobiti sve osim Crocketta — njega će ostaviti kao poslasticu. Na taj će se način otarasiti trojice revolveraša prije no što im bude jasno što se događa.

Jahači su se već sasvim približili, pa ih je mogao čuti kako razgovaraju i smiju se. Steel je podigao pušku i mirno nanišanio. Najbliži razbojnik bez glasa se srušio s konja, a sekundu poslije toga to se dogodilo i s onim što je jahao pokraj njega. Treći jahač je udario konja. Nekoliko stabala ga je zaklonilo, čak je odmakao desetak metara, ali ga je metak sustigao. Pogoden, iskrenuo se u sedlu i počeo padati. Noga

mu je zapela za uzengiju, pa ga je konj još neko vrijeme vukao po neravnom terenu.

Ali Steel nije na sve to obraćao pažnju, jer je istoga časa okrenuo pušku prema Crockettu. Crockett je na sve to uzvratio prilično sporo. Kad je počela pucnjava, konj mu se propeo, pa ga je tek sada uspio smiriti.

— Stani gdje si ili ću pucati! — viknuo je Steel.

No Crockett nije poslušao zapovijed, već je okrenuo konja prema rijeci, žestoko ga podbadajući ostrugama, tako da je iz njegovih sapi potekla krv. Steel je imao na raspolaganju samo nekoliko sekundi prije no što Crockettov konj ude u gustiš. Ne želeći ubiti Crocketta na taj način, naciljao je konja u noge i opazio kako se ovaj zanosio i pada u grmlje. Promatrao je kako se jedno vrijeme grmlje treslo, a onda se sve smirilo. Steel je uporno pucao po grmlju koje se micalo, prisiljavajući Crocketta da krene ravno prema rijeci. I doista je Ben Crockett izašao iz grmlja i zagazio u vodu. Steel ga je jasno vidio kako šepa. Prisilio ga je da prijede rijeku i krene uz obronak, zabijajući mu precizne metke pod noge. Crockett se zaustavio da uhvati dah na ulazu u kanjon i naslonio se na drvo. Nekoliko se metaka zabilo iznad njegove glave i otjeralo ga dalje. Steelova precizna pucnjava nije dopustila Crockettu ni trenutka odmora, pa je uskoro nestao iza prvog zavoja u uskom kanjonu.

Steel je sada znao da ga ima u rukama. Nije mu mogao pobjeći. Izvukao je dvije vinčesterke iz navlaka na sedlu i potrpao u džepove veliku količinu metaka.

Polako je počeo napredovati prema kanjonu. Sjahao je i pješice poveo konja za vodice. Morao je biti oprezan da ne naleti na zasjedu. Morao je zaviriti iza svake veće sti-

jene i debla i uvjeriti se da se Crockett ne skriva iza njih. Na nekim stijenama pokraj vode spazio je nekoliko kapi krvi. Bilo mu je jasno da će morati pritjerati Crocketta uza stijenu i tako ga prisiliti da prihvati borbu.

Steel je zastao. Ravno ispred njega nalazio se velik bor, ukliješten u vododerini. Dok je dio bora bio u vodi, pa se rijeka na tom mjestu malo podigla, druga se polovica protekla ukoso preko suhog korita gdje se kanjon malo proširio. Steel je zatakao vodice za pojas na leđima, tako da mu ruke budu slobodne. U lijevoj je ruci nosio vinčesterku, dok mu je desna počivala na dršci revolvera, spremna da ga izvuče u trenu. Polako se približavao drvetu. Nije mogao vidjeti daleko iza oborenog drveta, ali je znao: ako još malo uđe u kanjon, a Crockett ne zapuca na njega, imat će dobru promatračnicu s koje će moći vidjeti cijeli usjek. Postojani topot kopita njegova konja po stijeni mogao je otkriti Crockettu gdje se nalazi, ali ga to nije brinulo. Ako Crockett ne odluči da se odupre u nižem dijelu usjeka, zvukovi njegovog približavanja samo će ga još dublje tjerati u kanjon. Steel je bio siguran da se Crockett neće oduprijeti sve dok ne bude na to prisiljen. Nagon za održanjem jak je u svakom čovjeku, a Crockett je, ovako ranjen, mogao biti opasan.

Steel se uspio zakloniti iza obrušenog bora bez ikakve nezgode. Izvukao je vodice iz remena i privezao konja za golu borovu granu. Zaobišao je drvo i popeo se na mali nasip s kojega je imao dobar pregled nad terenom koji se pružao pred njim.

Steel je dobro pogledao kanjon. Oko tridesetak metara uzvodno, s desne strane, nalazila se velika skupina stijena, no Steel među njima nije zamjetio nikoga. Krenuo je naprijed, a onda naglo stao. Zausta-

vila ga je njegova prokušana slutnja. Nešto nije bilo u redu. Trebalo je malo pomnije pregledati okolicu. Izvadio je dalekozor i pretražio cijelo područje ispred sebe. Polako ispitujući pogledom teren, nešto je odjednom privuklo njegovu pažnju. Isprva nije znao što je to, ali to nešto bilo je tu, prisutno. A onda je to i vidio: gotovo neprimjetan tanki trag krvi vodio je između dviju stijena. Jedino ga je mogao zamijetiti dalekozorom.

Steel se ukočio, a kičmom su mu prošli trnci. Zamalo je uletio u Crockettovu zasjedu iza stijene. Već je namjeravao krenuti baš u tom pravcu. I da je to učinio, pobjeda bi pripala Benu Crockettu. Ubuduće će morati biti mnogo pažljiviji.

No sada je iskrsao problem: kako istjerati Crocketta iz njegova skrovišta. Steel je ispalio nekoliko hitaca u stijenu. Meci su se odbili, zavijajući ali bezopasni. Međutim, Crockett je kao lud uzvratio paljbom, otkrivajući i tako svoj točan položaj. Sakrio se u kutu stijene pokraj obale, gdje je rječica naglo skretala.

Tako, dakle! Crockett je odlučio uzvratiti! I pametno je odabrao za to izvrsno mjesto. Jedini put u kanjon vodio je pokraj tih stijena, pa je Steel, bez razmišljanja, gotovo nabasao na njega.

Ipak je postojalo nekoliko mogućnosti za napad. Steel je mogao pričekati da padne mrak i tada suho korito prijeći puzajući. Ili je jednostavno mogao pričekati da Crockett izade. Napokon, Crockett je ipak bio ranjen i bez hrane, a neće se usuditi zastati, osobito ako na njega vrebaju Steel. Sada je Steel bio progonitelj, lovački pas, a samo nekoliko sati prije toga Steel i Silas bili su zečevi. Sada je Steel bio taj koji je mogao smišljati razne trikove, dok je Crockett bio sabijen uz stijenu. Nakon nekoliko besanih noći i dana Crocketta će sigurno

svladati umor. No, Steel je znao još jedno: morat će prijeći čistinu i bri-sani prostor između zaklona i mje-sta gdje ga je čekao Crockett.

No onda mu je sinulo izvrsno rje-šenje. Nalazilo se sve vrijeme točno ispred njega, ali je bio isuviše za-okupljen drugim mislima da bi spa-zio nešto tako očito. Ravno iznad mjesta gdje se Crockett pritajio, opasno nagnuta preko ruba stijene, uzdizala se golema kamena groma-da u obliku kruške, visoka oko šest metara, pravo malo čudo prirode. Činilo se kao da će sama od sebe svaki čas pasti preko ruba, pa je Steel odlučio da joj u tome malo po-mogne i baci tu cijelu gromadu ravno na mjesto gdje je bio njegov neprijatelj.

No prije nego smrvi Crocketta htio je svom neprijatelju pružiti mogućnost da umre kao čovjek ili da čak slobodan ode odavde ako u izravnom okršaju pobijedi njega.

— Croquette! — pozvao je. — Be-ne Croquette! Izadi iz zaklona i pri-hvati otvorenu borbu. Pružit ću ti tu mogućnost. Imaš li što reći?

— Ni slučajno, Steele — stigao je odgovor. — Ako me se želiš dočepa-ti, morat ćeš doći ovamo, a to neće biti tako lako, jer sam se ovdje ugodno smjestio.

— Ovo ti je posljednja prilika da promijeniš mišljenje — viknuo je Steel.

— Ako netko mora promijeniti mišljenje, Steele, onda si to ti. Zašto naprosto ne spakiraš stvari i ne odeš odavde. Meni bi se to više do-palo. Što kažeš na to?

Umjesto odgovora Steel je naci-ljao na sam rub stijene iza koje se sakrio Crockett i opalio. Sitne kr-hotine i prašina zasule su Crocket-ta. Zatim je opali još jedan metak u kruškastu gromadu koja se nadvila iznad Crockettova skloništa. Nova lavina kamenja zasula je Crocketta.

— Još nekoliko ovakvih hitaca i cijela će ti se gromada srušiti na glavu — doviknuo je Steel. — Bilo bi ti bolje da se što prije makneš odavde.

Steel je dohvatio napunjenu vin-česterku i otvorio pravu paljbu u

podnožje gromade. Teška se masa počela micati, a onda se, u početku polako, a potom sve brže i brže, sur-vala uz tresak i prasak na gomilu stijena u podnožju.

S nevjerojatnom brzinom Steel je izvukao oba revolvera i pojurio po kamenom riječnom koritu ususret kamenoj lavini. No Crocketta nije bilo nigdje. Steel je pogledao iza sti-jene i nije opazio svog neprijatelja. Pobjegao je, dakle! Ali je ispred se-be mogao čuti zvuk slapa, pa je znao da će njegova potjera uskoro biti završena.

XII

Steel je spremio revolvere u kori-ce i namjestio opasač u udobniji položaj. Olabavio je korice i pode-sio drške tako da može revolver br-zo izvaditi. Bio je spreman.

Još jednom je bacio pogled iza stijene, a onda se sporo i promišlje-no počeo penjati usjekom, držeći se suhih dijelova korita kad god je to bilo moguće. Pažljivo je gledao oko sebe. Kad bi se približio bilo ka-kvom mogućem skloništu, najprije bi provjerio vododerinu ispred se-be, a zatim poput mačke zaobišao prepreku sa strane i brzo je pretra-žio. Napredovao je polako, ali je to bilo potrebno da bi izbjegao metak u leđa. Bližio se posljednjoj okuci, dok se buka vodopada još više po-većala.

Crockett je bio negdje u kanjonu ispred njega. Sigurno je bio! Steel je izašao na otvoreno, s rukama na drškama revolvera, dok je oštrim pogledom pretraživao stijenje. Dno kanjona, u obliku zdjele, bilo je uglavnom prekriveno vodom. Preostali dio je bila glatka stijena, koju su izgadile bezbrojne bujice. Slap je padao u jezerce široko dese-tak metara, a jedino mjesto gdje se bjegunac mogao sakriti bila je četvrtasta kamena gromada na sa-mom rubu vode. Prisjetivši se svog nedavnog iskustva, Steel nije ski-dao pogleda s podnožja vodopada, ali nije zanemarivao ni gromadu. Pomislivši da je Crockett negdje us-put mogao naići na trsku i iskori-stiti je kao dihalicu, pogledao je u vodu. Jezerce je bilo kristalno bi-

stro i Steel je mogao vidjeti sjene pastrva na dubokom dnu. Nije vidio Crocketta. Zato je svu pažnju usmjerio na kamenu gromadu.

– Dobro, Bene – pozvao je Steel.
– Izadi iza te stijene, tako da napokon možemo svršiti s tim.

Odgovora nije bilo, pa je Steel pričekao nekoliko trenutaka prije nego što je nastavio:

– Znam da si tu, Croquette. Krv ti kaplje u vodu. Izadi! Pružam ti priliku, što je više nego što bih dobio od tebe.

– Dobro, Steele, izlazim. Ali dolazim nenaoružan. Vidiš, odbacujem revolver.

Iza stijene se jedan revolver doista otkotrljao po kamenju.

– Dolazim – ponovio je Crockett i pojavio se s rukama visoko podignutim iznad glave.

– Skini kaput i polako se okreni, da se uvjerim da nemaš skriven revolver – zapovjedio je Steel.

Crockett je učinio kako mu je bilo naređeno. Dok se okretao iz rane od metka na stegnu tekla mu je krv.

– Slušaj, Steele – počeo je. – Kao što već rekoh, ja ništa neman s tobom. Pusti me da odem i nestat ću iz tvog života. Tako je, otići ću odavde, možda čak u Kaliforniju. Nećeš zažaliti, Steele. Nikad me više nećeš vidjeti, obećajem. Dajem ti svoju riječ.

– Tvoja riječ? – zapitao je hladno Steel. – Nemoj me nasmijavati. Više bih vjerovao čegrtuši nego tebi. Ona barem čovjeka upozori prije napada. Po cijeloj si zemlji ostavio trag od paleža, pljački i ubojstva, a većinu si ljudi ubio s leđa. A one druge pobili su tvoji revolveraši. Nemaš ti nikakve časti, Croquette. U cijelom tvom tijelu nema jedne poštene kosti i zašto bih prihvatio tvoje obećanje?

– Krivo si me shvatio, Steele. Ja nisam ništa od svega toga učinio. Neki moji momci znali su se tu i tamo razulariti, ali ja s time nemam ništa.

– Pričaj mi onda o jadom Alexu Johnsonu. Zašto si ga ubio, ukrado moju stoku i spalio moj ranč? A onda, jučer si ubio Herba Trasherera i

Silasa Willsa, u Rostu, zašto si pobio te ljude?

– Kao što rekoh, Steele – nacerio se Crockett – momci su malo izgubili glavu. Tu ja nisam ništa mogao.

– Stajao sam pokraj obora na svom ranču kad si Timu i Dustyu naredio da ubiju Silasa i da ti dovedu Adu – reče Steel. – Što imaš na to reći? Osim toga, Harrington mi je rekao da si ti ubio Silasa. Stao si iznad njega i hladnokrvno ga ubio, pucajući mu ravno među oči.

Crockett se odjednom počeo tresiti. Shvatio je da je stjeran u kut bez izlaza, bez mogućnosti da se čak lažima izuče. Znao je da ga čeka smrt i od te užasne činjenice počeli su ga potresati jecaji.

Steel je prišao mjestu gdje je ležao Crockettov revolver. Podigao ga je, provjerio, a onda prišao Crockettu i gurnuo mu revolver u korice. Polako se odmaknuo, a onda zastao. Raširio je noge i polako se pristima obiju ruku počeo približavati revolverima.

– Povuci! – viknuo je.

Na Crockettu se ni jedan mišić nije pomaknuo, već je samo molio:

– Ja nisam revolveraš, Steele. Protiv tebe nemam nikakvih izgleda, i ti to znaš. To bi bilo čisto ubojstvo, Steele. Ti ćeš me ubiti. Molim te, pusti me. Obećajem ti da ću učiniti što god hoćeš. Sve! Samo me pusti da odem... molim te... molim te.

– Croquette, čovjek može dugo bježati i skrivati se, ali u jednom se trenutku mora i oduprijeti. Tvoje vrijeme za bježanje i skrivanje je upravo isteklo. Povuci!

Crockett je nastavio moljakati:

– Molim te, Steele, smiluj se. Pusti me da odem... molim te...

Steelov hladan glas ga je presjekao:

– Croquette, brojat ću do tri. Ako do tada ne povučeš revolver, ubit ću te kao psa.

Glasom koji je treperio od mržnje Steel je počeo polako brojati:

– Jedan... dva...

Steel je zastao u brojanju i pogledao jadan lik čovjeka ispred sebe.

Sada, kad je konačno došao trenutak izvršenja osvete, više nije osjećao nikakvo zadovoljstvo. Izgubio je želju na samom kraju svoje potjere. Sada je shvatio da neće doživjeti nikakvo zadovoljstvo u ubijanju ovog ljudskog bića koje se treslo pred njim. Umjesto toga, možda bi veća osveta bila da ga pusti živjeti. Mogao je Crocketta povesti sa sobom u Teksas i izručiti ga saveznom šerifu, a ovaj će mu dobro naplatiti sve zločine koje je počinio. Da, to će učiniti! A onda će moći mirno živjeti u saznanju da je Alexov i Silasov ubojica zaslužen kažnjen za svoje zločine, a ne da je ubijen u nekom zabačenom kanjonu. Na taj način Crockett će patiti godinama,

baš kao što su zbog njega patili drugi. Te su misli prolijetale Steelovom glavom dok je oklijevao.

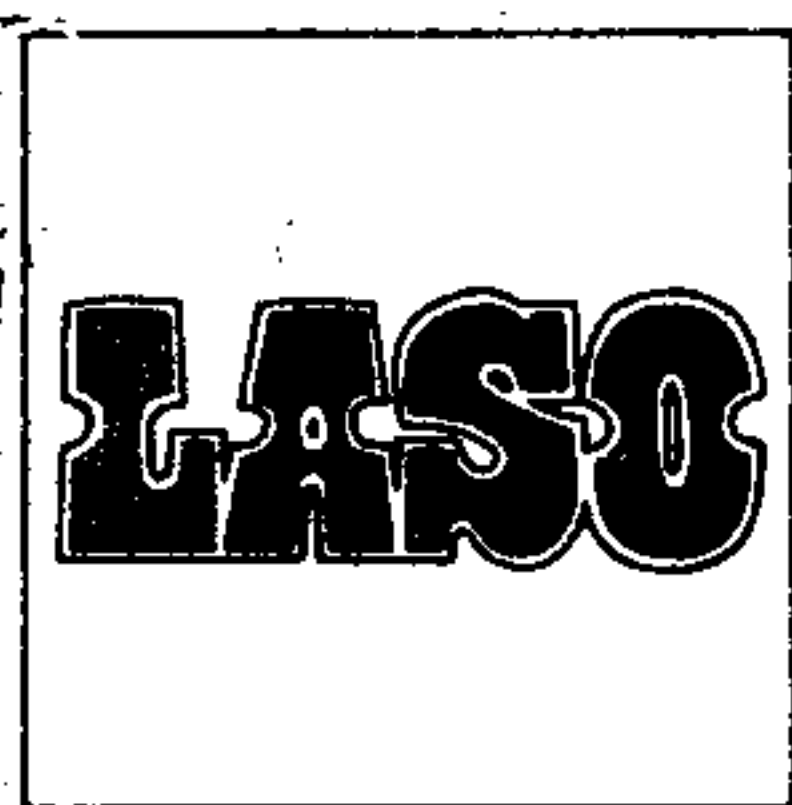
Donijevši odluku da ostavi Bena Crocketta na životu, Steel se gotovo opustio. I upravo, u tom trenutku, misleći da će ionako umrijeti, Crockett je napokon povukao revolver.

Steel je automatski, poput munje, trgnuo desnom rukom i izvukao revolver kretnjom koju je oko jedva moglo slijediti. Crockettov je revolver bio još napola u koricama kad mu se Steelov metak zabio posred prsa. Crockett je licem pao u jezerce, mrtav, a krv mu je polako otjecala niz struju, prema udaljenom moru.

K R A J

U PRIPREMI:

Roe Richmond:
Tragom osvete

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 37.440 d, a za šest mjeseci 18.720 d. U cijenu je uračunat i pretplatnički popust. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa: NIŠPRO »Vjesnik«, Interna banka, Zagreb, broj 30101-833-2052 (00027 – LASO).

Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 33,00, ASCH 234,00, SFR 27,00, HFL 37,00, SKR 116,00, FF 109,00, US\$ 17,00 (avionom US\$ 20,20), C\$ 24,00 (avionom C\$ 28,30), Australia £ 12,00, (avionom £ 15,00).

Uplata na devizni račun 30101-620-16-25731-3252051 kod Udružene banke Hrvatske, Zagrebačka banka, Zagreb (za »Laso«, izdanje OOUR-a IRI).

Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za marketing, Zagreb, trg bratstva i jedinstva 6.

Zadnja kolor stranica 75.000 d, c/b stranica 50.000 d.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

Rukopisi se ne vraćaju.

Ne propustite idući broj LASA
– najboljih western romana!

Svakog petka
na svim kioscima!

